

ADİYAMAN VALİLİĞİ

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ İL MÜDÜRLÜĞÜ

ADİYAMAN SANAYİSİNİN ÜRETİM VE TEKNOLOJİK ALTYAPISININ ARAŞTIRILMASI

Proje Koordinatörü

Hacı DAŞTAN

Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürü

Bilimsel Danışmanlar

Doç. Dr. Nazif ÇALIŞ

Yrd. Doç Dr. Abdulcelil BUĞUTEKİN

ADİYAMAN - 2013

“TRC1/13/DFD/3033 referans numaralı Adiyaman Sanayisinin Üretim Ve Teknolojik Altyapısının Araştırılması Projesi İPEKYOLU KALKINMA AJANSI Tarafından Desteklenmiştir”

ÖNSÖZ

Günümüzde değişen sanayileşme ve bölgesel gelişme yaklaşımları; strateji, bilgi ve içsel dinamiklerin yanısıra yerel kaynakların katılımcı yöntemlerle değerlendirilmesine dayalı sürdürülebilir kalkınmaya vurgu yapmaktadır. Sürdürülebilir kalkınma konusunda en büyük sorunlardan biri bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarının giderilebilmesi olup bu sorunların ve nedenlerinin anlaşılabilmesi için karşılaştırılabilir verilerin toplanması gerekmektedir. Bölgesel verilerin en doğru şekilde tespit edilmesi, analizi ve ulusal politikalarla uyumlu bir şekilde bölge planlamalarında kullanılması, sanayileşme sürecinin bilgiye dayalı bir şekilde ilerlemesini ve bölgesel kalkınmanın doğru veriler üzerinden planlanmasını sağlamaktadır.

Sanayi envanteri; girişimcilere, yatırımlara ve teşvik sistemine yön vererek sanayi stratejilerinin belirlenmesine kaynak oluşturmaktadır. Ayrıca sanayi envanteri, KOBİ'lerin, yabancı yatırımcıların, ulusal ve bölgesel strateji ile politika oluşturan kurum ve kuruluşların doğru, karşılaştırılabilir güncel verilere ulaşmasını kolaylaştırmakta ve bilgiye dayalı gelişmenin sağlanabilmesine katkı sunmaktadır.

Bölgesel gelişme farklılıklarının giderilmesi, planlı ve rekabet edebilir sanayi üretimine geçişin yaygınlaştırılması amacıyla atılacak en önemli adımlardan biri olan sanayi envanterinin saha çalışmaları ile en doğru veriler elde edilerek tamamlanması ve güncellenerek izlemelerinin yapılabilmesi önem arz etmektedir. Bu nedenle, hazırlanan bu proje Adıyaman ilinin sanayisinin, hedeflenen noktaya ulaşmasında önemli bir kilometre taşı olacaktır.

Projenin hazırlanmasında emeği geçen Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğüne personeline, Adıyaman Üniversitesine, Adıyaman Ticaret Sanayi Odasına, İpekyolu Kalkınma Ajansına, Çalışma ve İşkur Müdürlüğü teşekkür ediyor; projenin Ülkemiz ve İlimiz ekonomisi için yararlı olmasını diliyorum.

Mahmut DEMİRTAŞ
Adıyaman Valisi

Adıyaman Üniversitesi Rektörü Sayın M. Talha GÖNÜLLÜ'nün Mesajı

Bir toplumun gelişmesi, bilimsel ve teknolojik çalışmaların sanayide etkin bir şekilde uygulanmasıyla sağlanabilir. Bilimsel ve teknolojik gelişmelere dayalı olarak şekillenen günümüz bilgi toplumunda, temel aktörlerden olan “üniversiteler”, sosyo ekonomik kalkınmanın itici gücünü oluşturan “sanayi” ile ortak zeminde bir araya getirilmelidir.

Üniversite-sanayi işbirliği yoluyla sanayinin ihtiyacı olan bilimsel ve teknolojik bilgiler üniversitelerden ihtiyacı olan üretici firmalara aktarılmaktadır. Eldeki kısıtlı kaynakların en etkin kullanımı açısından bu kuruluşların üniversite ile işbirliğine ihtiyaçları vardır. Birçok ülkede üniversite-sanayi işbirliği, sanayinin teknoloji ihtiyacına cevap verirken, sanayi de üniversitelere pratik uygulama imkânı sağlamaktadır. Bu karşılıklı işbirliği kuruluşların buldukları bölgelerin ve ülkelerin sosyo-ekonomik gelişmesini hızlandırmaktadır. Ülkemizde sanayi ile üniversiteler arasında işbirliği ve dayanışma istenen seviyelerde olmadığı gibi sanayinin üniversiteyle, üniversitenin de sanayi ile bütünleşmesi arzu edilen seviyeye ulaşmamıştır. Bunda üniversitelerin kendilerini buldukları bölgeye iyi tanıtamamalarının etkisi olduğu gibi, sanayinin bilimsel ve teknolojik araştırma ve geliştirme faaliyetlerine yönelik bir yapısının olmayışının da önemli rolü bulunmaktadır. Dışa bağımlı teknoloji transferi yoluyla üretim yapan Türk sanayinin son yıllara kadar bu yapısında fazlaca bir değişiklik olmamıştır. Ancak son yıllarda yürütülen ekonomik politikalar ile Türk sanayisi ile üniversite araştırma birimlerinin ortaklaşa yürütmeye başladıkları bilimsel ve teknolojik araştırma faaliyetleri ile Türk sanayisi dışa bağımlı teknoloji yerine kendi teknolojisini oluşturma ve geliştirme hedefine hızla ulaşmaya başlamıştır.

Projenin her aşamasında emeği geçen Adıyaman Üniversitesi öğretim üyelerine, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü personeline, Adıyaman Ticaret Sanayi Odası personeline, İpekyolu Kalkınma Ajansı personeline çalışma ve İşkur Müdürlüğü personeline teşekkür ediyor; bu projenin Ülkemiz ve İlimiz sanayisine katkı sunmasını diliyorum.

Prof. Dr. Mustafa Talha GÖNÜLLÜ
Adıyaman Üniversitesi Rektörü

Adiyaman TSO Başkanı Mustafa USLU'nun Mesajı

Adiyaman ilinin Sanayi envanteri çıkarılması sonucunda elde edeceğimiz veriler yatırımların şekillenmesini ve hangi sektörlerde ne gibi açıkların olduğunun anlaşılmasına katkı sunacağı gibi, kapasite kullanımı çok az olan atıl yatırımların yapılmaması için çok önemli bir kaynak olmaktadır. Bugün küresel pazarlarda da devam eden rekabet ile mücadelede başarılı olabilmek, en azından gelişmiş ülkelerin arasında yer alabilmek için, hangi alanda ne kadar üretiyoruz yada hangi alanda ne kadar i üretmemiz lazım sorularının yanıtlarını verebilmemiz için sahip olduğumuz üretim gücünü bilmemiz gerekmektedir. Ayrıca yatırım ve teşviklerin şekillenmesinde ve planlanmasında doğru alana doğru yatırımları yönlendirmemizi sağlayacak ve doğru alana teşviklerin daha etkili kullanılmasını sağlayacak olan sanayi envanteri dir. Bugün çok fazla yatırıma olan ve kapasite kullanımı bu nedenle çok düşük olan sektörler var ve teşvik görüyorlar. Bu nedenle, Adiyaman ilimiz için ivedi bir çalışma olan sanayi envanteri çalışması bizlere neyi ne kadar ürettiğimizi, ne ile ve kaç kişi ile ürettiğimizi bilgisini bizlere sunmaktadır. Tamamlanan çalışmanın devamı olarak verimli ve planlı bir yatırım yol haritası ve sağlıklı bir sanayi stratejisi ortaya koymamız gereklidir. Bu nedenle sanayi Envanteri çalışması ile iş bitmeyecek, ardından ilimizin sanayi yol haritası hazırlanarak kaynaklarımızı en verimli ve en etkili şekilde kullanmanın yollarını hep birlikte arayacağız. Son olarak Sanayi envanteri çalışmasından edindiğimiz bilgiler ve istatistikler ilimizin sanayi geleceği için bizlere ışık tutacak ve çok büyük katkı sağlayacaktır.

Bu proje, sanayicimize ve Adiyaman'da yatırım yapmak isteyen müteşebbisimize rehberlik edecektir. Bu envanterin hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Mustafa USLU
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

I.GİRİŞ	
I. PROJE HAKKINDA	
I.1.Projenin Amacı	2
I.2.Projenin Yöntemi Ve Kapsamı.....	2
I.3.Verilerin Analizi.....	2
I.3.1.FirmalarınKuruluşYıllarınaGöreDağılımları.....	29
I.3.2. Firmaların Hukuki Yapıları.....	30
I.3.3. Firmaların Kuruluş Sermayesi (TL).....	31
I.3.4. Firmaların Faaliyet Konusu.....	32
I.3.5.Firmaların Temel Ürünleri ve 2012 yılı ortalama üretim miktarları.....	33
I.3.6. Firmaların Temel Ürünlerinde Kullanılan Ana Hammaddeler ve Miktarları.....	34
I.3.7. Firmaların Ürünü.....	35
I.3.8. Firmaların Bilişim Altyapısı- 1	36
I.3.9. Firmaların Bilişim Altyapısı-2.....	37
I.3.10.FirmalarınBilişimAltyapısı-3.....	37
I.3.11.FirmalarınBilişimAltyapısı-4.....	38
I.3.12. Firmaların İşletme Yöneticisinin Demografik Özellikleri- 1	39
I.3.13.Firmaların İşletme Yöneticisinin Demografik Özellikleri-2.....	40
I.3.14.FirmalarınProfesyonelYöneticiİstihdamDurumu.....	41
I.3.15.Firmaların@AileŞirketi/Durumu.....	42
I.3.16.FirmalarınPersonelinİşTanımiveİşSüreçleriTanımıDurumları.....	43
I.3.17. Firmaların Çalışanlarının Demografik Özellikleri- 1	43
I.3.18. Firmaların Çalışanlarının Demografik Özellikleri-2	44
I.3.19. Firmaların Çalışanlarının Demografik Özellikleri-3	45
I.3.20.FirmalarınÇalışanlarınınDemografikÖzellikleri-4.....	46
I.3.21.FirmalarınİşgücüTeminindeKarşılaştığıSorunlar.....	46
I.3.22.FirmalarınİşyeriMülkiyetDurumu.....	47
I.3.23. Firmaların İşyeri Büyüklüğü.....	48
I.3.24.Firmaların2012YılıSatışCiroları.....	49
I.3.25.FirmalarınÜretimYöntemi.....	50
I.3.26.FirmalarınÜretimTeknolojisi.....	50
I.3.27.FirmalarınÜrünleriSatışŞekli.....	51
I.3.28.FirmalarınÜrünleriDağıtımKanalları.....	52
I.3.29.FirmalaraAitMakinelerinOrtalamaYaşları.....	52

I.3.30. Firmalara Ait Makine Parklarının Değeri.....	53
I.3.31. Firmalarda Bulunan Departmanlar.....	54
I.3.32. Firmalarda ARGE Çalışmaları Yapılmama Nedenleri.....	55
I.3.33. Firmalarda Kalite-kontrol. ARGE vb Amaçlı Kullanılan Laboratuvar Durumu.....	56
I.3.34. Firmaların Dışarıdan Kalite-kontrol. ARGE vb Laboratuvar Hizmetleri Alma Durumu.....	56
I.3.35. Firmaların Üniversiteden Hizmet Talepleri.....	57
I.3.36. Firmaların İhracat Şekilleri.....	58
I.3.37. Firmaların 2012 Yılı İhracat Tutarları.....	59
I.3.38. Firmaların İhracat Yaptıkları Ülkeler.....	59
I.3.39. Firmaların İhracat Yapmama Nedenleri.....	60
I.3.40. Firmaların Rekabet Etmede Karşılaştıkları Güçlükler.....	61
I.3.41. Firmaların Danışmanlık Hizmeti Alıp Almadığı Durumu.....	62
I.3.42. Firmaların Yatırımlarına Ait Finans Kaynakları.....	63
I.3.43. Firmaların KOSGEB Veri Tabanına Kayıt Durumları.....	64
I.3.44. Firmaların Hibe, Krediyada Teşvik Desteği Alıp Almadıkları Durumu.....	64
I.3.45. Firmaların 2012 Yılındaki Ortalama Kapasite Kullanım Oranları.....	65
I.3.46. Firmaların Tam Kapasiteyle Çalışmama Nedenleri.....	66
I.3.47. Firmaların Sahip Oldukları Kalite Belgeleri ve Standartlar.....	67
I.3.48. Firmaların 2012 Yılında Ortaya Çıkan Atık Türleri.....	68
I.3.49. Firmaların Arıtma Tesisi Olup Olmadığı.....	68
I.3.50. Firmaların 5 Yıl İçerisinde Yeni Yatırım Planı.....	69
I.3.51. Firmaların Yeni Yatırımları Önündeki Engeller.....	69
I.3.52. Firmaların Geleceğe Dönük İhtiyaçları.....	70
I.3.53. Firmaların Genel Değerlendirmesi.....	71
I.3.54. Firmaların Makine Donanımlarını Satın Aldığı İşletmeler.....	72
I.3.55. Firmaların Hammadde/Yarı Mamullerini Satın Aldığı İşletmeler.....	72
I.3.56. Firmaların Yedek Parçalarını Satın Aldığı İşletmeler.....	73
I.3.57. Firmaların Bakım Hizmeti Satın Aldığı İşletmeler.....	74
I.3.58. Firmaların Ürünlerini Sattığı İşletmeler.....	74
I.3.59. Firmaların Rakibi Olan İşletmeler.....	75
I.3.60. Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Durumları.....	76
I.3.61. Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Şekli.....	76
I.3.62. Firmalara Göre Adıyaman Sanayisinin En Önemli Sorunları.....	77
2. Genel Değerlendirme ve Sonuç.....	78
3. Strateji Analizi ve Raporu.....	84

Tablo Listesi

- Tablo 1.** Firmaların Kuruluş Yılları
- Tablo 2.** Firmaların Hukuki Yapıları
- Tablo 3.** Firmaların Kuruluş Sermayesi (TL)
- Tablo 4.** Firmaların Faaliyet Konusu
- Tablo 5.** Firmaların Temel Ürünleri ve Ortalama Üretim Miktarları
- Tablo 6.** Firmaların Temel Ürünlerinde Kullanılan Ana Hammaddeler ve Miktarları
- Tablo 7.** Firmaların Ürün Yapısı
- Tablo 8.** Firmaların İnternet Bağlantı Durumları
- Tablo 9.** Firmaların Web Sitesi Durumları
- Tablo 10.** Firmalardaki Bilgisayar Sayıları
- Tablo 11.** Firmaların Üretim Şekilleri
- Tablo 12.** Firmaların İşletme Yöneticisinin Yaşları
- Tablo 13.** Firmaların İşletme Yöneticisinin Cinsiyeti
- Tablo 14.** Firmaların İşletme Yöneticisinin Eğitim Durumu
- Tablo 15.** Firmaların Profesyonel Yönetici İstihdam Durumu
- Tablo 16.** Firmaların Aile Şirketi Durumu
- Tablo 17.** Firmaların Personel İş Tanımı ve İş Süreçleri Tanımı Durumları
- Tablo 18.** Firmaların Kadın Çalışan Sayısı
- Tablo 19.** Firmaların Erkek Çalışan Sayısı
- Tablo 20.** Firmaların Çalışanlarının Eğitim Durumu
- Tablo 21.** Firmaların Çalışanlarının Pozisyonları
- Tablo 22.** Firmaların İşgücü Temininde Karşılaştıkları Sorunlar
- Tablo 23.** Firmaların İşyeri Mülkiyet Durumları
- Tablo 24.** Firmaların İşyeri Büyüklükleri (m²)
- Tablo 25.** Firmaların 2012 Yılı Satış Ciroları (TL)
- Tablo 26.** Firmaların Üretim Yöntemi
- Tablo 27.** Firmaların Üretim Teknolojisi
- Tablo 28.** Firmaların Ürünleri Satış Şekli
- Tablo 29.** Firmaların Ürünleri Dağıtım Kanalları
- Tablo 30.** Firmalara Ait Makinelerin Ortalama Yaşları
- Tablo 31.** Firmaların Ait Makine Parklarının Değerleri (TL)
- Tablo 32.** Firmalarda Bulunan Departmanlar

- Tablo 33.** Firmalarda ARGE Çalışmaları Yapılmama Nedenleri
- Tablo 34.** Firmalarda Kalite-kontrol, ARGE vb Amaçlı Kullanılan Laboratuvar Durumu
- Tablo 35.** Firmalarda Dışarıdan Kalite-kontrol, ARGE vb Laboratuvar Hizmet Alma Durumu
- Tablo 36.** Firmaların Üniversiteden Hizmet Talepleri
- Tablo 37.** Firmaların İhracat Şekilleri
- Tablo 38.** Firmaların 2012 Yılı İhracat Tutarları (\$)
- Tablo 39.** Firmaların İhracat Yaptıkları Ülkeler
- Tablo 40.** Firmaların İhracat Yapmama Nedenleri
- Tablo 41.** Firmaların Rekabet Etmede Karşılaştıkları Güçlükler
- Tablo 42.** Firmaların Danışmanlık Hizmeti Alıp Almaması Durumu
- Tablo 43.** Firmaların Yatırımlarına Ait Finans Kaynakları
- Tablo 44.** Firmaların KOSGEB Veri Tabanına Kayıt Durumları
- Tablo 45.** Firmaların Hibe, Kredi ya da Teşvik Desteği Alıp Almadıkları Durumu
- Tablo 46.** Firmaların 2012 Yılındaki Ortalama Kapasite Kullanım Oranları
- Tablo 47.** Firmaların Tam Kapasiteyle Çalışmama Nedenleri
- Tablo 48.** Firmaların Sahip Oldukları Kalite Belgeleri ve Standartlar
- Tablo 49.** Firmaların 2012 Yılında Ortaya Çıkan Atık Türleri
- Tablo 50.** Firmaların Arıtma Tesisi Durumu
- Tablo 51.** Firmaların 5 Yıl İçerisinde Yeni Bir Yatırım Planı
- Tablo 52.** Firmaların Yeni Yatırımları Önündeki Engeller
- Tablo 53.** Firmaların Geleceğe Dönük İhtiyaçları
- Tablo 54.** Firmaların Genel Değerlendirmeleri
- Tablo 55.** Firmaların Makine Donanımlarını Satın Aldığı İşletmeler
- Tablo 56.** Firmaların Hammadde/Yarı Mamullerini Satın Aldığı İşletmeler
- Tablo 57.** Firmaların Yedek Parçalarını Satın Aldığı İşletmeler
- Tablo 58.** Firmaların Bakım Hizmeti Satın Aldığı İşletmeler
- Tablo 59.** Firmaların Ürünlerini Sattığı İşletmeler
- Tablo 60.** Firmaların Rakibi Olan İşletmeler
- Tablo 61.** Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Durumları
- Tablo 62.** Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Şekilleri
- Tablo 63.** Firmalara Göre Adıyaman Sanayisinin En Önemli Sorunları

Grafik Listesi

- Grafik 1.** Anket Sonucu Genel Durum
- Grafik 2.** Firmaların Kuruluş Yılları Dağılım Grafiği
- Grafik 3.** Firmaların Hukuki Yapılarına Ait Pasta Grafiği
- Grafik 4.** Firmaların Kuruluş Sermayeleri (TL) Dağılımı
- Grafik 5.** Firmaların Faaliyet Konuları Dağılımı
- Grafik 6.** Firmaların Ürün Yapısı Dağılımı
- Grafik 7.** Firmaların İnternet Bağlantısına Ait Pasta Grafiği
- Grafik 8.** Firmaların Web Sitesi Durumlarına Ait Pasta Grafiği
- Grafik 9.** Firmaların Bilgisayar Sayıları Dağılımı
- Grafik 10.** Firmaların Üretim Şekilleri Dağılımı
- Grafik 11.** Firmaların İşletme Yöneticisinin Yaşları Dağılımı
- Grafik 12.** Firmaların İşletme Yöneticisinin Cinsiyetine ait Pasta Grafiği
- Grafik 13.** Firmaların İşletme Yöneticisinin Eğitim Durumlarına ait Pasta Grafiği
- Grafik 14.** Firmaların Profesyonel Yönetici İstihdam Durumuna ait Pasta Grafiği
- Grafik 15.** Firmaların Aile Şirketi Durumuna ait Pasta Grafiği
- Grafik 16.** Firmaların Personel İş Tanımı ve İş Süreçleri Tanımı Durumlarına ait Pasta Grafiği
- Grafik 17.** Firmaların Kadın Çalışan Sayısının Dağılımı
- Grafik 18.** Firmaların Erkek Çalışan Sayısının Dağılımı
- Grafik 19.** Firmaların Çalışanlarının Eğitim Durumlarına ait Pasta Grafiği
- Grafik 20.** Firmaların Çalışanlarının Pozisyonlarına ait Pasta Grafiği
- Grafik 21.** Firmaların İşgücü Temininde Karşılaştıkları Sorunların Dağılımı
- Grafik 22.** Firmaların İşyeri Mülkiyet Durumları Dağılımı
- Grafik 23.** Firmaların Üretim Yöntemi Dağılımı
- Grafik 24.** Firmaların Üretim Teknolojisi Dağılımı
- Grafik 25.** Firmaların Ürünleri Satış Şekli Dağılımı
- Grafik 26.** Firmaların Ürünleri Dağıtım Kanalları Dağılımı
- Grafik 27.** Firmalara Ait Makinelerin Ortalama Yaşları Dağılımı
- Grafik 28.** Firmalar da Bulunan Departmanların Dağılımı
- Grafik 29.** Firmalar da ARGE Çalışmaları Yapılmama Nedenleri Dağılımı

- Grafik 30.** Firmaların Laboratuvar Durumu Dağılımı
- Grafik 31.** Firmaların Laboratuvar Hizmeti Alma Durumu Dağılımı
- Grafik 32.** Firmaların Üniversiteden Hizmet Talepleri Dağılımı
- Grafik 33.** Firmaların İhracat Şekilleri Dağılımı
- Grafik 34.** Firmaların İhracat Yaptıkları Ülkelerin Dağılımı
- Grafik 35.** Firmaların İhracat Yapmama Nedenleri Dağılımı
- Grafik 36.** Firmaların Rekabet Etmede Karşılaştıkları Güçlüklerin Dağılımı
- Grafik 37.** Firmaların Danışmanlık Hizmeti Alıp Almaması Durumu Dağılımı
- Grafik 38.** Firmaların Yatırımlarına Ait Finans Kaynakları Dağılımı
- Grafik 39.** Firmaların KOSGEB Veri Tabanına Kayıt Durumları Dağılımı
- Grafik 40.** Firmaların Hibe, Kredi ya da Teşvik Desteği Alıp Almadıkları Durumları Dağılımı
- Grafik 41.** Firmaların 2012 Yılındaki Ortalama Kapasite Kullanım Oranları Dağılımı
- Grafik 42.** Firmaların Tam Kapasiteyle Çalışmama Nedenleri Dağılımı
- Grafik 43.** Firmaların Sahip Oldukları Kalite Belgeleri ve Standartlara ait Dağılım
- Grafik 44.** Firmaların 2012 Yılında Ortaya Çıkan Atık Türleri Dağılımı
- Grafik 45.** Firmaların Arıtma Tesisi Durumu Dağılımı
- Grafik 46.** Firmaların 5 Yıl İçerisinde Yeni Bir Yatırım Planı Dağılımı
- Grafik 47.** Firmaların Yeni Yatırımları Önündeki Engellere ait Dağılım
- Grafik 48.** Firmaların Geleceğe Dönük İhtiyaçlarına ait Dağılım
- Grafik 49.** Firmaların Makine Donanımlarını Satın Aldığı İşletmelere ait Dağılım
- Grafik 50.** Firmaların Hammadde/Yarı Mamullerini Satın Aldığı İşletmelere ait Dağılım
- Grafik 51.** Firmaların Yedek Parçalarını Satın Aldığı İşletmelere ait Dağılım
- Grafik 52.** Firmaların Bakım Hizmetlerini Satın Aldığı İşletmelere ait Dağılım
- Grafik 53.** Firmaların Ürünlerini Sattığı İşletmelere ait Dağılım
- Grafik 54.** Firmaların Rakibi Olan İşletmelere ait Dağılım
- Grafik 55.** Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Durumları Dağılımı
- Grafik 56.** Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Şekilleri Dağılımı
- Grafik 57.** Firmalara Göre Adıyaman Sanayisinin En Önemli Sorunları

I.1. PROJENİN AMACI

Projenin genel amacı, Adıyaman'ın sanayileşmedeki mevcut durumunun ortaya konularak rekabetçi bir sanayi politikası belirlenmesi ve strateji belgesi hazırlanması için gerekli olan veri tabanının oluşturulmasıdır.

Bu proje kapsamında gerçekleştirilecek araştırma ile yerel ve bölgesel kalkınmaya katkı sağlamak amacıyla yerel sanayi politikası oluşturulacak ve bu politikaya uygun olarak stratejik planlama hazırlanarak mevcut sanayi potansiyelinin daha fazla kullanılmasına yönelik faaliyetler gerçekleştirilmesidir.

Özel Amaçlar

Proje kapsamında, Adıyaman sanayisinin üretim, istihdam, teknolojik altyapısı, makine parkı, alan kullanımı, işletme fonksiyonlarının genel durumu ve mevcudiyeti, kurumsallaşma düzeyi ve organizasyonel yapısı, işletmelerin sektörel sorunları ve çözüm önerileri gibi konulara ilişkin olarak bir araştırma faaliyeti gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır. Yapılan bu araştırma sayesinde mevcut durum tespit edilerek kentin rekabet ve yenilikçilik kabiliyeti, fırsat ve tehditleri daha net ortaya konulmuştur.

I.2 PROJENİN YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Proje kapsamında Adıyaman Vergi Dairesi Müdürlüğü kayıtlarına göre faal durumda bulunan imalat sektöründe faaliyet gösteren 1067 firmaya ait veriler, 51 sorudan oluşan "Envanter Bilgi Toplama Anket Formu" ile elde edilmiştir. Anketin doğru bir şekilde yürütülmesi amacıyla Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü İş ve Meslek Danışmanı 26 uzmana proje ve anket hakkında bilgiler verilmiştir. Anket uygulaması Haziran 2013'de yapılmış olup elde edilen veriler bilgisayar ortamında analize uygun hale getirilmiştir.

I.3 VERİLERİN ANALİZİ

Proje kapsamında toplanan verilerin analizi üç başlık altında incelenmiştir:

Birinci bölümde, tablolar ve grafikler yardımıyla üretim sektörü ile ilgili tüm envanter bilgileri verilmiştir.

ikinci bölümde, elde edilen envanter bilgilerinden yola çıkılarak sektörel ölçekte analizler yapılmıştır.

Üçüncü bölümde ise, analiz sonuçları yorumlanarak yerel paydaşlarla yapılan çalıştayda değerlendirilerek il sanayi stratejisi ve politikaları oluşturulmuştur.

İLİN PROFİLİ

Adıyaman, tarihin bilinen en eski yerleşim yerlerinden biridir. Adıyaman Palanlı Mağarasında yapılan incelemelerde kent tarihinin M.ö. 40.000 yıllarına kadar uzandığı anlaşılmıştır.

Yine Samsat-Şehremuz Tepe'deki tarihi bulgulardan M.ö. 7.000 yılına kadar Paleolitik, M.O. 5.000 yıllarına kadar Neolitik, M.Ö. 3.000 yıllarına kadar Kalkolitik ve M.O. 3.000-1.200 yıllan arasında da Tunç Çağı dönemlerinin yaşandığı anlaşılmıştır. Bu dönemde bölge Hititlerle Mitannılar arasında el değıştirmiş ve Hitit Devletinin yıkılmasıyla (M.Ö. 1.200) karanlık bir dönem başlamıştır. M.Ö. 1.200'den Frig Devletinin kuruluşu olan M.Ö. 750 yıllan arası dönemle ilgili olarak yazılı kaynağa rastlanmamıştır.

M.Ü. 900-700 yıllan arasında yöre Asur etkisinde kalmakla birlikte, Asurlular tam olarak egemen olamazlar. 6. yüzyılın başlarından itibaren yöreye Persler hakim olur ve yöre Satrapılar (Valiler) eliyle yönetilir. M.O. 334 yılında Makedonya Kralı Büyük İskender'in Anadolu'ya girmesiyle Persler hakimiyetini kaybetmiş ve M.ü. 1. yüzyıla kadar yörede Makedonyalı Selev-kos Sülalesi hüküm sürmüştür. Bu sülalenin gücünün zayıfladığı sıralarda, Kral Mithradetes I Kallinikos Kommagene Krallığının bağımsızlığını ilan etmiştir (M.O. 69).

Başkenti Samosota (Samsat] olan Kommagene Krallığı, egemenliğini MS. 72'ye kadar sürdürmüş, bu tarihte yöre Roma imparatorluğunun eline geçmiş ve Adıyaman Roma imparatorluğunun Syria (Suriye) Eyaletine, 6. Lejyon olarak bağlanmıştır. Roma imparatorluğunun 395 yılında Batı ve Doğu Roma olarak ayrılmasıyla, Adıyaman Doğu Roma imparatorluğuna katılmıştır. 643 yılından itibaren bölgeye İslam akınları başlamakla birlikte İslam hakimiyeti ancak 670 yılında Emevi'lerle kurulabilmiştir. 758 yılında ise, II, Abbasi komutanlarından Mansur İbni Cavene'nin hakimiyetine girer. 926 yılına kadar Abbasi hakimiyetinde kalan H'de bu tarihte Hamdanüerin egemenliği başlar. 958 yılında yöre yeniden Bizanslıların eline geçer.

1114-1181 yılları arası yöreye Türk akınları olur. 1204-1298 yılları arasında Samsat ve yöresini Anadolu Selçuklularına ele geçirir. 1230 ve 1250 yıllarında Moğol saldırıları yaşanır. 1298'de yöreye ve bölge Memlüklerin eline geçer. 1393 yılında Adıyaman bu kez de Timur'un tarafından yağmalanır. Büyük bir istikrarsızlığın olduğu Orta çağ boyunca Adıyaman Bizans, Emevi, Abbasi, Anadolu Selçukluları, Dulkadiroğulları arasında el değiştirmiş ve nihayet Yavuz Sultan Selim'in İran seferi sırasında 1516 yılında Osmanlı topraklarına katılmıştır. Osmanlı topraklarına katılan Adıyaman, başlangıçta merkezi Samsat'ta bulunan bir Sancakla Maraş Beylerbeyliğine bağlıyken, Tanzimat'tan sonra bir kaza olarak Malatya'ya bağlanmıştır.

Cumhuriyetin kuruluşundan 1954 yılına kadar eski idari yapısı korunarak Malatya'ya bağlı kaza konumunda olan Adıyaman 1 Aralık 1954 tarihinde 6418 sayılı Kanunla Malatya'dan ayrılarak müstakil il haline gelmiştir. Bugün Adıyaman'a bağlı 8 ilçe merkezi bulunmaktadır.

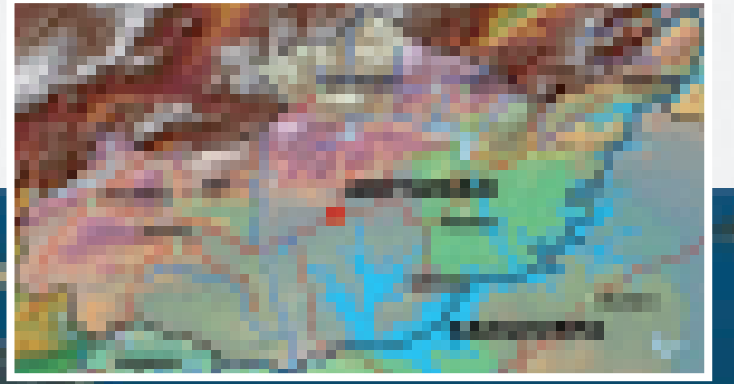
ADİYAMAN İLİ MERKEZ VE İLÇE BELEDİYE, BELDE, KÖY, MEZRA VE MAHALLE İLE BUCAK SAYILARINI GÖSTERİR ÇİZLEGEDİR.

İli	İlçesi	Merkez Ve İlçelere Bağlı Belediye Ve Belde Sayısı	Köy Sayısı	Mezra Sayısı	Merkez Belediye Ve İlçe Belediye Mahalle Sayısı	İlçe Belde Mahalle Sayısı	Merkez Ve İlçe Belde Mahalle Sayısı Toplam	Muhtar Toplam Sayısı
Adıyaman	Merkez	5	124	127	33	26	59	183
“	Besni	9	64	65	10	31	41	105
“	Çelikhan	2	18	21	9	8	17	35
“	Gerger	1	45	122	4	0	4	49
“	Gölbaşı	4	30	37	8	8	16	46
“	Kahta	3	93	139	17	4	21	114
“	Samsat	1	16	19	4	0	4	20
“	Sincik	2	24	58	7	7	14	38
“	Tut	1	14	5	8	0	8	22
	Toplam	28	428	593	100	84	184	612

İlin Coğrafi Yapısı

Adıyaman ili merkezi Orta Fırat bölümü içinde yer alır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri arasında köprü vazifesi gören bir şehir olup kısmen Akdeniz Bölgesinin özelliklerini de taşımaktadır. Bu nedenle bitki örtüsü de bu üç bölgenin özelliklerini barındırmaktadır. Yüksek rakımlı yerler genelde meşe ağaçları ile kaplanmış olmakla birlikte, su ve toprak erozyonu nedeni ile çıplak hale gelmiş araziler de mevcuttur. Yaz mevsiminin uzun ve kurak geçmesi dolayısıyla orman içi bitki örtüsü yok denecek kadar azdır. Tarım yapılmayan alanlar çayır, mera, yabani ağaçlarla kaplıdır. Sazlık, bataklık alanlarda suyu seven bitki türlerine rastlanmaktadır.

Yüzölçümü 7.614 km² olup, GAP Projesi kapsamındaki toplam alanın %10'unu oluşturmaktadır. Denizden yüksekliği 669 m olan İlin yeryüzü şekli engebeli olarak kuzeyden güneye doğru alçalır. İlçelerden Gölbaşı, Sincik, Gerger, Tut, ve Çelikhan İlin dağlık kesimlerinde; Kahta, Besni ve Samsat ilçeleri de kısmen engebeli kısmen de düz ova arazi üzerinde bulunur. Adıyaman yüzey şeklinin % 52'si dağlıktır. Adıyaman İlin Kuzey kesimi torosların uzantısı olan Malatya dağları ile çevrilidir. Çelikhan, Gerger ve Tut İlçelerinin arazilerinin çoğu dağlıktır.

Fırat nehri en önemli akarsuyudur. Debisi 959 m³/sn olup, il içerisindeki uzunluğu 180 km'dir. Fırat nehrinin Adıyaman topraklarında kalan yatağının büyük bir kısmı Atatürk barajı havzasını oluşturmaktadır.

İlin Nüfus Yapısı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) hazırlamış olduğu 2012 yılı Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre Adıyaman'ın nüfusu 595.261 kişidir. İlimizin il/ilçe ve belde/köy nüfus dağılımı verilmiştir.

Bu şekle göre ilimiz nüfusunun yaklaşık %60'lık bir bölümü il ve ilçe merkezlerinde yaşarken %40'lık bir kesimi is köy ve beldelerde yaşamaktadır.

Ayrıca 2012 yılı il ve ilçelere göre nüfus dağılımı aşağıdaki tabloda verilmiştir:

İlçelere göre il/ilçe merkezi ve belde/köy nüfusu - 2012

İlçe Adı	İl/İlçe merkezi	Belde/Köy	Toplam
Merkez	217.463	56.357	273.820
Besni	28.331	50.131	78.462
Çelikhan	8.227	6.899	15.126
Gerger	3.165	19.361	22.526
Gölbası	29.665	18.936	48.601
Kahta	66.503	51.291	117.794
Samsat	4.123	4.914	9.037
Sincik	4.144	14.901	19.045
Tut	3.760	7.090	10.850
Toplam	365.381	229.880	595.261

Bu tablodan yola çıkarak ilçelerin toplam nüfus dağılımları aşağıdaki gibidir. Buna göre Adıyaman Merkez ilçesi toplam nüfusun %45'ini barındırmaktadır. Ayrıca Samsat ve Tut ilçelerimiz yaklaşık %2'lik bir oranla en düşük nüfusa sahip ilçelerimizdir.

Ayrıca ilçelere bağlı köy ve beldeler gözardı edilip sadece ilçe merkezlerindeki nüfus dağılımına bakıldığında toplam nüfusun %45'ini barındıran Merkez ilçesi sadece il/ilçe merkezlerinde yaşayan nüfusun %60'ını barındırmaktadır.

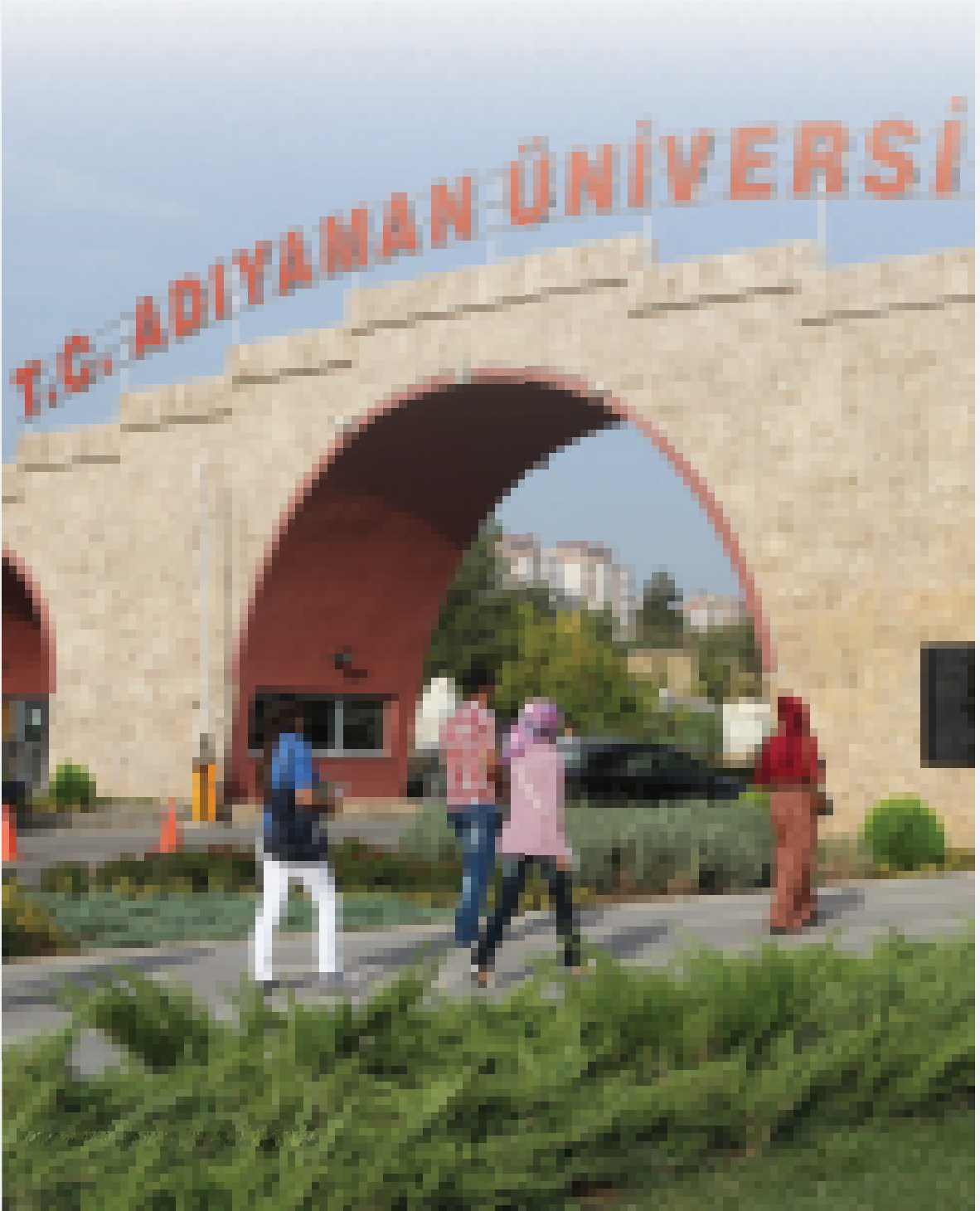
İLDEKİ EĞİTİM DURUMU

Eğitim alanında okullaşma oranı, öğretmen ve öğrenci sayıları v.b. istatistiklere bakıldığında Adıyaman kabul edilebilir bir noktadadır.

ADİYAMAN İLİ 2012-2013 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI													
EĞİTİM KADEMELERİNE GÖRE GENEL İSTATİSTİKİ BİLGİLER													
EĞİTİM KADEMESİ		OKUL SAYISI	DERSLİK SAYISI	DERSLİKBAŞINA ÖĞRENCİ SAYISI	E	TOPLAM ÖĞRENCİ SAYISI			ÖĞRETMEN BAŞINA ÖĞRENCİ SAYISI	E	TOPLAM ÖĞRETMEN SAYISI		
						K	T				K	T	
OKUL ÖNCESİ	ANA OKULU	30	111	28		1624	1504	3128	16		28	164	192
	ŞEHİR	116	225	29		3389	3236	6625	18		36	337	373
	KÖY	214	222	15		1711	1678	3389	16		26	191	217
	TOP.	330	447	22		5100	4914	10014	17		62	528	590
İLKOKUL	ŞEHİR	97	856	39		17197	16302	33499	22		878	642	1520
	KÖY	469	1252	16		10534	9859	20393	16		755	522	1277
	TOP.	566	2108	26		27731	26161	53892	19		1633	1164	2797
ORTAOKUL	ŞEHİR	100	866	38		17094	16181	33275	17		1236	730	1966
	KÖY	119	397	46		9272	9059	18331	15		820	411	1231
	TOP.	219	1263	41		26366	25240	51606	16		2056	1141	3197
GENEL LİSELER	ŞEHİR	33	589	30		9294	8575	17869	17		820	237	1057
	KÖY	6	6	11		48	20	68					
	TOP.	39	595	30		9342	8595	17937	17		820	237	1057
MESLEKİ VE TEKNİK LİSELER	ŞEHİR	29	406	22		9776	8729	8729	9		687	312	999
	KÖY	12	92	14		1511	1242	1242	7		120	67	187
	TOP.	41	498	43		11287	9971	21258	18		807	379	1186
TOPLAM LİSELER	ŞEHİR	62	995	37		19070	17304	36374	18		1507	549	2056
	KÖY	18	98	29		1559	1262	2821	15		120	67	187
	TOP.	80	1093	36		20629	18566	39195	17		1627	616	2243
İL TOPLAMI	ŞEHİR	289	2828	39		56750	53023	109773	19		3649	2085	5734
	KÖY	606	1747	26		23076	21858	44934	17		1731	1337	2695
	TOP.	895	4575	34		79826	74881	154707	18		5380	3422	8429

ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ

Üniversitemiz, İnönü Üniversitesi'ne bağlı olarak 1983 tarihinde kurulan Adıyaman Meslek Yüksekokulu, 12.05.1996 tarihinde kurulan Sağlık Yüksekokulu ve 12.05.1998 tarihinde kurulan Fen-Edebiyat Fakültesi ile Gaziantep Üniversitesi'ne bağlı olarak 27.06.1987 tarihinde kurulan Eğitim Fakültesi, 1988 yında kurulmuş olan Gölbaşı Meslek Yüksekokulu, 15.12.1997 tarihinde kurulmuş olan Besni Meslek Yüksekokulu, 2003 yılında kurulan Adıyaman Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültesi ile Harran Üniversitesi'ne bağlı olarak 16.10.1997 kurulan Kahta Meslek Yüksekokulu olmak üzere üç farklı Üniversitenin oluşturduğu akademik birimlerin (3 fakülte, 1 Yüksekokul ve 4 Meslek Yüksekokulu) 1 Mart 2006 tarih ve 5467 sayılı kanunla, 17 Mart 2006 tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren kanunla Adıyaman Üniversitesine bağlanmışlardır.

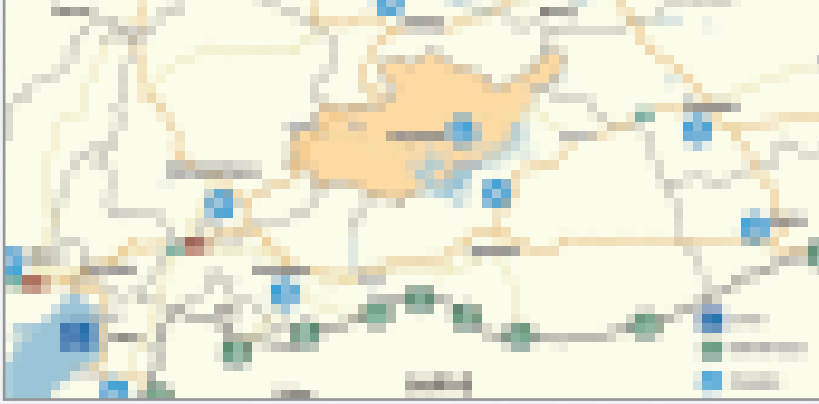
Adıyaman Üniversitesi 2012-2013 Eğitim Öğretim Yılı Öğrenci Sayısı

2012-2013 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI ÖĞRENCİ SAYISI									
FAK./YO./MYO	I. ÖĞRETİM			II. ÖĞRETİM			TOPLAM		GENEL TOPLAM
	E.	K.	Top.	E.	K.	Top.	K.	E.	
TIP FAK.	109	77	186			0	77	109	186
FEN EDEBİYAT FAK.	535	578	1113	364	313	677	891	899	1790
EĞİTİM FAK.	775	950	1725	490	518	1008	1468	1265	2733
İKT. VE İDR. BİL. FAK.	314	355	669	261	263	524	618	575	1193
TURİZM İŞL. VE OTELCİLİK Y.O	210	120	330			0	120	210	330
SAĞLIK YÜKS.	124	432	556			0	432	124	556
ADİYAMAN MYO	1387	708	2095	1287	414	1701	1122	2674	3796
SAĞLIK HİZ. MYO	56	199	255			0	199	56	255
BESNİ MYO	634	644	1278	437	376	813	1020	1071	2091
GÖLBAŞI MYO	320	282	602	228	159	387	441	548	989
KAHTA MYO	552	337	889	162	60	222	397	714	1111
DEVLET KONSERVATUARI	11	12	23			0	12	11	23
İSLAMİ İLİMLER FAK.	22	19	41	22	18	40	37	44	81
MÜHENDİSLİK FAK.	50	55	105			0	55	50	105
FEN BİL. ENSTİTÜSÜ	54	41	95			0	41	54	95
SOSYAL BİL. ENSTİTÜSÜ	56	23	79			0	23	56	79
TOPLAM	5209	4832	10041	3251	2121	5372	6953	8460	15413

AKADEMİK BİRİMLER	
FAKÜLTELER	MESLEK YÜKSEKOKULLARI
Devlet Konservatuarı	Adıyaman Meslek Yüksekokulu
Dış Hekimliği Fakültesi	Besni Meslek Yüksekokulu
Eczacılık Fakültesi	Gölbaşı Meslek Yüksekokulu
Eğitim Fakültesi	Kahta Meslek Yüksekokulu
Fen Edebiyat Fakültesi	Sağlık Hizmetleri MYO
Güzel Sanatlar Fakültesi	MERKEZİ BİRİMLER
İktisadi ve İdr.Bil.Fakültesi	ADYÜPROJEM
Mühendislik Fakültesi	Bilimsel Araştırma Birimi
Teknoloji Fakültesi	Dış İlişkiler Birimi
Tıp Fakültesi	Merkezi Arş. Laboratuvarı
İslami İlimler Fakültesi	Sürekli Eğitim Merkezi
ENSTİTÜLER	Tarımsal Uyg.ve Arş. Merkezi
Fen Bilimleri Enstitüsü	REKTÖRLÜĞE BAĞLI BİRİMLER
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	Atatürk İlk.ve İnkılap Tarihi Bölümü
Sosyal Bilimler Enstitüsü	Türk Dili Bölümü
YÜKSEKOKULLAR	Yabancı Diller Bölümü
Sağlık Yüksekokulu	
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	
Yabancı Diller Yüksekokulu	

ULAŖTIRMA

Adıyaman ilinde ulaşım karayolu, havayolu ve sınırlı oranda demiryolu ile sağlanmaktadır. Demiryolu ulaşımı Gölbaşı ilçesinden yapılmakta olup, hat Elazığ-Adana istikametinde çift yönlü hizmet vermektedir. En önemli ulaşım ağı karayolu olan Adıyaman özellikle son dönemde imza atılan projelerle bölgedeki lojistik potansiyelini arttırmaktadır. İlin Orta Doğu'ya açılan iki gümrük kapısına yakın konumu ile, lojistik alanda yapılacak yatırımlar için oldukça önemli potansiyel taşımaktadır.

Uzaklıklar			
Sınır Kapıları		Limanlar	
Kilis Öncüpinar	210 Km	İskenderun	321 Km
Gaziantep Karkamış	156 Km		
Hatay Cilvegözü	322 Km	Mersin	408 Km
Şırnak Habur	478 Km		

Adıyaman-Kahta-Siverek-Diyarbakır Karayolu, Atatürk Baraj Gölü üzerine inşa edilmekte olan Nissibi Köprüsü sayesinde önemli ölçüde kısalmaktadır. 2014'te hizmete açılması beklenen köprü'nün toplam uzunluğu 610 m'dir. Yörenin tarih ve kültür turizmi açısından yüksek potansiyeli, Nissibi Köprüsü'nün yapılması ile büyük bir ivme kazanacak ve köprü bölgenin sosyo-ekonomik kalkınmasına büyük katkı sağlayacaktır.

Yılda 8.760 uçağa hizmet verme kapasitesinde olan Adıyaman Havalimanı 2500x45 metre ebatlarında pisti ve 240x120 metre ebatlarında apronu ile aynı anda 5 uçağa hizmet verebilmektedir. Şehir merkezine uzaklığı 22 km'dir. Yeni terminal binası 22.830 m² kapalı alana sahip olup, 10.130 m² lik kısmı yolcu kullanımına açılacaktır.

YILLAR	SEFER SAYISI (İNİŞ-KALKIŞ)	YOLCU SAYISI (İNİŞ-KALKIŞ)
2005	158	6.864
2006	552	37.669
2007	586	48.621
2008	916	86.280
2009	880	85.112
2010	1124	108.507
2011	578 (*)	45.346 (*)
2012	1237	100.522
2013	276 (**)	22.262 (**)

(*) 2011 yılında pist genişletme çalışmaları sebebiyle Havalimanımız uçak trafiğine kapatıldığından sayısal verilerimiz Ocak-Mayıs aylarını kapsamaktadır.

(**) 2013 yılı sayısal verilerimiz Ocak-Mart aylarını kapsamaktadır.

İL SANAYİ DURUMU

Adıyaman'ın sanayi ile tanışma tarihi 1955'tir. Tekstil sektörü ile ilgili entegre bir tesisin kurulması amacıyla 1955 tarihinde "Adıyaman Pamuklu Dokuma Sanayi Türk Anonim Şirketi kurulmuş ve 1967 yılında üretime geçmiştir. 1973–1975 tarihleri arasında Çimento, Süt ve Yem Fabrikası tesislerinin Adıyaman'da kurulması ile ilgili etüt proje bazında çalışmalar başlatılmıştır.

Kalkınmada Öncelikli Yörelere uygulanan devlet yardımları ve teşvikler ile temin edilen uzun vadeli ucuz maliyetli kredilerle sanayide ve yatırımlarda gözlemlenebilir bir hareketliliğin olduğu ancak, alınan kredilerin iyi değerlendirilememesi ve yatırımcıların yönlendirilememesi nedeniyle arzulanabilir bir yatırım hamlesinin yapılamadığını görüyoruz. 1988 yılından sonra tekstil ve un fabrikalarının faaliyete geçmesiyle yatırımlarda nispi bir artışın olduğu görülmektedir.

Adıyaman'ın Bugünkü Sanayi Durumu;

5084 ve 5350 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile ilgili Yasaların yürürlüğe girmesiyle yatırım ve istihdamda büyük artışlar olmuştur.

Türkiye genelinden gelen yatırım taleplerinin değerlendirilmesi ve uygulanması bakımından il iyi bir performans göstermiştir. 100'ün üzerinde gelen yatırım taleplerinin tamamı değerlendirilerek, öncelikli olarak en fazla istihdam, en yüksek katma değer yaratacak ve ileri teknoloji gerektiren sektörler öncelikli olarak değerlendirmeye alınarak arsa tahsis işlemleri yapılmış, fabrikaların birçoğu faaliyete geçmiştir.

Genel olarak il ve ilçelerinde Sanayi Sicil Belgesi almış 245 tesis bulunmaktadır. Bu tesislerin tamamı fiili olarak üretim yapmaktadır. Sanayi yatırımları içerisinde tekstil sektörüne yapılan yatırımların yoğunluğu dikkati çekmektedir.

ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

Adıyaman Merkez Organize Sanayi Bölgesi:

İlk çalışmalar 1991 yılında başlamış ve 16/03/2001 tarihinde 92 Sicil Numarası ile Onaylanmış olup, 185 ha. Alanda 93 parselde kurulmuştur Genişletme alanı ile birlikte 185+107 Hektar alanda toplam 93+55 parsel bulunmaktadır. Tüm parseller yatırımcılara tahsis edilmiştir. 75 tesis üretimde, 4 tesis inşaat halinde 4 işletme üretim aşamasında olup, 10 işletmede ise çeşitli nedenlerden dolayı üretime ara vermiştir.

OSB arıtma tesisi projeleri Bakanlıkça onaylanmış, genişletme çalışmaları kapsamında imar çalışması ve kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Arıtma Tesisi 2010 yılı Yatırım Programına alınmıştır. 2013 yılı ödeneği 11,4 Milyon TL olup Projeler onaylanmış keşif bedellerinin hazırlığı devam etmektedir. Projelerin onaylanması tamamlanınca ihalesi yapılacaktır.

Adıyaman OSB 'de yaklaşık 4200 kişi istihdam edilmektedir.

Adıyaman merkez Organize Sanayi Bölgesinden bir görünüş

Besni Organize Sanayi Bölgesi:

2005 yılında kuruluşu yapılmış olan Besni OSB 114 ha. alandan oluşmuştur. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredi desteği ile kamulaştırma işlemi yapılan OSB'de toplam 44 parsel oluşturulmuştur. Parsellerden 17 adedi yatırımcıya tahsis edilmiş, 3 tesis faaliyete geçmiş 5 tesis üretime ara vermiş, 2 tesisin de inşaatı devam etmektedir. Tahsis edilen 10 parselde proje aşamasındadır.

Kuruluşundan bu güne kadar Bakanlık desteği ile 5.381.000,00 TL ödenek kullanılmış olup, kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir. Organize Sanayi Bölgesi alanında tahsis edilen arsaların tümü 5084 sayılı Yasa kapsamında bedelsiz olarak tahsis edilmiştir.

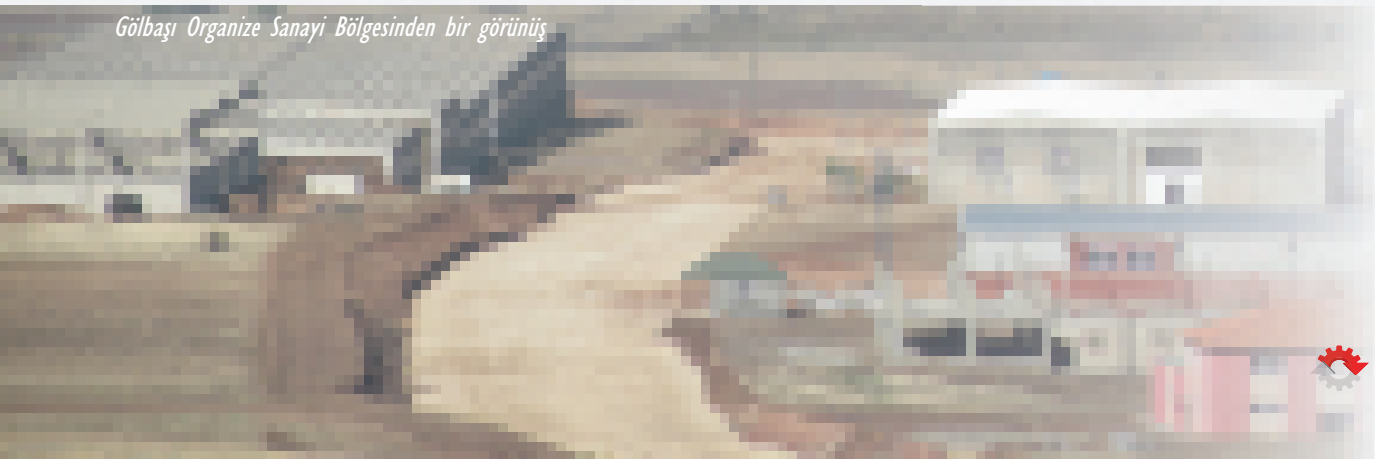
Gölbaşı Organize Sanayi Bölgesi:

2005 yılında kuruluşu yapılmış 110 ha. alanda 37 parselden oluşmuştur. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredi desteği ile kamulaştırma işlemi yapılan OSB'de 1. etapta 10 parsel, 2. etapta 27 parsel olmak üzere toplam 37 parselden oluşmuştur.

Yatırımcılara tahsis edilen 10 parselden 5 tesis faaliyete geçmiş, 1 işletmenin inşaatı da devam etmektedir. 1 parsel boş 3 parseldeki işletme üretim aşamasında olup 1 parselde ise proje aşamasındadır. Gölbaşı OSB'de 40 kişi istihdam edilmektedir.

Kuruluşundan bu güne kadar Bakanlık desteği ile 5.180.000,00 TL ödenek kullanılmış olup, kamulaştırma çalışmaları OSB'de altyapı inşaat çalışmaları devam etmektedir. Organize Sanayi Bölgesi alanında tahsis edilen arsaların tümü 5084 sayılı Yasa kapsamında bedelsiz olarak tahsis edilmiştir.

Gölbaşı Organize Sanayi Bölgesinden bir görünüş

Kahta Organize Sanayi Bölgesi:

2008 yılında kuruluşu yapılmış 161 ha alan da 78 sanayi parselinden oluşmuştur. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kredi desteği ile kamulaştırma işlemi yapılan OSB'de 21 sanayiciye bedelsiz arsa tahsisi yapılmıştır. Tahsis edilen parsellerde 4 tesis faaliyete geçmiş, 3 tesisin inşaatı devam etmektedir. 14 tesis proje aşamasındadır. Kahta OSB'de 49 kişi istihdam edilmektedir.

Kuruluşundan bu güne kadar Bakanlık desteği ile kullanılan 5.386.000,00 TL kredi ile 1. etap kamulaştırması ve altyapı çalışması tamamlanmıştır.

OSB BİLGİLERİ	ADİYAMAN OSB	BESNİ OSB	GÖLBAŞI OSB	KAHTA OSB
Kuruluş tarihi	1991	2005	2005	2008
Alanı I.Tevsi Alanla Birlikte (Hek)	185+107	114,11	110	161,17
Parsel Sayısı	93	44	37	78
Tahsis Edilen Parsel Sayısının Karşılığı	93	17	10	4200
Tahsis Edilmeyen Parsel (Kamulaştırılmayanlar dahil)	-	27	27	57
Üretimdeki Tesis Sayısı	75	2	5	4
Üretim Aşamasındaki tesis sayısı	3	-	3	-
Üretime Ara Veren Tesis Sayısı	8	5	-	-
İnşaatı Devam Eden Tesis	6	2	1	3
Proje Safhasında Tesis	1	10	1	14
Toplam Tesis Sayısı	93	17	10	21
Mevcut istihdam (Yaklaşık)	4500	10	40	49

Küçük Sanayi Siteleri

Adıyaman Küçük Sanayi Sitesi, 350 işyeri olarak yapılmış ve faaliyete geçmiştir. Yaklaşık 1500 kişi istihdam sağlanmıştır. Ek 94 işyerinin inşaatı bitme aşamasındadır.

Besni KSS : 258 İşyeri kapasitelidir. Yaklaşık 700 kişi istihdam edilmektedir.

Gölbaşı KSS : 60 İşyeri kapasitelidir. Yaklaşık 180 Kişi istihdam edilmektedir.

Kahta KSS : 150 işyeri kapasitelidir. Yaklaşık 300 Kişi istihdam edilmektedir.

Sıra No	Adı	Faal Olan İşyeri Sayısı	Boş Olan İşyeri Sayısı	İnşaatı Devam Eden İşyeri Sayısı	İş Yerinde Çalışan Ortalama İşçi Sayısı	İş Yerinde Çalışan Yaklaşık İşçi Sayısı
1	Adıyaman KSS+ Ek	350	-	94	4	1500
2	Besni KSS	258	58	-	3	600
3	Gölbaşı KSS	60	3	-	2	150
4	Kahta KSS	150	23	-	2	300
TOPLAM		818	84	94		2550

İLDEKİ TÜM SEKTÖRLER İÇİN İHRACAT VE İTHALAT VERİLERİ

İhracat Değerleri

YIL	İHRACATÇI FİRMA SAYISI	İHRACAT DEĞERİ (1.000 USD)
2008	31	58.466
2009	35	58.125
2010	36	71.580
2011	50	61.014
2012	43	104.826

İthalat Değerleri

YIL	İTHALATÇI FİRMA SAYISI	İTHALAT DEĞERİ (1.000 USD)
2008	29	29.226
2009	35	33.308
2010	42	85.471
2011	42	88.929
2012	40	35.585

Sektörel İhracat Değerleri (ISIC kodlarına göre)

ADİYAMAN İLİ DIŞ TİCARET İSTATİSTİKİ VERİLERİ			
ISIC	ISIC ADI	İHRACAT MİKTARI (\$)	Sektörün İl İhracatındaki Payı (%)
2694	Çimento, kireç ve alçı	46.414.037	44,28
1810	Giyim eşyası (kürk hariç)	17.359.578	16,56
1730	Trikotaj (örme) ürünleri	8.881.695	8,47
1531	Öğütülmüş tahıl ürünleri	6.678.153	6,37
3110	Elektrik mororu, jeneratör, trasformatörler	5.336.564	5,09
2423	Tıpta ve eczacılıkta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünler	4.844.036	4,62
1711	Tekstil elyafından iplik ve dokunmuş tekstil	3.925.981	3,75
111	Tahıl ve başka yerde sınıflandırılmamış bitkisel ürünler	3.182.369	3,04
3610	Mobilya	2.281.085	2,18
	Diğer	5.922.877	5,65
	TOPLAM	104.826.375	100,00

Sektörel İthalat Değerleri (ISIC kodlarına göre)

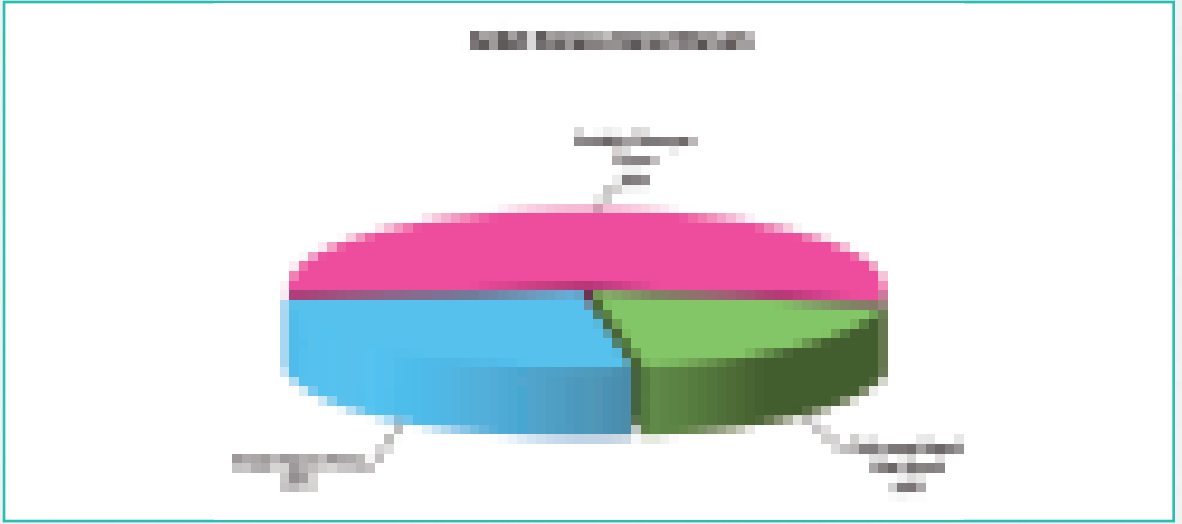
ISIC	ISIC ADI	İTHALAT MİKTARI (\$)	Sektörün İl İthalatındaki Payı (%)
111	Tahıl ve başka yerde sınıflandırılmamış bitkisel ürünler	10.305.022	28,96
2413	Sentetik kauçuk ve plastik hammaddeler	5.538.943	15,57
2320	Rafine edilmiş petrol ürünleri	3.356.942	9,43
2430	Suni ve sentetik elyaf	2.505.232	7,04
1711	Tekstil elyafından iplik ve dokunmuş tekstil	2.193.319	6,16
2911	İçten yanmalı motor ve türbin; (uçak, motorlu taşıt ve motosiklet motorları hariç)	1.700.923	4,78
2926	Tekstil, giyim eşyası ve deri işlemede kullanılan makineler	1.679.394	4,72
3430	Motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları	1.035.230	2,91
121	Siğir, koyun, keçi, at, eşek, bardo, katır v.b.	949.137	2,67
2924	Maden, taşocağı ve inşaat makineleri	714.069	2,01
2692	Ateşe dayanıklı seramik ürünleri	536.968	1,51
2429	Başka yerde sınıflandırılmamış kimyasal ürünler	444.031	1,25
	DİĞER	4.626.111	13,00
	TOPLAM	35.585.321	100,00

GİRİŞ

Adıyaman sanayisinin üretim ve teknolojik altyapısının araştırılması için yapılan anket (Ek 1) sonuçları derlenerek aşağıdaki demografik sonuçlar elde edilmiştir. Adıyaman il sınırları içerisinde faaliyet gösteren, Adıyaman Vergi Dairesi kayıtlarına göre faal durumda bulunan yaklaşık 1067 firma üzerinde araştırma çalışması gerçekleştirilmiştir.

Yüz yüze yapılan görüşmeler neticesinde; 277 firma imalat yaptığını belirtirken, imalatçı olmayan firma sayısı 585 olarak gözlemlenmiştir. 205 firma ise belirtilen adreste bulunamamıştır. Ankete imalatçı olduğunu belirten 277 firmadan 240 ı katılmıştır. Genel olarak ankete katılım durumu Grafik 1 de verildiği gibidir:

Grafik 1. Anket Sonucu Genel Durum

1067 firmadan imalatçı olmadığını belirten 585 inin kayıtlarda imalatçı olarak görülmesinin nedenlerinin başında firmaların kuruluş faaliyetlerinin geniş çaplı olması ve otomasyona kayıt esnasında üretici firma şeklinde kaydedilmesi gelmektedir.

Belirtilen adreste bulunamayan, terk veya kapalı olan işyeri sayısı ise azımsanamayacak çoğunlukta olup tüm firmaların yaklaşık %20 sini oluşturmaktadır.

Ankete imalatçı olduğunu belirten 277 firmadan 240 firma katılmış, 37 firma ise ankete katılmak istemediklerini belirtmişlerdir. Bu firmaların ankete katılmak istememelerinin sebebi ise verecekleri bilgilerin anket sonrası farklı şekillerde değerlendirilmesi kaygısıdır.

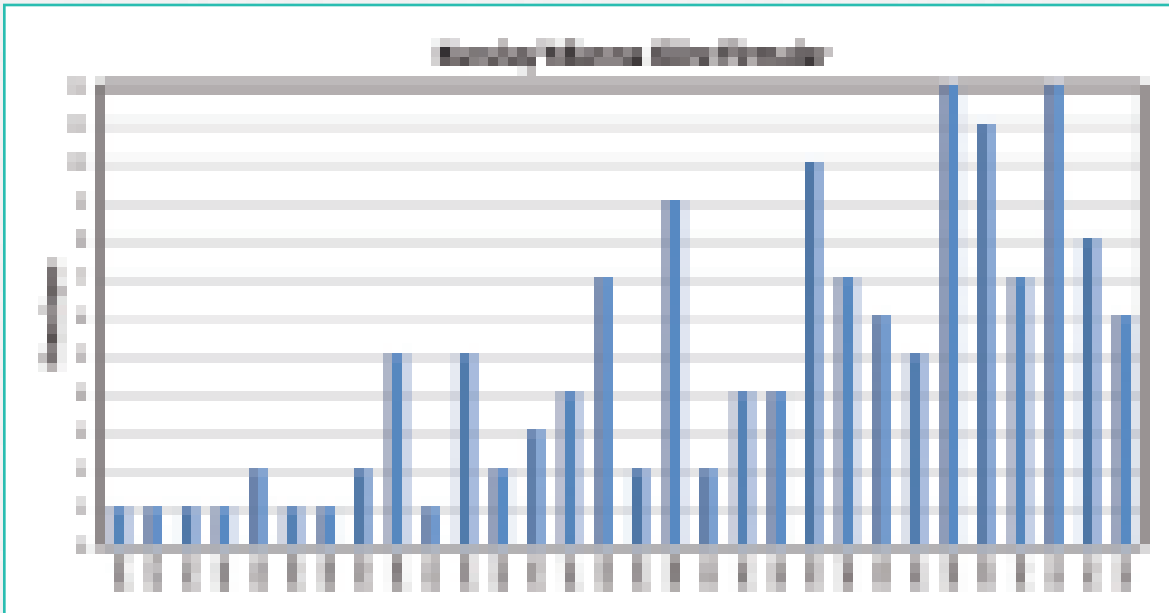
Firmaların Kuruluş Yıllarına Göre Dağılımları

Tablo 1. Üretici Firmaların Kuruluş Yılları

Kuruluş Yılı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)	Kuruluş Yılı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
1970	1	0,4	1999	2	1
1978	1	0,4	2000	9	4
1981	1	0,4	2001	2	1
1982	1	0,4	2002	4	2
1983	2	1	2003	4	2
1984	1	0,4	2004	10	4
1988	1	0,4	2005	7	3
1989	2	1	2006	6	3
1990	5	2	2007	5	2
1991	1	0,4	2008	12	5
1994	5	2	2009	11	5
1995	2	1	2010	7	3
1996	3	1	2011	12	5
1997	4	2	2012	8	3
1998	7	3	2013	6	3

Ankete katılan 240 firmadan 142 si kuruluş yılı sorusuna cevap vermiş olup, 103 (%73) firmanın 2000 yılı ve daha sonrası yıllarda kurulduğu görülmektedir.

Grafik 2. Üretici Firmaların Kuruluş Yılları Dağılım Grafiği

Özellikle 2000 li yıllardan sonra kurulan firma sayısının arttığı ve 2000 yılında 9 firma, 2004 de 10 firma, 2008 de 12 firma, 2009 da 11 firma ve 2011 de 12 firma kurulduğu görülmektedir. Son iki yılda yani 2012 ve 2013 ün ilk yarısında kurulan firma sayısı sırasıyla 8 ve 7 olmuştur.

Bu sonuçlar değerlendirildiğinde 2008 yılında ve sonrasında kurulan imalatçı firma sayılarında artış görülmektedir. Bu artışın sebebi 2008 yılının son aylarında ortaya çıkan ve dünyanın birçok ülkesini olumsuz yönde etkileyen ekonomik gelişmelerin ülkemizdeki olumsuz etkilerini gidermek amacı ile 7 adet önlem paketi hazırlanmasıdır. Bu önlem paketlerinin hazırlanmasının nedenleri ekonomiyi harekete geçirmek, azalan dış talep neticesinde ortaya çıkan likidite sorununu azaltmak, iç talebi artırmak, ekonomik büyümeyi sağlamak ve işsizlik sorununun giderilmesidir. Bu önlemler yeni işletmelerin kurulmasında önemli bir itici güç olmuştur.

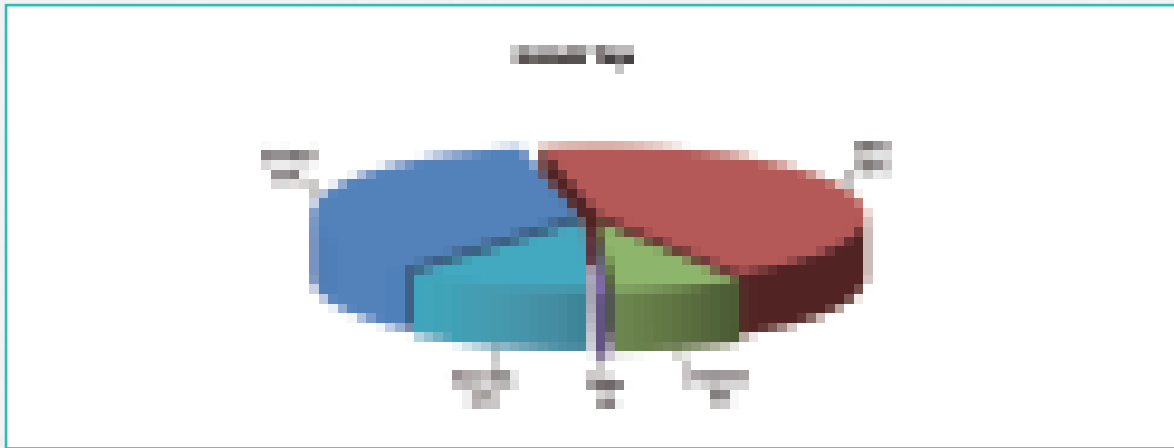
Son yıllarda Adıyaman da firma sayılarının artmasının diğer bir nedeni bölgesel teşvik paketinin yürürlüğe girmesi, girişimcilik destek mekanizmalarının uygulamaya konması, yatırımcıların finansman kaynaklarına erişiminin kolaylaştırılması olarak açıklanabilir.

Firmaların Hukuki Yapıları

Tablo 2. Üretici Firmaların Hukuki Yapıları

Hukuki Yapı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Limited	85	35
Şahıs	107	45
Anonim	19	8
Diğer	2	1
Yanıt Yok	27	11
Toplam	240	100

Grafik 3. Üretici Firmaların Hukuki Yapılarına Ait Pasta Grafiği

Ankete katılan 240 firmadan 213 ü hukuki yapı sorusuna cevap vermiş olup, 107 (%45) firmanın şahıs firması olduğu, 85 (%35) firmanın Limited firması olduğu ve 19 (%8) firmanın ise Anonim firması olduğu verilen cevaplardan anlaşılmaktadır. Ankete katılan 240 firmadan 27 (%11) i hukuki yapı sorusuna cevap vermemiştir.

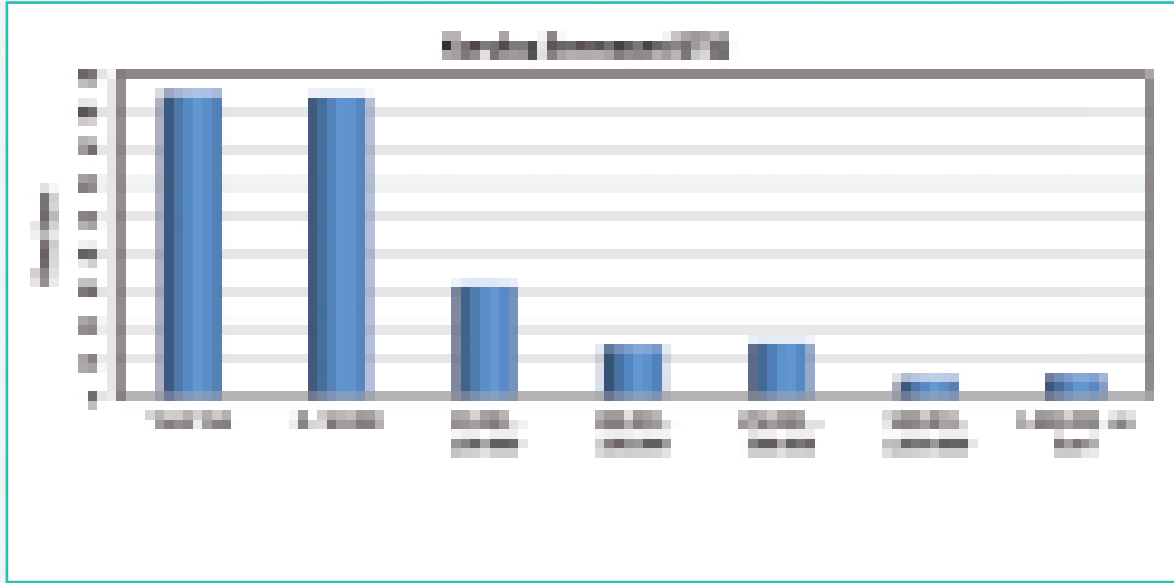
Şahıs firmaları kısa süre içerisinde kurulduğundan, kurulum maliyetleri Limited ve Anonim Şirketlere göre çok düşük olduğundan ve de şahıs firmalarının kapatma işlemleri Limited ve Anonim Şirketlere göre daha kolay olduğundan dolayı Adıyaman'da Şahıs firmalarının sayısı diğerlerine oranla daha fazladır.

Firmaların Kuruluş Sermayesi (TL)

Tablo 3. Üretici Firmaların Kuruluş Sermayesi (TL)

Kuruluş Sermayesi (TL)	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Yanıt Yok	85	35
0-50.000	84	35
50.001-100.000	31	13
100.001-250.000	14	6
250.001-500.000	15	6
500.001-1.000.000	5	2
1.000.001 ve üzeri	6	3
Toplam	240	100

Grafik 4. Üretici Firmaların Kuruluş Sermayeleri (TL) Dağılımı

Ankete katılan 240 firmadan 155 i kuruluş sermayesi sorusuna cevap vermiş olup, firmaların çoğunluğunun kuruluş sermayesinin 0-50.000 ve 50.001- 100.000 aralıklarında olduğu yani sırasıyla 84 (%35) ve 31 (%13) firmanın kuruluş sermayelerinin bu aralıklarda olduğu görülürken, az sayıda firmanın ise 500.001-1.000.000 ve 1.000.001 ve üzeri aralığında kuruluş sermayesinin olduğu görülmektedir.

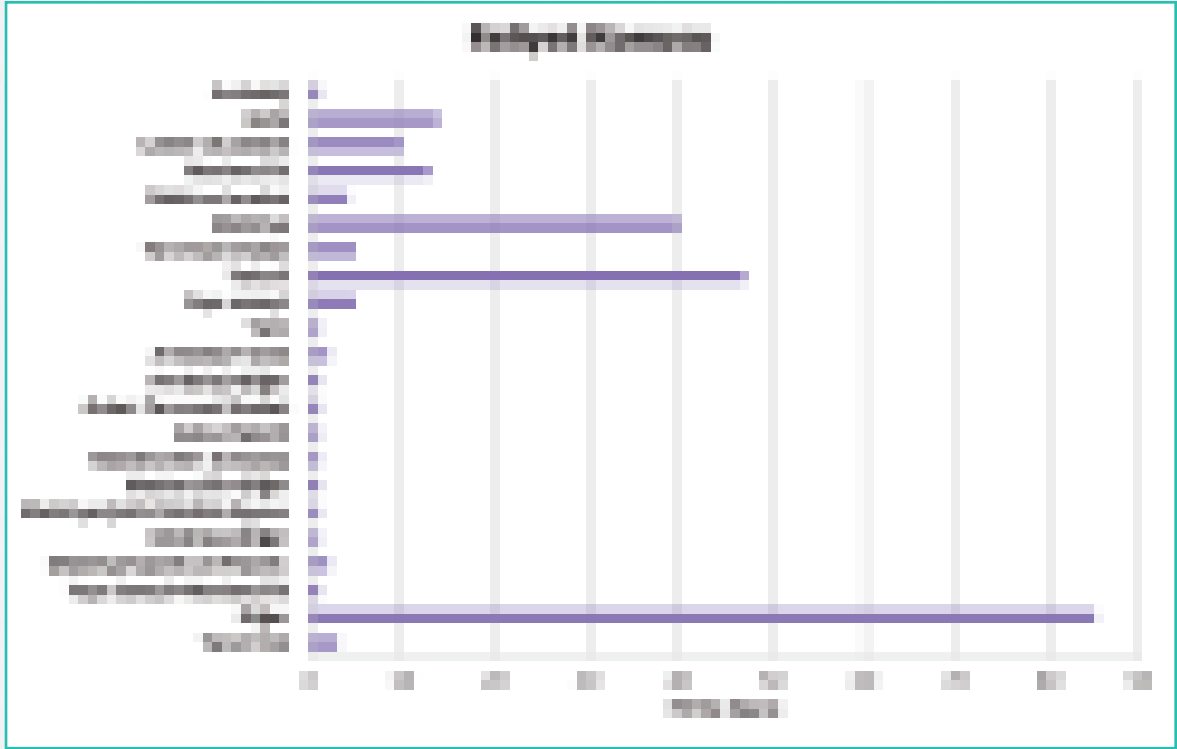
Ankete katılan 240 firmalardan 85 i (%35) kuruluş sermayesi sorusuna cevap vermemiştir. Ankete cevap veren İşletmelerin sermaye yapısına bakıldığında % 74 lük kısmının küçük, %19 unun orta büyüklükte, % 6 sının büyük sermayeli işletmeler olduğu görülmektedir.

Firmaların Faaliyet Konusu

Tablo 4. Üretici Firmaların Faaliyet Konusu

Tek bir alanda faaliyet gösterenler			Birden fazla alanda faaliyet gösterenler		
Faaliyet Konusu	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)	Faaliyet Konusu	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Ambalaj	1	0,4	Ambalaj / Diğer	1	0,4
Gıda	14	6	Ambalaj / Gıda	2	0,8
Madencilik	13	5	Gıda / Tekstil	1	0,4
Mobilya	40	17	Gıda / Tarımsal İmalat	1	0,4
Makina imalatı	4	2	Madencilik / Ambalaj	1	0,4
Yem	1	0,4	Madencilik / Diğer	1	0,4
Lastik ve plastik	10	4	Mobilya / Diğer	1	0,4
Tarımsal imalat	5	2	Mobilya / Çelik Mutfak Eşyası	1	0,4
Yapı sanayi	5	2	Mobilya / Lastik ve Plastik	2	0,8
Tekstil	47	20	Yapı Sanayi / Madencilik	1	0,4
Toplam	140	58	Toplam	12	5

Grafik 5. Üretici Firmaların Faaliyet Konuları Dağılımı

Ankete katılan 240 firmadan 152 si faaliyet konusu sorusuna cevap vermiş olup, 140 firma (%58) sadece bir alanda faaliyet gösterirken, 12 firma (%5) birden fazla alanda faaliyet göstermektedir. Tekstil (47, %20) ve Mobilya (40, %17) ürünleri üreten firmalarının Adıyaman ilinde daha yoğun olduğu görülürken bu sektörleri Gıda, Madencilik, Lastik plastik ve diğer alanların takip ettiği görülmektedir. Faaliyet konusu sorusuna 3 firma yanıt vermezken, 85 firma (%35) ankette yer alan diğer seçeneğini beyan etmişlerdir.

Firmaların Temel Ürünleri ve 2012 yılı ortalama üretim miktarları

Tablo 5. Üretici Firmaların Temel Ürünleri ve Ortalama Üretim Miktarları

Ürün	Üretim Miktarı
Ağaç Ürün	500m2
Akrep Antiserumu	10000adet
Altın	1kg
Asansör, Römork	150adet,140adet
Biber	
Boya	2000000adet
Çanta	35000adet
Çelik Kapı	220 Adet
Çimento	973479ton
Ekmek	510000 Adet
Eşofman Takımı	3600takım
Gömlek, Pantolon, Kemer	230000adet,20000adet,50000adet
Güneş Enerjisi	500adet
Ham Petrol Stok Tankı	10 Adet
Hayvan Sağlığı Ürünleri	5320000 Adet
Hazır Beton	136000 M3
İplik	7813299kg
Kağıt	20ton
Kapı, Pencere	410 Adet,410 Adet
Klozet, Lavabo, Hela Taşı	35000adet,49000adet,62737adet
Kolm	70000
Konteynır	146adet
Kurutulmuş Domates	
MDF	235 Adet
Mermer	21000m2 + 75 Ton
Mermer Blok	820 Adet
Mermer Mak.	10adet
Metal S. Par.	80 Ton
Mobilya	90 Adet
Mutfak Mob, Vestiyer, Banyo Dolabı, Yüklük, Balon Pres Kapak	160 Adet,55 Adet,5 Adet, 30adet,2000adet
Pamuk	3880581kg
Pamuk Balya, Çiğit	4887581ton,1806381ton
Pamuk İpliği	3552733kg
Pamuk, Çiğit	1303,519kg,3087,916kg
Pantolon	5000adet
Pantolon, Eşofman Tk, Tişört	120000adet,20000adet,50000adet
Parke Taşı, Bordür Taşı	288000m,21600m
Pencere, Kapı, Sineklik	750adet,250adet,500adet
Penye	100000adet
Penye, Kumaş	70ton,5000m2
Plastik(Boru)	70ton

Firmaların Temel Ürünleri ve 2012 yılı ortalama üretim miktarları

Tablo 5 (Devamı). Üretici Firmaların Temel Ürünleri ve Ortalama Üretim Miktarları

Ürün	Üretim Miktarı
Pvc	35ton + 10000 M2
Sondaj Yedek Parça	200adet
T-Shirt	295000adet
Un	20 Ton
Un, Çiğit/Balya	9600kg, 6712kg
Un, Kepek	6000kg, 1500kg
Un, Kepek, Buğday Kırığı	14841ton, 4505ton, 444ton
Yapı Sanayi Kimya	30000adet
Yemek	20000adet

Firmaların Temel Ürünlerinde Kullanılan Ana Hammaddeler ve Miktarları

Tablo 6. Üretici Firmaların Temel Ürünlerinde Kullanılan Ana Hammaddeler ve Miktarları

Hammadde	Hammadde Miktarı
Altın	1 kg
Amonyum Sülfat, At Plazması, Wfi Su, Nacı	200kg, 150, 3ton, 25kg
Ayakkabı Boya Dikimi	48000 çift
Balya	2154846 kg
Buğday	20893725 KG
Çelik, Elektrot	50ton, 2ton
Çimento	80000 Ton + 83388adet
Demir	632 Ton
Diğer Metaller	150 Ton
Gmem, Yağ Adjuvant, Filtre, Cam Şişe	20000kg, 15000kg, 2500adet, 1500000adet
İplik	100000m2
Kalker, Marn, Demir Cevheri	614700ton, 350099ton, 1006268ton
Kil, Kaden, Albit, Feldspot	1460ton, 1000ton, 9500ton, 300ton
Kimyasal Madde	15ton
Kömür, Toprak, Mazot	5704160kg, 34650ton, 60494kg
Krom, Demir	10ton, 10ton
Kum	252034 TON
Kumaş	77 ton + 100000000m
Kütlü Pamuk	1037770kg
Kütlü Pamuk, Çiırır Topu, Balya Teli	2766795kg, 10adet, 15250kg
Maya	9100kg
Mdf	2650 Adet+ 40m2
Mercimek, Nohut, Buğday, Arpa	922393kg, 227610kg, 928950kg, 309190kg

Firmaların Temel Ürünlerinde Kullanılan Ana Hammaddeler ve Miktarları

Tablo 6 (Devamı). Üretici Firmaların Temel Ürünlerinde Kullanılan Ana Hammaddeler ve Miktarları

Hammade	Hammadde Miktarı
Mermer	200m ² + 38 Ton
Mıdır	273 160kg
Motorin, Elektrik	80000ton, 9000
Nüve Silisli Sac, Bakır Tel, Yağ Madeni, Pres Bant	50ton, 30ton, 60ton, 500kg
Örgü Kumaş, İplik, Fermuar, Lastik	360kg, 500m, 360cm, 540m
Pamuk	6500000kg
Pekmez	Balı, Un, Ceviz, Fındık
Plastik	35ton +700 m ²
Presli Pamuk	336749800 kg
Prinç, Yağ, Salça, Fasulye	5ton, 1800kg, 2ton, 5ton
Profil	10000kg
Pvc	4950 adet + 105 Ton
Pvc Plastik	1250m
Sac, Muhtelif Sanayi Demiri	750ton, 75ton
Silikon	700 adet
Su	14444003 1lt + 9000 Ton
Su Gücü	50m ³ /Sn
Suni Deri	5000m ²
Un	286 Ton
Yapıştırıcı	1300m ² , 2300 Ton, 300kg

Adıyaman sanayisinde kullanılan hammaddelere bakıldığında hammadde miktarlarının ilde öne çıkan sektörlerin sıralamasına paralel olduğu görülmektedir.

Firmaların Ürün Yapısı

Tablo 7. Üretici Firmaların Ürün Yapısı

Kuruluş Sermayesi (TL)	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Ara malı	83	35
Tüketim malı	108	45
Sermaye malı	4	2
Makina teçhizat	15	6
Ara malı / Tüketim malı	3	1
Ara malı / Sermaye malı	1	0,4
Yanıt Yok	26	11
Toplam	240	100

Grafik 6. Üretici Firmaların Ürün Yapısı Dağılımı

Ankete katılan 240 firmadan 214 ü ürün yapısı sorusuna cevap vermiş olup, 108 firma (%45) tüketim malı üretirken, 83 firma (%35) aramalı, 4 firma (%2) sermaye malı ve 15 firma (%6) makine teçhizat malı üretmektedir. Geriye kalan firmalardan 26 sı (%11) ürün yapısına cevap vermezken, 3 firma (%1) hem aramalı hem de tüketim malı ve 1 firmada (%0,4) hem aramalı hem de sermaye malları ürettiğini bildirmişlerdir.

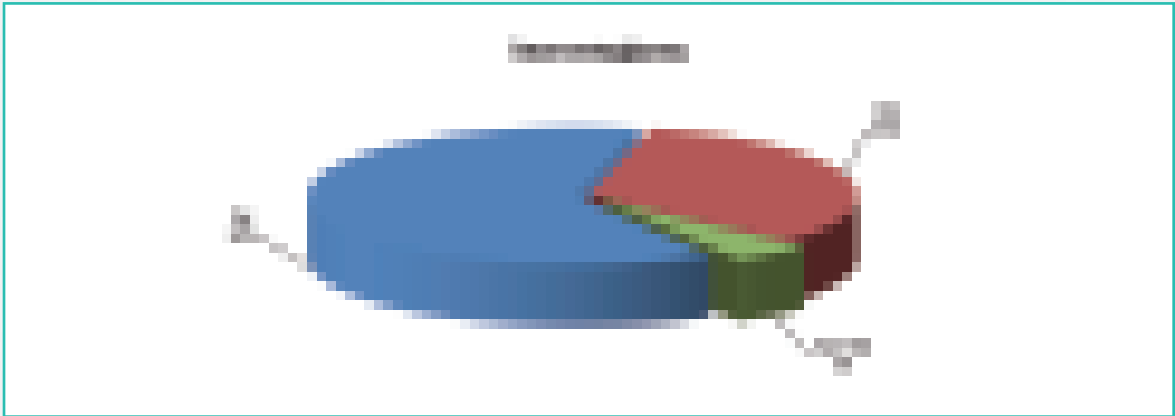
Adıyaman ilindeki sektörel dağılıma bakıldığında tekstil, mobilya, gıda sektörünün ön planda olduğu Tablo5 ve Tablo 6 da açıkça görülmektedir. Ankete cevap veren firmalar arasında aramalı ve tüketim malı üreten firma sayısının yüksek olması tekstil, mobilya ve gıda sektöründe yığılaşmadan kümelenmeye geçiş olduğunun işaretidir.

Firmaların Bilişim Altyapısı-I

Tablo 8. Üretici Firmaların İnternet Bağlantı Durumları

İnternet Bağlantısı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Var	149	62
Yok	79	33
Yanıt Yok	12	5
Toplam	240	100

Grafik 7. Üretici Firmaların İnternet Bağlantısına Ait Pasta Grafiği

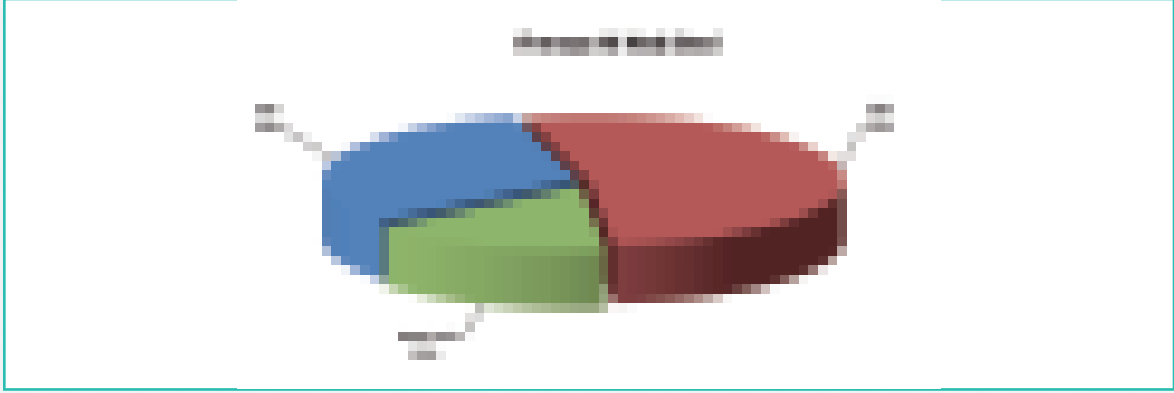
Ankete katılan 240 firmadan 149 unun (%62) internet bağlantısı olduğu, 79 unun (%33) ise internet bağlantısı olmadığı verilen cevaplardan anlaşılmaktadır. 12 firma ise bu soruyu yanıtızsı bırakmıştır.

Firmaların Bilişim Altyapısı-2

Tablo 9. Üretici Firmaların Web Sitesi Durumları

Web Sitesi	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Var	77	32
Yok	126	53
Yanıt Yok	37	15
Toplam	240	100

Grafik 8. Üretici Firmaların Web Sitesi Durumlarına Ait Pasta Grafiği

Ankete katılan 240 firmadan 77'si (%32) web sitesinin olduğunu, 126 sı (%53) ise web sitesinin olmadığını beyan etmiş, 37 firma ise bu soruyu yanıtsız bırakmıştır.

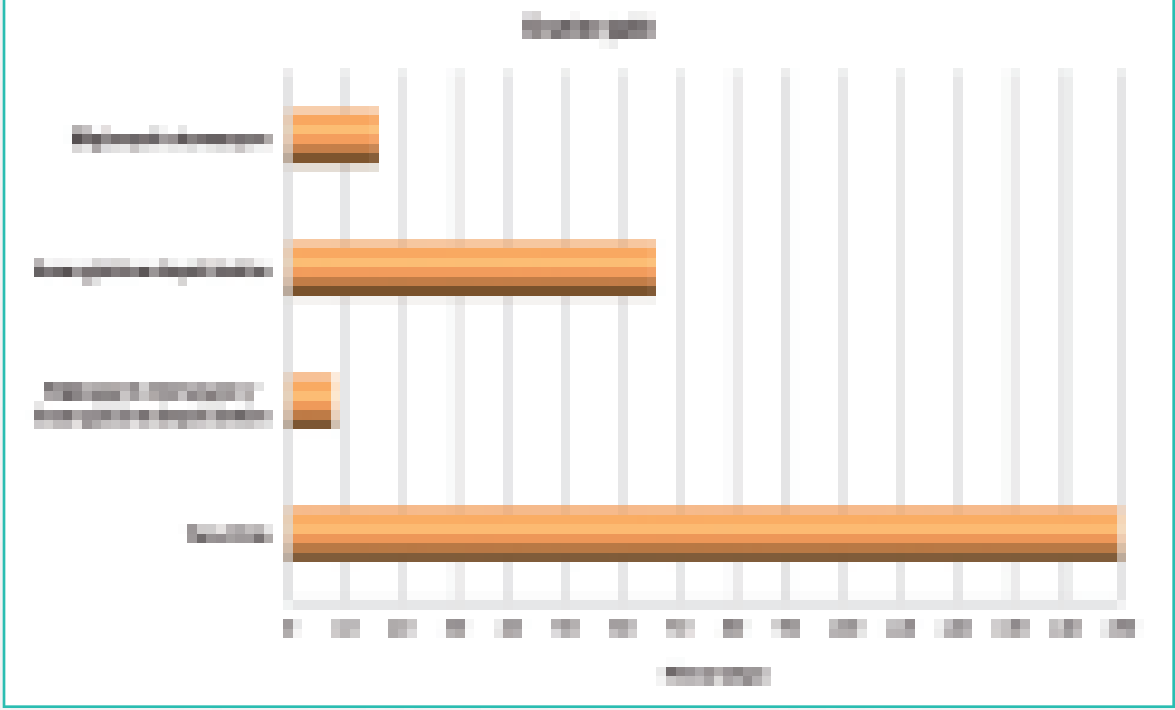
Ankete cevap veren firmalardan 149 u internet bağlantısı olmasına rağmen sadece 77 işletmenin internet sitesi bulunmaktadır. İnternet bağlantısı olan firmaların %60 ına yakınının web sitesinin olması sektörel anlamda teknoloji alt yapısı bakımından istenen düzeye yakın olduğu söylenebilir. Ancak sektördeki toplam 240 firma göz önünde bulundurulduğunda, firmaların internet teknolojisini kurumsal ihtiyaçları doğrultusunda yeterince kullanmadıkları sonucu çıkarılabilir. İlin sanayileşmede istenilen hedeflere ulaşması için özellikle ağ oluşturma ve uluslararası düzeye yükseltme alanlarında bilişim altyapısından azami düzeyde faydalanması zorunluluğu yadsınamaz bir gerçektir.

Firmaların Bilişim Altyapısı-3

Tablo 10. Üretici Firmalardaki Bilgisayar Sayıları

Bilgisayar Sayıları	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
1 Adet	46	19
2 Adet	30	13
3 Adet	16	7
4 Adet	3	1
5 Adet	5	2
6 Adet	2	1
8 Adet	1	0,4
10 Adet	7	3
30 Adet	1	0,4
40 Adet	1	0,4
60 Adet	1	0,4
100 Adet	1	0,4
Yanıt Yok	126	53
Toplam	240	100

Grafik 9. Üretici Firmaların Bilgisayar Sayıları Dağılımı

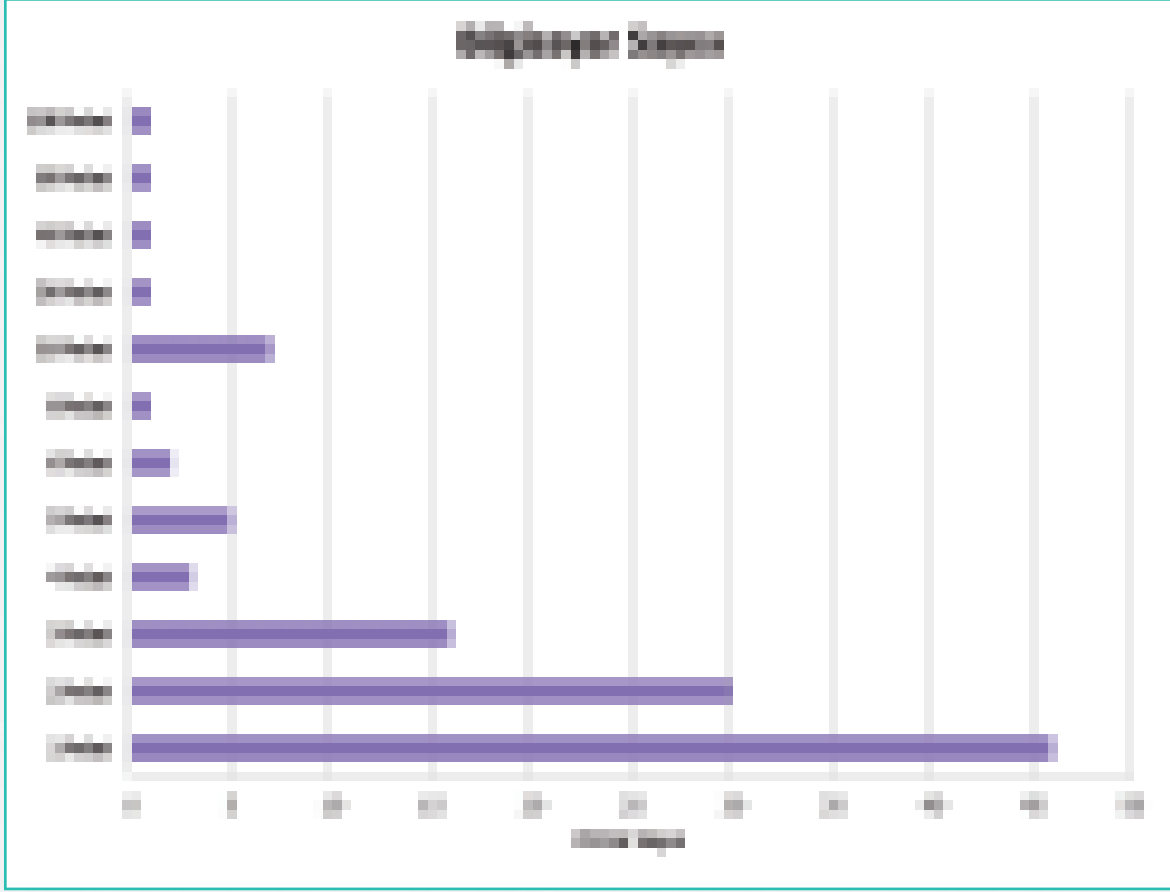
Ankete katılan 240 firmadan 46 sınıfın (%19) bir adet, 30 unun (%13) iki adet ve 16 sınıfın (%7) üç adet bilgisayarı olduğu, 18 firmanın (%7,4) ise dört ile on adet arasında değişen sayıda bilgisayarları olduğu, dört firmanın ise sırasıyla otuz, kırk, altmış ve yüz adet bilgisayarı olduğu verilen cevaplardan anlaşılmaktadır. 126 firma ise bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Firmaların Bilişim Altyapısı-4

Tablo 11. Üretici Firmaların Üretim Şekilleri

Üretim Şekli	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Bilgisayarlı otomasyon	16	7
İnsan gücüne dayalı üretim	66	28
Bilgisayarlı otomasyon ve insan gücüne dayalı üretim	8	3
Yanıt Yok	150	62
Toplam	240	100

Grafik 10. Üretici Firmaların Üretim Şekilleri Dağılımı

240 firmadan üretim şekli sorusuna yanıt veren 90 firmadan 66 sının (%28) insan gücüne dayalı üretim, 16 sının (%7) bilgisayarlı üretim ve 8 inin (%3) ise hem insan gücüne hem de bilgisayara dayalı üretim yaptıkları anlaşılmaktadır. 150 firma ise bu soruyu yanıtı bırakmıştır.

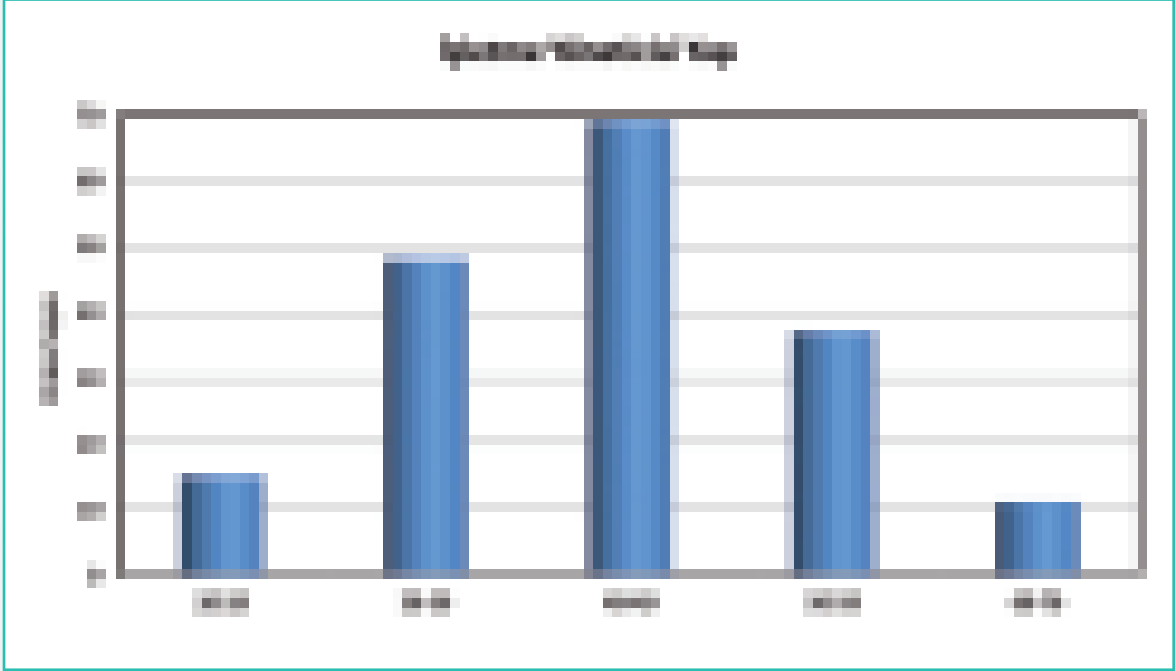
Toplamda 24 firma (%10) bilgisayarlı üretim yapmakta olup bu oran genel anlamda oldukça düşüktür. Bu sayının düşük olması bilgisayarlı üretime dayalı ürün çeşitlerinin Adıyaman ilinde istenen düzeyde üretilmemesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Firmaların İşletme Yöneticisinin Demografik Özellikleri-I

Tablo 12. Üretici Firmaların İşletme Yöneticisinin Yaşları

Yaş Aralığı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Yanıt Yok	60	24
20-29	15	7
30-39	48	20
40-49	69	29
50-59	37	15
60-70	11	5
Toplam	240	100

Grafik 11. Üretici Firmaların İşletme Yöneticisinin Yaşları Dağılımı

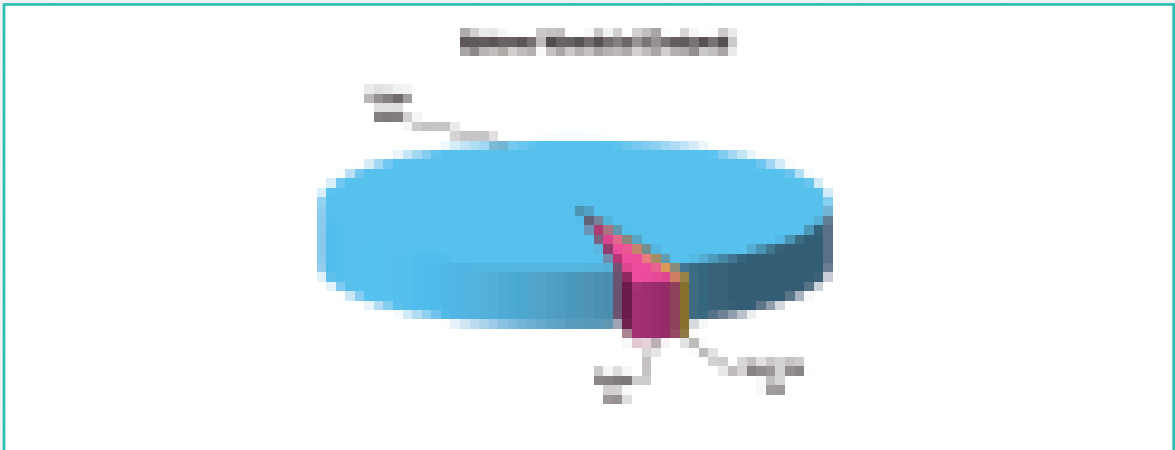
Ankete katılan 240 firmanın işletme yöneticilerinin yaşları çoğunlukla "40-49" yaş aralığında (%29) olup orta yaş üstü grubu yöneticilerdir. Bu yaş grubunu sırasıyla orta yaş grubu "30-39" yöneticiler (%20), ileri yaş grubu "50-59" yöneticiler (% 15), genç yaş grubu yöneticiler (%7) takip ederken, %5 firmada ise yöneticilerin "60-70" yaş aralığında olduğu görülmektedir. 60 firma ise bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Firmaların İşletme Yöneticisinin Demografik Özellikleri-2

Tablo 13. Üretici Firmaların İşletme Yöneticisinin Cinsiyeti

Yönetici Cinsiyet	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Kadın	7	3
Erkek	231	96
Yanıt Yok	2	1
Toplam	240	100

Grafik 12. Üretici Firmaların İşletme Yöneticisinin Cinsiyetine ait Pasta Grafiği

Tablo 14. Üretici Firmaların İşletme Yöneticisinin Eğitim Durumu

Yönetici Eğitim Durumu	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Yanıt Yok	40	17
İlköğretim	82	34
Lise	75	31
Üniversite	40	17
Yüksek lisans ve üzeri	3	1
Toplam	240	100

Grafik 13. Üretici Firmaların İşletme Yöneticisinin Eğitim Durumlarına ait Pasta Grafiği

7 Kadın yöneticinin tamamı lise mezunu iken, Erkek yöneticilerin 82'sinin ilköğretim, 68'inin lise, 40'inin üniversite ve 3'ünün yüksek lisans mezunu olduğu verilen cevaplardan anlaşılmaktadır.

İlde kadın yönetici sayısının az olmasının nedenlerinin başında, kız çocuklarının okullaşma oranının düşük olması ve kadınlara biçilen geleneksel rollere bağlı sebepler gelirken ilde sosyal imkanların yetersiz olması ve verilen ücretlerin yeterli olmaması durumları da profesyonel kadın yöneticilerinin istihdamının yapılamaması sebepleri arasında sayılabilir.

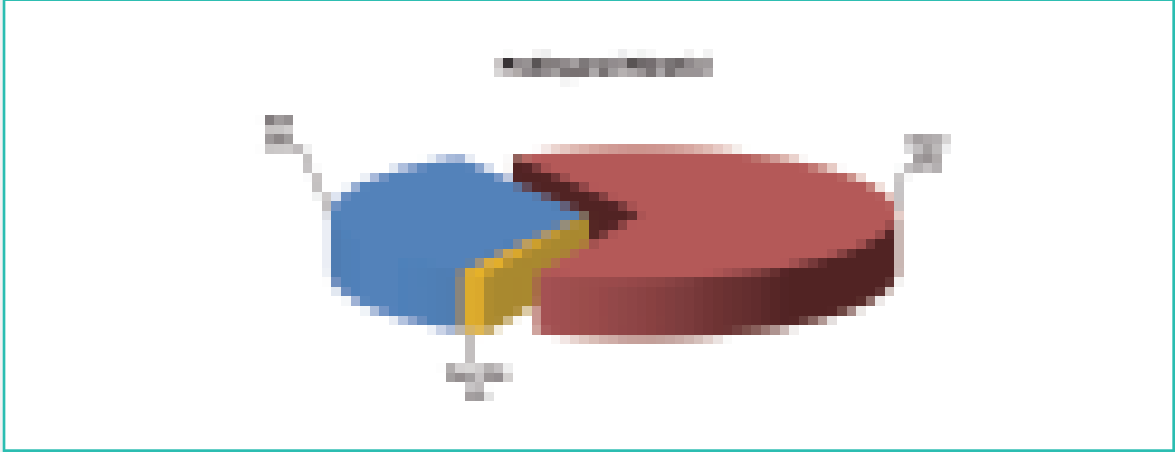
Yöneticilerin eğitim durumları incelendiğinde üniversite ve yüksek lisans mezunu yönetici sayısının az olması Adıyaman ilinin geçmiş yıllarda eğitim alanında yoksun bırakıldığının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Firmaların Profesyonel Yönetici İstihdam Durumu

Tablo 15. Üretici Firmaların Profesyonel Yönetici İstihdam Durumu

Profesyonel Yönetici	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Evet	80	33
Hayır	156	65
Yanıt Yok	4	2
Toplam	240	100

Grafik 14. Üretici Firmaların Profesyonel Yönetici İstihdam Durumuna ait Pasta Grafiği

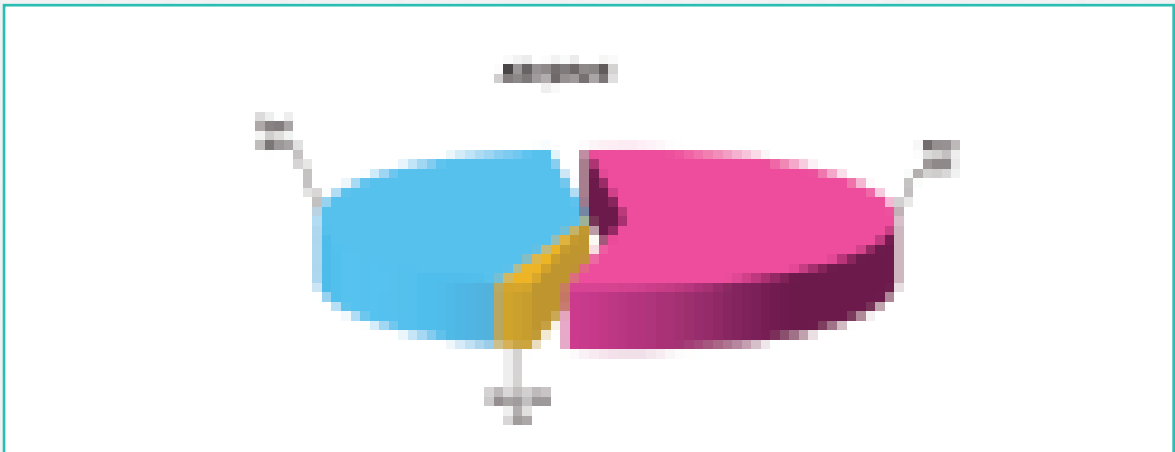
Limited ve anonim şirketlerde profesyonel yönetici istihdamı daha fazla iken (%50 üzerinde), şahıs şirketlerinde bu oran (%16) oldukça düşüktür. Bu durum şahıs şirketi yöneticilerinin şirket yönetiminde profesyonel yönetici istihdamından doğabilecek olan olumsuz sonuçların (güven, şeffaflık, vb...) önüne geçmek istemelerinden kaynaklanmaktadır.

Firmaların “Aile Şirketi” Durumu

Tablo 16. Üretici Firmaların Aile Şirketi Durumu

Aile Şirketi	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Evet	101	42
Hayır	134	56
Yanıt Yok	5	2
Toplam	240	100

Grafik 15. Üretici Firmaların Aile Şirketi Durumuna ait Pasta Grafiği

Daha önce incelenen tablo ve grafiklere göre çoğu işletmenin şahıs şirketi olması, otomasyonlu üretim sistemi olmaması, bilgisayar sayısının az olması, internet ve web sayfasının olmaması vb. parametreler göz önünde bulundurulduğunda profesyonel yönetici istihdam durum tablosu ve grafiği doğrulanabilir.

Firmaların Personelin İş Tanımı ve İş Süreçleri Tanımı Durumları

Tablo 17. Üretici Firmaların Personel İş Tanımı ve İş Süreçleri Tanımı Durumları

Personel İş Tanımı Yapılmış mı?	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Evet	141	59
Hayır	84	35
Yanıt Yok	15	6
Toplam	240	100

Grafik 16. Üretici Firmaların Personel İş Tanımı ve İş Süreçleri Tanımı Durumlarına ait Pasta Grafiği

Ankete katılan 240 firmadan 141 inde (%59) personelin iş tanımının ve iş süreçlerinin tanımlanmış olduğu, 84 firmada (%35) ise iş tanımı ve iş süreçlerinin tanımlanmadığı verilen cevaplardan anlaşılmaktadır. 15 firma ise bu soruya yanıt vermemiştir.

Ankete katılan firmaların çoğunda personelin iş tanımının ve iş süreçlerinin tanımlanmış olması bu firmaların profesyonel anlamda üretim yapmaya çalıştığı bir göstergesidir. Fakat %35 düzeyinde firmanın hala en temel konu olan personel iş tanımı ve iş süreci tanımlarını yapmamış olması bu firmaların çok az sayıda çalışanı olduğu veya düzenli bir üretim şekilleri olmadığı gibi sebeplerden kaynaklanmaktadır.

Firmaların Çalışanlarının Demografik Özellikleri-I

Tablo 18. Üretici Firmaların Kadın Çalışan Sayısı

Kadın Çalışan Sayısı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)	Kadın Çalışan Sayısı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
1	17	7	20	4	2
2	14	6	22	1	0,4
3	11	5	25	1	0,4
4	6	3	30	1	0,4
5	3	1	40	2	1
6	2	1	46	1	0,4
7	1	0,4	48	1	0,4
8	3	1	50	3	1
9	2	1	60	2	1
10	1	0,4	80	2	1
12	2	1	93	1	0,4
13	1	0,4	160	1	0,4
15	1	0,4	207	1	0,4
18	1	0,4	250	1	0,4
Toplam				87	36

Grafik 17. Üretici Firmaların Kadın Çalışan Sayısının Dağılımı

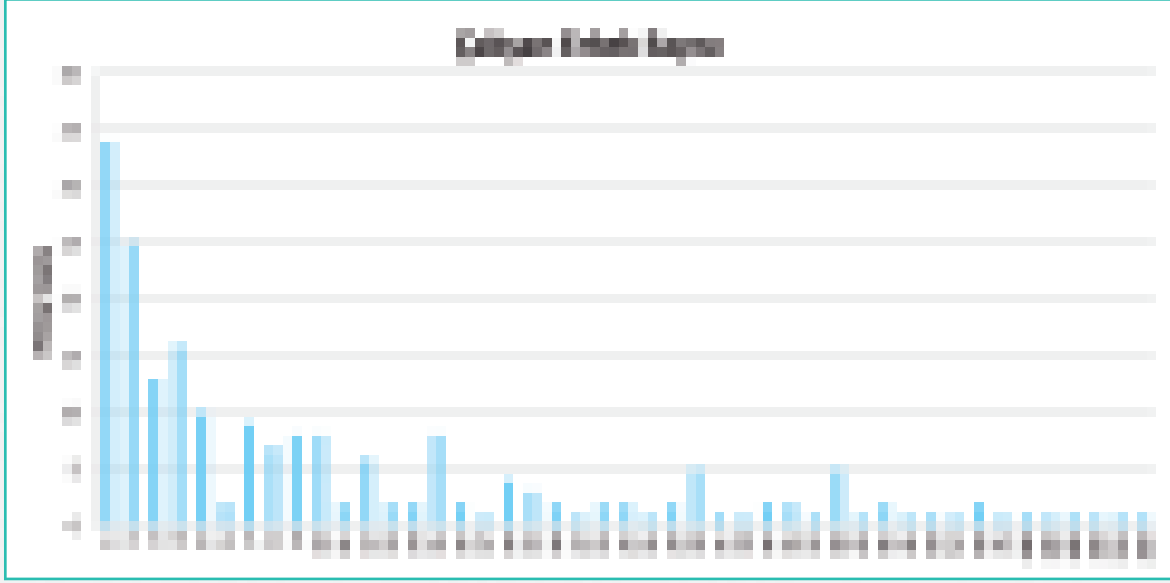
Ankete katılan 240 firmadan 87 si (%36) kadın çalışan sorusuna yanıt vermiş olup, bu firmaların çoğunda kadın çalışan sayısı en fazla 3 dür. 87 firmanın tamamında ise toplamda 1729 kadın çalışmaktadır.

Firmaların Çalışanlarının Demografik Özellikleri-2

Tablo 19. Üretici Firmaların Erkek Çalışan Sayısı

Erkek Çalışan Sayısı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)	Erkek Çalışan Sayısı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
1	34	14	26	1	0,4
2	25	10	28	2	1
3	13	5	30	5	2
4	16	7	31	1	0,4
5	10	4	34	1	0,4
6	2	1	35	2	1
7	9	4	36	2	1
8	7	3	37	1	0,4
9	8	3	40	5	2
10	8	3	43	1	0,4
11	2	1	45	2	1
12	6	3	46	1	0,4
13	2	1	50	1	0,4
14	2	1	52	1	0,4
15	8	3	60	2	1
16	2	1	75	1	0,4
17	1	0,4	110	1	0,4
18	4	2	140	1	0,4
19	3	1	149	1	0,4
20	2	1	190	1	0,4
22	1	0,4	213	1	0,4
23	2	1	250	1	0,4
25	2	1			
Toplam				204	85

Grafik 18. Üretici Firmaların Erkek Çalışan Sayısının Dağılımı

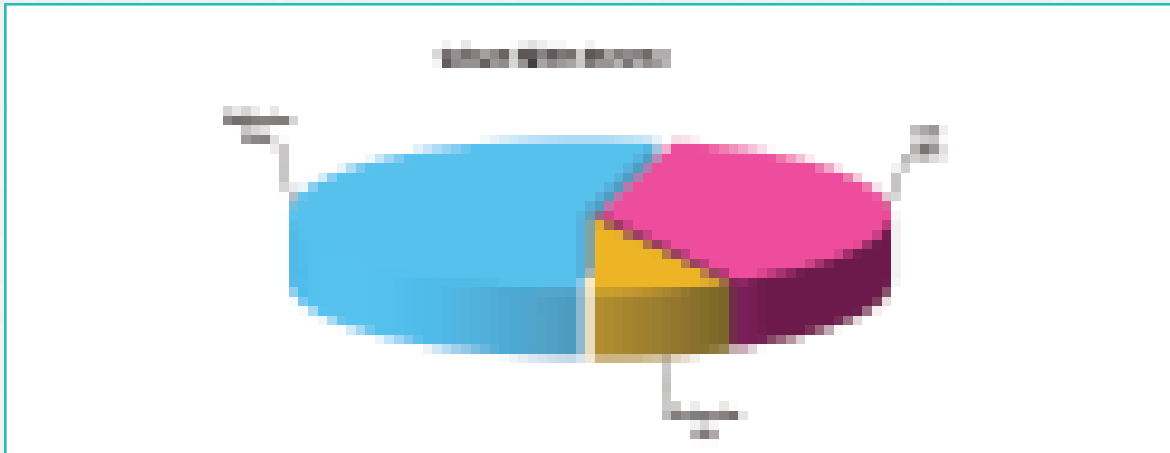
Ankete katılan 240 firmadan 204 ü (%85) erkek çalışan sorusuna yanıt vermiş olup, bu firmaların çoğunda erkek çalışan sayısı 1 ile 10 arasında değişmektedir. 204 firmanın tamamında ise toplamda 3328 erkek çalışmaktadır.

Firmaların Çalışanlarının Demografik Özellikleri-3

Tablo 20. Üretici Firmaların Çalışanlarının Eğitim Durumu

Eğitim Durumu	Çalışan Sayısı (N)	Yüzde (%)
İlköğretim	1302	54
Lise	915	38
Üniversite	187	8
Toplam	2404	100

Grafik 19. Üretici Firmaların Çalışanlarının Eğitim Durumlarına ait Pasta Grafiği

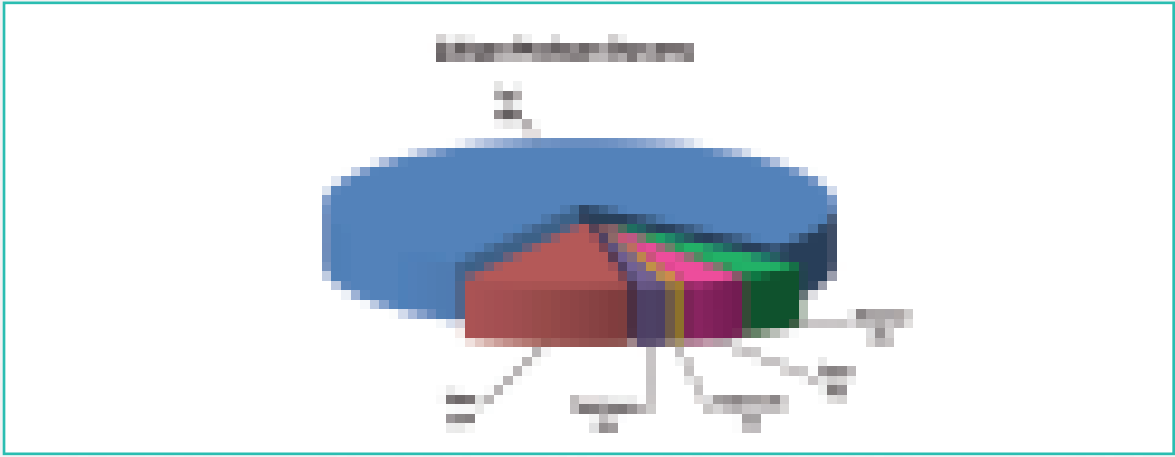
Ankete katılan 240 firmadan 164 ünün verdiği cevaplara göre toplamda 1302 ilköğretim mezunu, 915 lise mezunu ve 187 üniversite mezunu çalışan bulunmaktadır. 76 firma ise bu soruyu yanıtsız bırakmıştır. Çalışanların cinsiyetleri sorusunda kadın ve erkek çalışanların toplam sayısının 5057 olduğu düşünülürse 2653 çalışanın eğitim durumu ilköğretim ya da daha düşük seviyede olduğu sonucu çıkarılabilir.

Firmaların Çalışanlarının Demografik Özellikleri-4

Tablo 21. Üretici Firmaların Çalışanlarının Pozisyonları

Pozisyon Durumu	Çalışan Sayısı (N)	Yüzde (%)
Yönetici	156	4,2
İdari	137	3,8
Mühendis	33	1
Teknisyen	72	2
Usta	379	11
İşçi	2785	78
Toplam	3562	100

Grafik 20. Üretici Firmaların Çalışanlarının Pozisyonlarına ait Pasta Grafiği

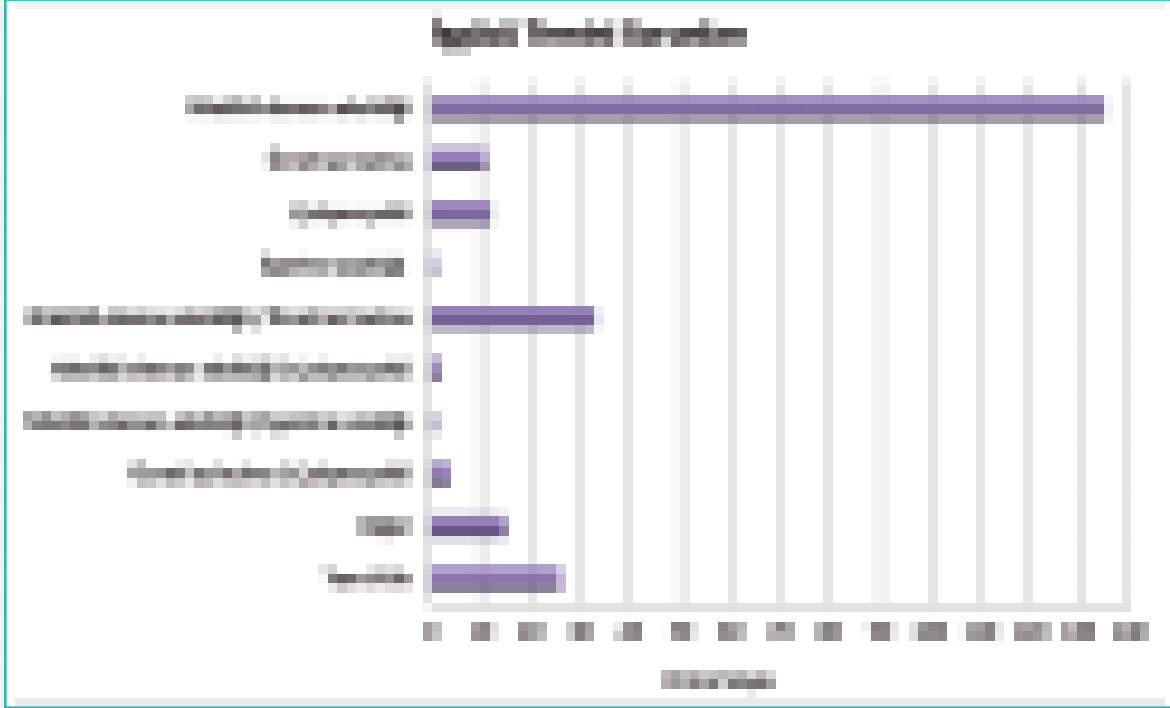
Ankete katılan 240 firmadan 194 ünün verdiği cevaplara göre tüm firmalarda toplamda çalışan yönetici sayısı 156 (%4,2), idari personel sayısı 137 (%3,8), mühendis sayısı 33 (%1), teknisyen sayısı 72 (%2), usta sayısı 379 (%11) ve işçi sayısı 2785 (%78) dir. 46 firma ise bu soruyu yanıtızs bırakmıştır. Toplam çalışan sayısının 5057 kişi olduğu düşünülürse 1495 çalışanın pozisyonu hakkında kestirimde bulunmak zordur.

Firmaların İşgücü Temininde Karşılaştığı Sorunlar

Tablo 22. Üretici Firmaların İşgücü Temininde Karşılaştıkları Sorunlar

İşgücü Temini Sorunları	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Nitelikli eleman eksikliği	135	56
Ücreti az bulma	11	5
Çalışma şekli	12	5
İşyerine uzaklığı	1	0,4
Nitelikli eleman eksikliği / Ücreti az bulma	33	14
Nitelikli eleman eksikliği / Çalışma şekli	2	1
Nitelikli eleman eksikliği / İşyerine uzaklığı	1	0,4
Ücreti az bulma / Çalışma şekli	4	2
Diğer	15	6
Yanıt Yok	26	11
Toplam	240	100

Grafik 21. Üretici Firmaların İşgücü Temininde Karşılaştıkları Sorunların Dağılımı

Ankete katılan 240 firmanın işgücü teminindeki karşılaştıkları sorunların başında; 135 firma (%56) nitelikli eleman eksikliğini, 33 firma (%14) hem nitelikli eleman eksikliğini hem de ücreti az bulmayı belirtmişlerdir. Bu sorunları sırasıyla çalışma şekli ve işyerine uzaklık nedenleri takip etmektedir. 26 firma ise bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

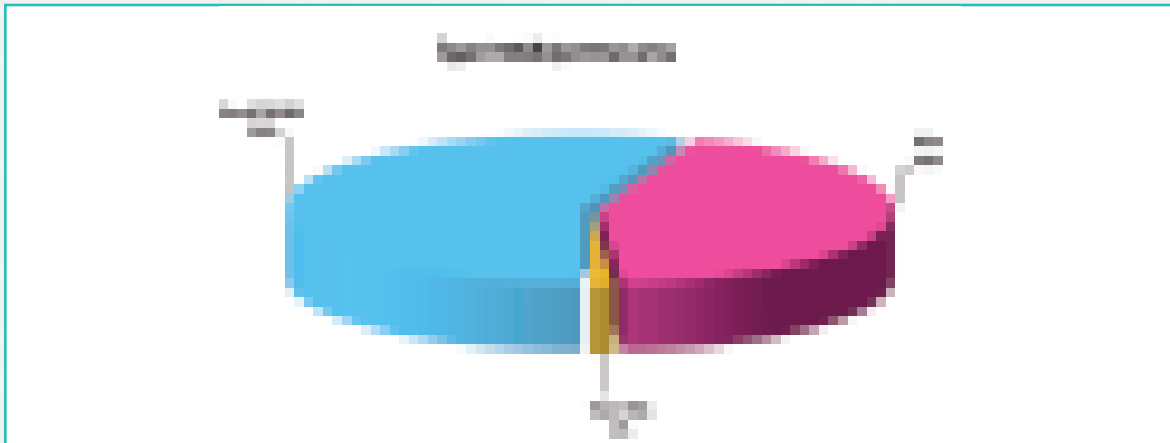
İlde yeterli nitelikli eleman istihdamının sağlanamamasının en önemli nedeni tatminkar düzeyde gelir elde edilememesi ve ilin sosyal imkanlarının kısıtlı olması olarak gösterilebilir.

Firmaların İşyeri Mülkiyet Durumu

Tablo 23. Üretici Firmaların İşyeri Mülkiyet Durumları

İşyeri Mülkiyet Durumu	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Kendi Mülkü	133	55
Kira	104	43
Yanıt Yok	3	2
Toplam	240	100

Grafik 22. Üretici Firmaların İşyeri Mülkiyet Durumları Dağılımı

Firmaların İşyeri Büyüklüğü

Tablo 24. Üretici Firmaların İşyeri Büyüklükleri (m2)

İşyeri Büyüklüğü	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)	İşyeri Büyüklüğü	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
10	1	0,4	4.200	1	0,4
15	1	0,4	4.300	1	0,4
20	1	0,4	4.600	1	0,4
30	1	0,4	4.937	1	0,4
32	1	0,4	5.000	3	1,3
65	1	0,4	5.100	1	0,4
80	1	0,4	5.568	1	0,4
90	1	0,4	6.000	5	2,1
100	2	0,8	6.064	1	0,4
120	1	0,4	6.100	1	0,4
150	1	0,4	6.200	1	0,4
155	1	0,4	6.228	1	0,4
180	1	0,4	6.250	1	0,4
190	7	2,9	6.800	1	0,4
200	1	0,4	7.000	1	0,4
220	1	0,4	8.500	5	2,1
240	8	3,3	9.000	1	0,4
300	2	0,8	9.200	1	0,4
380	1	0,4	9.600	1	0,4
430	1	0,4	10.000	2	0,8
450	1	0,4	10.500	2	0,8
500	2	0,8	11.153	1	0,4
600	2	0,8	11.500	1	0,4
800	1	0,4	11.680	1	0,4
840	1	0,4	12.478	1	0,4
900	1	0,4	12.878	1	0,4
950	1	0,4	15.000	1	0,4
1.000	2	0,8	18.000	2	0,8
1.180	1	0,4	18.132	1	0,4
1.200	1	0,4	19.000	1	0,4
1.500	1	0,4	19.200	1	0,4
1.700	1	0,4	20.770	1	0,4
2.050	1	0,4	21.000	1	0,4
2.373	1	0,4	25.500	1	0,4
2.400	1	0,4	26.000	1	0,4
2.500	3	1,3	27.200	1	0,4
3.000	4	1,7	50.000	1	0,4
3.100	2	0,8	60.000	2	0,8
3.500	1	0,4	96.000	1	0,4
4.000	2	0,8	748.678	1	0,4
Toplam				119	49,6

Ankete katılan 240 firmadan 119 firma (%49,6) işyeri büyüklüğü sorusuna yanıt vermiş olup, firmaların işyerleri açık ve kapalı alan toplamında 10 m2 ile 748678 m2 arasında değişim göstermektedir. 121 firma ise bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Firmaların 2012 Yılı Satış Ciroları

Tablo 25. Üretici Firmaların 2012 Yılı Satış Ciroları (TL)

2012 Toplam Ciro	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)	2012 Toplam Ciro	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
660 TL	1	0,4	239.174 TL	1	0,4
1.000 TL	1	0,4	250.000 TL	2	0,8
1.141 TL	1	0,4	300.000 TL	2	0,8
1.414 TL	1	0,4	330.000 TL	1	0,4
2.480 TL	1	0,4	364.000 TL	1	0,4
3.031 TL	1	0,4	443.088 TL	1	0,4
4.000 TL	3	1,3	480.000 TL	1	0,4
4.500 TL	1	0,4	500.000 TL	3	1,3
5.000 TL	1	0,4	517.595 TL	1	0,4
5.500 TL	1	0,4	700.000 TL	1	0,4
6.000 TL	1	0,4	734.607 TL	1	0,4
7.000 TL	1	0,4	981.185 TL	1	0,4
10.000 TL	4	1,7	1.658.969 TL	1	0,4
15.000 TL	1	0,4	2.210.000 TL	1	0,4
19.000 TL	1	0,4	2.855.774 TL	1	0,4
20.000 TL	1	0,4	2.897.992 TL	1	0,4
22.000 TL	1	0,4	3.425.485 TL	1	0,4
30.000 TL	2	0,8	3.660.008 TL	1	0,4
45.000 TL	1	0,4	4.141.892 TL	1	0,4
56.000 TL	1	0,4	4.309.140 TL	1	0,4
60.000 TL	1	0,4	5.000.000 TL	1	0,4
65.000 TL	1	0,4	5.186.590 TL	1	0,4
70.000 TL	1	0,4	5.377.000 TL	1	0,4
78.080 TL	1	0,4	5.536.605 TL	1	0,4
80.000 TL	2	0,8	5.638.083 TL	1	0,4
86.889 TL	1	0,4	6.226.242 TL	1	0,4
90.000 TL	1	0,4	6.890.773 TL	1	0,4
90.779 TL	1	0,4	7.000.000 TL	1	0,4
100.000 TL	5	2,1	7.816.225 TL	1	0,4
113.000 TL	1	0,4	8.173.525 TL	1	0,4
120.000 TL	1	0,4	18.873.817 TL	1	0,4
123.115 TL	1	0,4	20.000.000 TL	1	0,4
150.000 TL	1	0,4	20.019.561 TL	1	0,4
180.000 TL	1	0,4	21.500.000 TL	1	0,4
188.260 TL	1	0,4	34.000.000 TL	1	0,4
200.000 TL	1	0,4	105.689.851 TL	1	0,4
Toplam				87	36,3

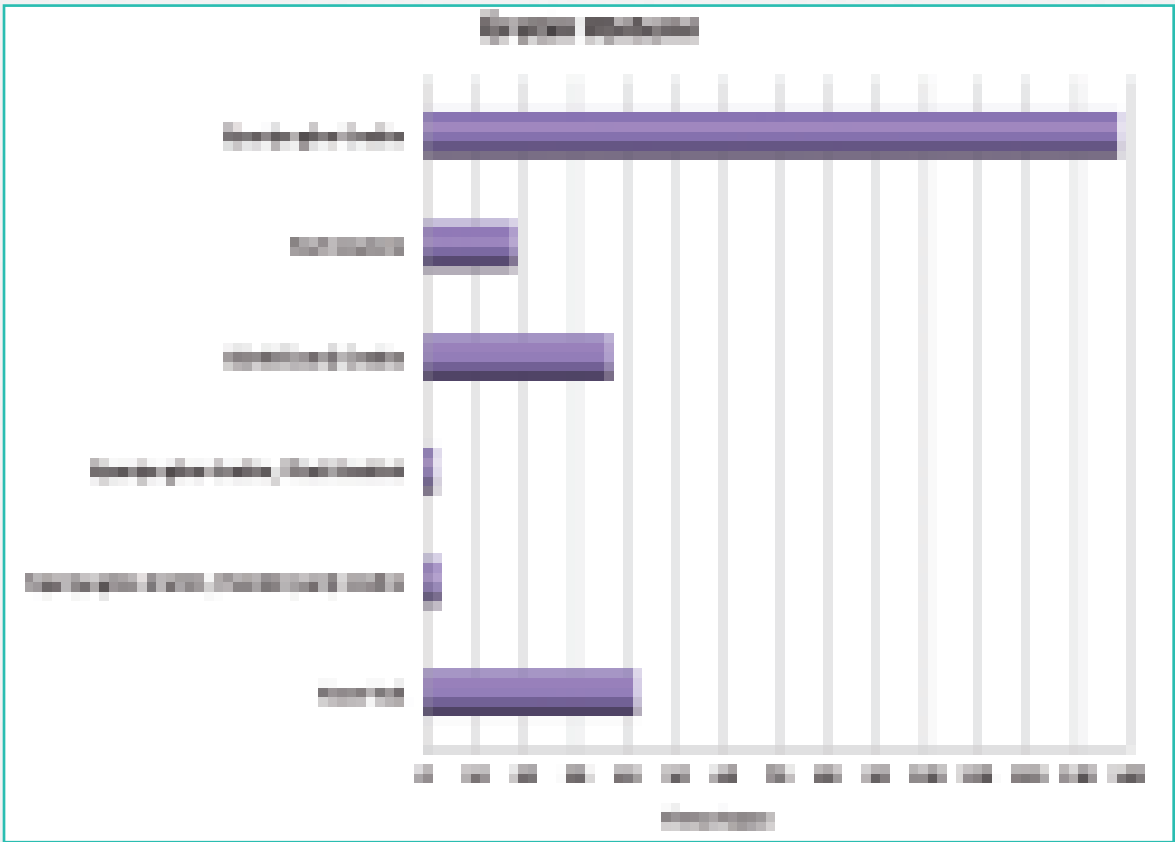
Ankete katılan 240 firmadan 87 firma (%36,3) 2012 yılı toplam ciro sorusuna yanıt vermiş olup, firmaların 2012 yılı toplam ciroları 660 TL ile 105.689.851 TL arasında değişim göstermektedir. 153 firma ise bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Firmaların Üretim Yöntemi

Tablo 26. Üretici Firmaların Üretim Yöntemi

Üretim Yöntemi	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Siparişe göre üretim	138	57,5
Parti üretimi	18	7,5
Sürekli (seri) üretim	37	15,4
Siparişe göre üretim / Parti üretimi	2	0,8
Siparişe göre üretim / Sürekli (seri) üretim	3	1,3
Yanıt Yok	42	17,5
Toplam	240	100

Grafik 23. Üretici Firmaların Üretim Yöntemi Dağılımı

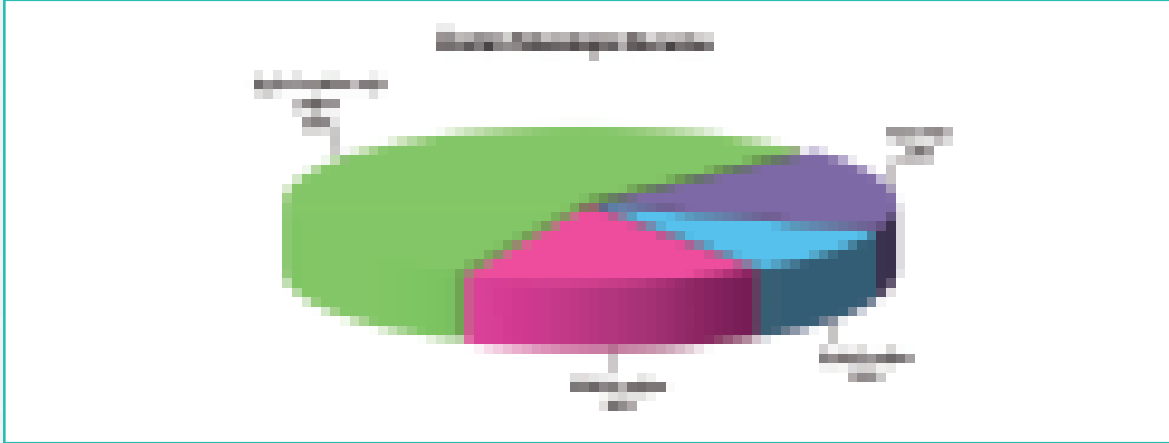
240 firmadan 138 i (%57,5) siparişe göre üretim, 37 si (%15,4) sürekli (seri) üretim ve 18 i (%7,5) parti üretimi gerçekleştirmektedir. 42 firma bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır. Bu sonuçlara göre firmaların üretim planlamasının sipariş odaklı olduğu, seri üretim zincirine sahip firmaların sayısının az olduğu dolayısıyla kapasite kullanım oranının büyük oranda siparişe göre şekillendiği görülmektedir.

Firmaların Üretim Teknolojisi

Tablo 27. Üretici Firmaların Üretim Teknolojisi

Üretim Teknolojisi	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
İş gücü yoğun	24	10,0
Makine yoğun	39	16,3
İş gücü-makine eşit yoğun	135	56,2
Yanıt Yok	42	17,5
Toplam	240	100

Grafik 24. Üretici Firmaların Üretim Teknolojisi Dağılımı

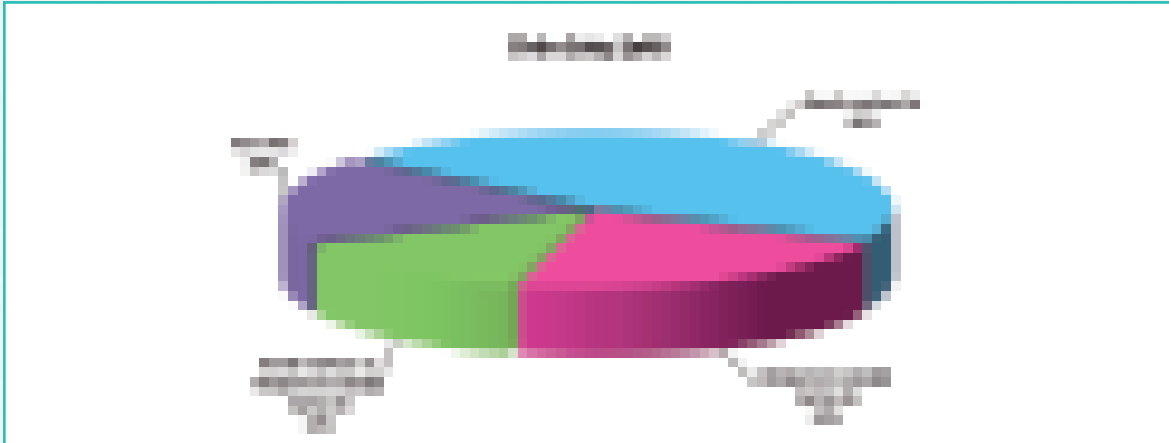
Ankete katılan 240 firmadan 135 i (%56,2) iş gücü-makine eşit yoğun üretim, 39 u (%16,3) makine yoğun üretim ve 24 ü (%10,0) sadece iş gücü yoğun üretim gerçekleştirmektedir. 42 firma bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Firmaların Ürünleri Satış Şekli

Tablo 28. Üretici Firmaların Ürünleri Satış Şekli

Ürün Satış Şekli	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Kendi markası ile	110	45,8
Müşterinin istediği marka ile	53	22,1
Kendi markası / Müşterinin istediği marka ile	33	13,7
Yanıt Yok	44	18,3
Toplam	240	100

Grafik 25. Üretici Firmaların Ürünleri Satış Şekli Dağılımı

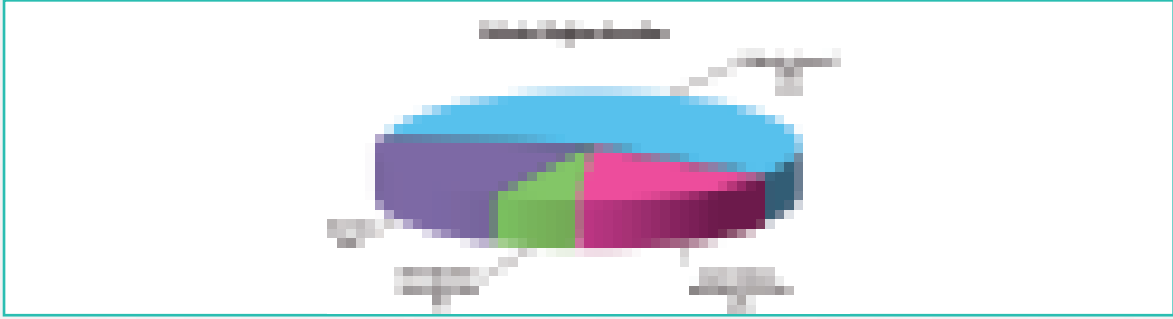
Anket uygulanan firmaların 110 u (%45,8) kendi markası ile üretim, 53 ü (%22,1) müşterinin istediği marka ile üretim ve 33 ü (%13,7) hem kendi markası ile hem de müşterinin istediği marka ile üretim gerçekleştirmektedir. 44 firma bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Firmaların Ürünleri Dağıtım Kanalları

Tablo 29. Üretici Firmaların Ürünleri Dağıtım Kanalları

Ürün Dağıtım Kanalı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Doğrudan (aracısız) satış	136	56,7
Aracılı (toptancı, komisyoncu vs.) satış	40	16,7
Hem doğrudan / hem aracılı satış	15	6,2
Yanıt Yok	49	20,4
Toplam	240	100

Grafik 26. Üretici Firmaların Ürünleri Dağıtım Kanalları Dağılımı

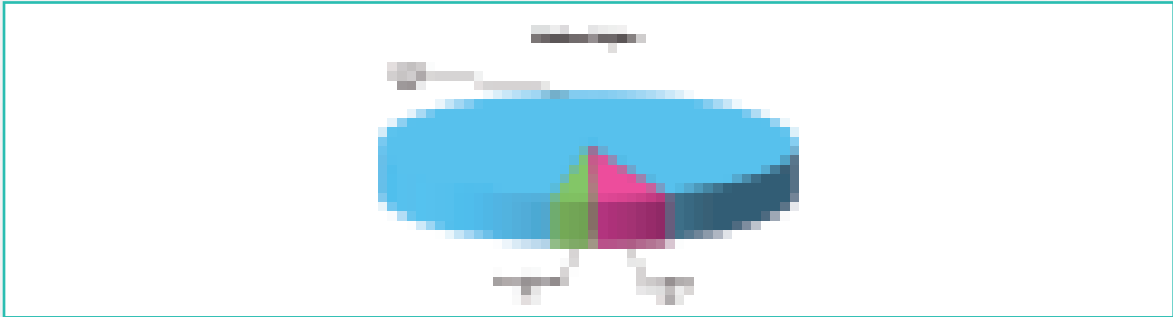
240 firmadan 136 sı (%56,7) doğrudan (aracısız) satış, 40 ı (%16,7) aracılı (toptancı, komisyoncu vs.) satış ve 15 i (%6,2) hem doğrudan hem de aracılı satış gerçekleştirmektedir. 49 firma bu soruyu yanıtsız bırakmıştır.

Ankete Katılan Üretici Firmalara Ait Makinelerin Ortalama Yaşları

Tablo 30. Üretici Firmalara Ait Makinelerin Ortalama Yaşları

Ortalama Yaş	Makine Sayısı (N)	Yüzde (%)
1-10 Yaş	2639	91
11-20 Yaş	166	6
21 ve üstü yaş	92	3
Toplam	2897	100

Grafik 27. Üretici Firmalara Ait Makinelerin Ortalama Yaşları Dağılımı

240 firmadan makine yaşı sorusuna cevap veren 160 firmaya ait toplamda 2897 adet makine olup, bu makinelerin %91 inin (2639 adet) yaşları 1 ile 10 arasında, %6 sının (166) yaşları 11 ile 20 arasında ve %3 ünün (92) yaşları 21 ve üstü yaş arasında değişmektedir.

Firmaların sahip oldukları makinelerin ortalama yaşları dikkate alındığında ilde üretici firmaların büyük bir kısmı son on yılda faaliyete geçtiği ve ildeki sanayileşmenin son yıllarda ivme kazandığı sonucu çıkarılabilir.

Ankete Katılan Üretici Firmalara Ait Makine Parklarının Değeri

Tablo 31. Üretici Firmaların Ait Makine Parklarının Değerleri (TL)

Park Değeri	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)	Park Değeri	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
1.200 TL	1	0,4	150.000 TL	11	4,6
1.500 TL	1	0,4	159.825 TL	1	0,4
3.000 TL	2	0,8	180.000 TL	1	0,4
5.000 TL	4	1,7	200.000 TL	5	2,1
6.000 TL	2	0,8	250.000 TL	3	1,3
7.000 TL	2	0,8	300.000 TL	2	0,8
7.500 TL	2	0,8	339.000 TL	1	0,4
8.000 TL	1	0,4	400.000 TL	1	0,4
10.000 TL	7	2,9	489.000 TL	1	0,4
12.000 TL	2	0,8	495.000 TL	1	0,4
14.000 TL	1	0,4	500.000 TL	1	0,4
15.000 TL	6	2,5	557.678 TL	1	0,4
17.000 TL	1	0,4	600.000 TL	2	0,8
20.000 TL	4	1,7	700.000 TL	1	0,4
25.000 TL	6	2,5	870.000 TL	1	0,4
30.000 TL	2	0,8	1.000.000 TL	1	0,4
40.000 TL	1	0,4	1.500.000 TL	1	0,4
40.500 TL	1	0,4	2.000.000 TL	1	0,4
46.760 TL	1	0,4	3.000.000 TL	1	0,4
50.000 TL	8	3,3	3.100.000 TL	1	0,4
55.000 TL	2	0,8	5.000.000 TL	1	0,4
70.000 TL	1	0,4	7.000.000 TL	1	0,4
80.000 TL	4	1,7	21.050.000 TL	1	0,4
100.000 TL	2	0,8	58.300.000 TL	1	0,4
105.000 TL	1	0,4	215.741.902 TL	1	0,4
Toplam				108	45

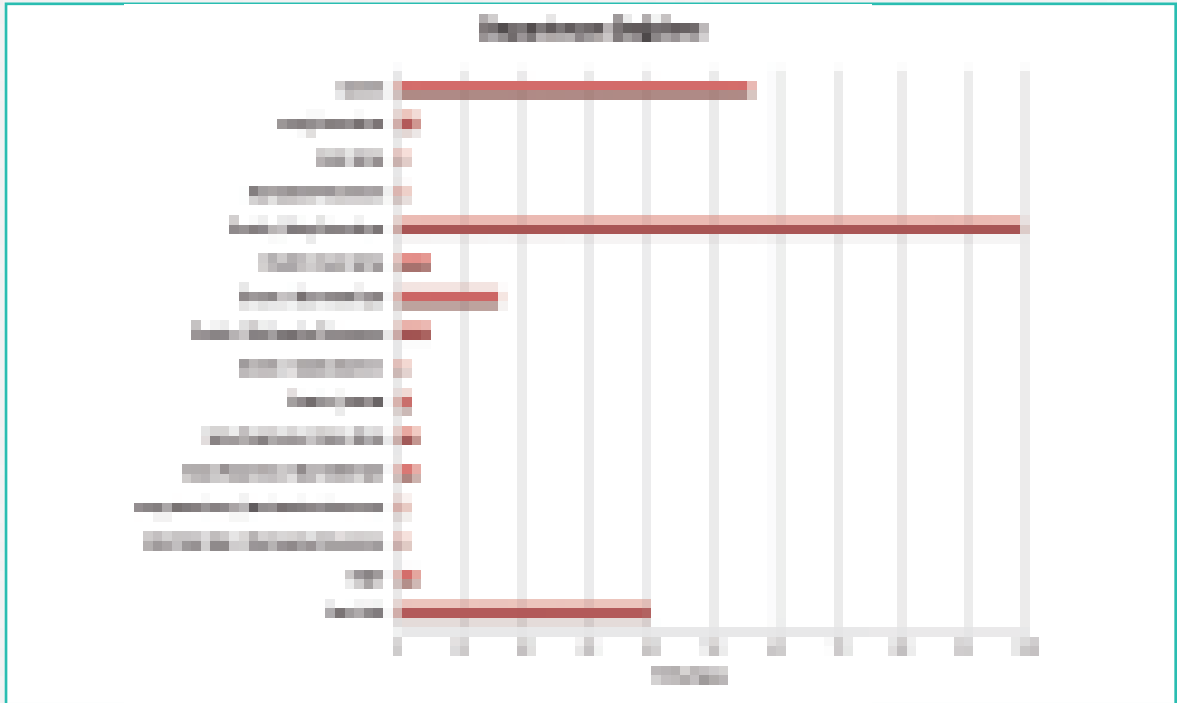
Ankete katılan 240 firmadan 108 firma (%45) makine park değeri sorusuna yanıt vermiş olup, firmaların makine park değerleri 1200 TL ile 215.741.902 TL arasında değişim göstermektedir. 132 firma ise bu soruyu yanıtız bırakmıştır.

Ankete Katılan Üretici Firmalarda Bulunan Departmanlar

Tablo 32. Üretici Firmalarda Bulunan Departmanlar

Departman	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Üretim	56	23,3
Satış-Pazarlama	3	1,3
Satın alma	1	0,4
Muhasebe-Finansman	1	0,4
Üretim / Satış-Pazarlama	99	41,3
Üretim / Satın alma	5	2,1
Üretim / İdari Mali İşler	16	6,7
Üretim / Muhasebe-Finansman	5	2,1
Üretim / Kalite Kontrol	1	0,4
Üretim / AR-GE	2	0,8
Satış-Pazarlama / Satın Alma	3	1,3
Satış-Pazarlama / İdari Mali İşler	3	1,3
Satış-Pazarlama / Muhasebe-Finansman	1	0,4
İdari Mali İşler / Muhasebe-Finansman	1	0,4
Diğer	3	1,3
Yanıt Yok	40	16,7
Toplam	240	100

Grafik 28. Üretici Firmalar da Bulunan Departmanların Dağılımı

Ankete katılan firmaların çoğunlukla üretim ve satış pazarlama bölümleri mevcut olup, bu bölümleri idari mali işler ve muhasebe-finansman bölümleri takip etmektedir. AR-GE departmanına sahip firma sayısı ise 2 tanedir. 40 firma ise bu soruya yanıt vermemiştir.

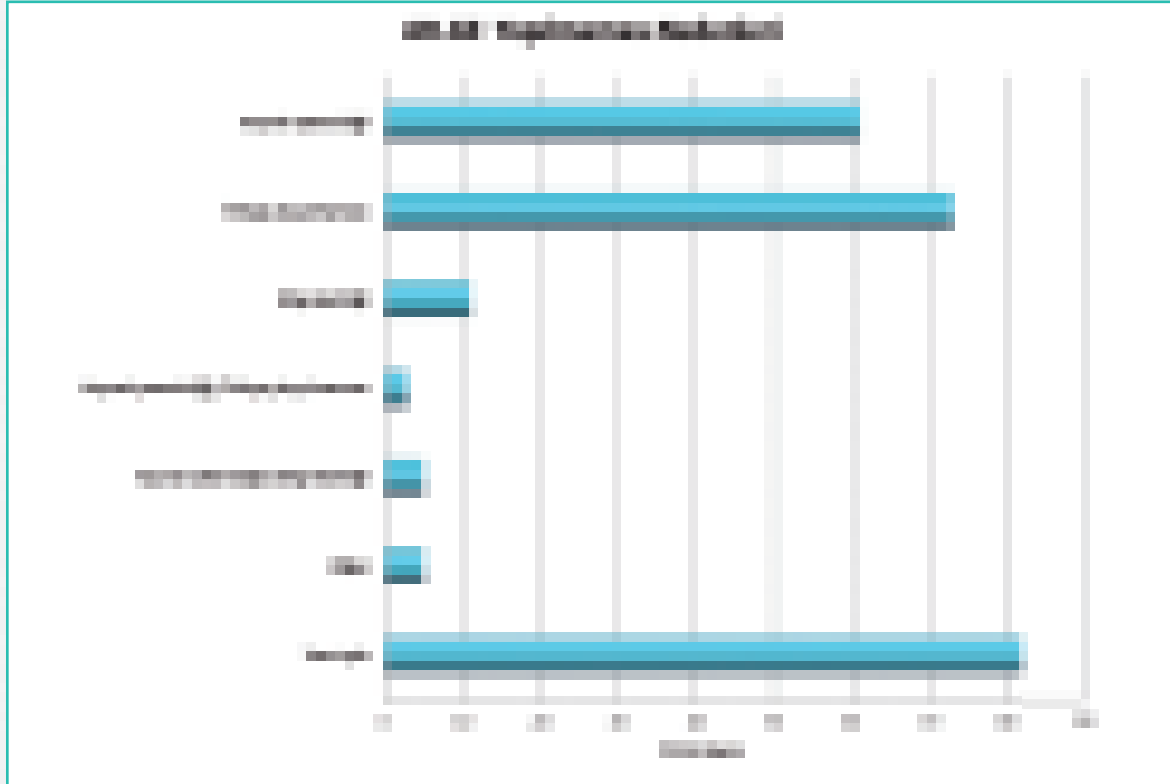
Ankete cevap veren firmaların çoğunda üretim, satış, pazarlama gibi temel birimlerin bulunduğu halde işletmelerin kurumsallaşması için büyük önem arz eden AR-GE, Kalite kontrol, satın alma gibi birimlerin olmaması işletmelerin bölgesel ve ulusal pazarlarda rekabet güçlerini azaltmaktadır.

Firmalarda ARGE Çalışmaları Yapılmama Nedenleri

Tablo 33. Üretici Firmalarda ARGE Çalışmaları Yapılmama Nedenleri

ARGE Çalışmaları Yapılmama Nedenleri	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Kaynak yetersizliği	61	25
İhtiyaç duyulmaması	73	30
Bilgi eksikliği	11	5
Kaynak yetersizliği / İhtiyaç duyulmaması	3	1
Kaynak yetersizliği / Bilgi eksikliği	5	2
Diğer	5	2
Yanıt yok	82	34
Toplam	240	100

Grafik 29. Üretici Firmalar da ARGE Çalışmaları Yapılmama Nedenleri Dağılımı

Ankete katılan firmaların AR-GE birimlerinin olmaması nedenlerinin başında ihtiyaç duyulmaması ve kaynak yetersizliği gelirken, bilgi eksikliği de bu nedenleri takip eden sebepler arasındadır.

Ankete katılan işletmelerde tüketim ve ara malı üreten firmaların çoğunlukta olması ve üretim yöntemi olarak sipariş odaklı üretim olması bu firmaların Ar-Ge'ye ihtiyaç duymadığının dolayısıyla da Ar-Ge'ye yeterince kaynak ayırmadıklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Firmalarda Kalite-kontrol, ARGE vb Amaçlı Kullanılan Laboratuvar Durumu

Tablo 34. Üretici Firmalarda Kalite-kontrol, ARGE vb Amaçlı Kullanılan Laboratuvar Durumu

Laboratuvar Durumu	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Var	24	10,0
Yok	193	80,4
Yanıt yok	23	9,6
Toplam	240	100

Grafik 30. Üretici Firmaların Laboratuvar Durumu Dağılımı

Ankete katılan firmaların 193 ünde (%80,4) kalite-kontrol veya ARGE vb amaçlı kullanılan laboratuvar olmadığı anlaşılmaktadır.

Ankete katılan firmaların yeterince Ar-Ge çalışması yapmamasından dolayı firmaların bünyesinde bulunan laboratuvarlarında sayısı oldukça azdır.

Firmaların Dışarıdan Kalite-kontrol, ARGE vb Laboratuvar Hizmetleri Alma Durumu

Tablo 35. Üretici Firmalarda Dışarıdan Kalite-kontrol, ARGE vb Laboratuvar Hizmet Alma Durumu

Laboratuvar Hizmet Alımı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Evet	33	13,8
Hayır	179	74,6
Yanıt yok	28	11,7
Toplam	240	100

Grafik 31. Üretici Firmaların Laboratuvar Hizmeti Alma Durumu Dağılımı

Ankete katılan firmaların 179 u (%74,6) kalite-kontrol veya ARGE laboratuvar hizmeti almadığı anlaşılmaktadır. Kalite-kontrol veya ARGE laboratuvar sorularına yanıt veren firmalarda; laboratuvarı olduğu halde 24 firmadan 9 u dışarıdan laboratuvar hizmet alımı yaparken, laboratuvarı olmayan 193 firmadan 24 ü dışarıdan laboratuvar hizmet alımı yapmaktadır.

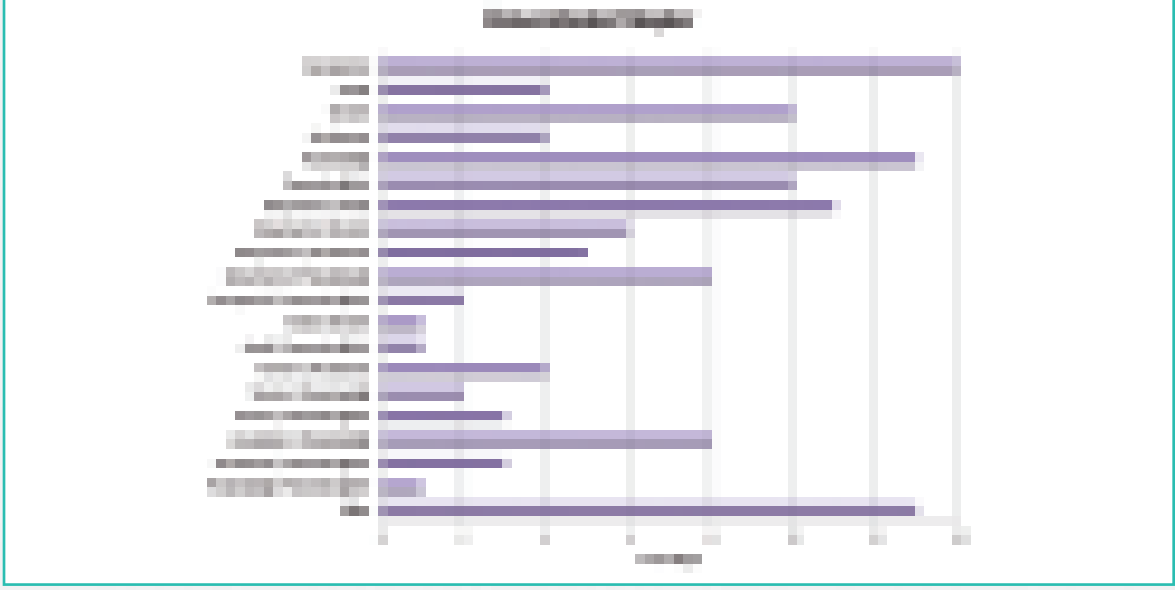
Ankete katılan firmaların nitelikli eleman istihdam etmemeleri, Ar-Ge birimlerini oluşturmamaları, Ar-Ge yatırımlarına yeterli sermaye ayırmamaları ve Laboratuvar yatırımlarının da maliyetli olmasından dolayı ihtiyaç olması halinde firmaların laboratuvar hizmetlerini bölgedeki diğer merkezlerden sağladığı görülmektedir.

Firmaların Üniversiteden Hizmet Talepleri

Tablo 36. Üretici Firmaların Üniversiteden Hizmet Talepleri

Talep Edilen Hizmet Türü	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Danışmanlık	14	5,8
Analiz	4	1,7
Tanıtım	10	4,2
Ara eleman	4	1,7
Proje desteği	13	5,4
Personel eğitimi	10	4,2
Danışmanlık / Analiz	11	4,6
Danışmanlık / Tanıtım	6	2,5
Danışmanlık / Ara eleman	5	2,1
Danışmanlık / Proje desteği	8	3,3
Danışmanlık / Personel eğitimi	2	0,8
Analiz / Tanıtım	1	0,4
Analiz / Personel eğitimi	1	0,4
Tanıtım / Ara eleman	4	1,7
Tanıtım / Proje desteği	2	0,8
Tanıtım / Personel eğitimi	3	1,3
Ara eleman / Proje desteği	8	3,3
Ara eleman / Personel eğitimi	3	1,3
Proje desteği / Personel eğitimi	1	0,4
Diğer	13	5,4
Yanıt Yok	117	48,8
Toplam	240	100

Grafik 32. Üretici Firmaların Üniversiteden Hizmet Talepleri Dağılımı

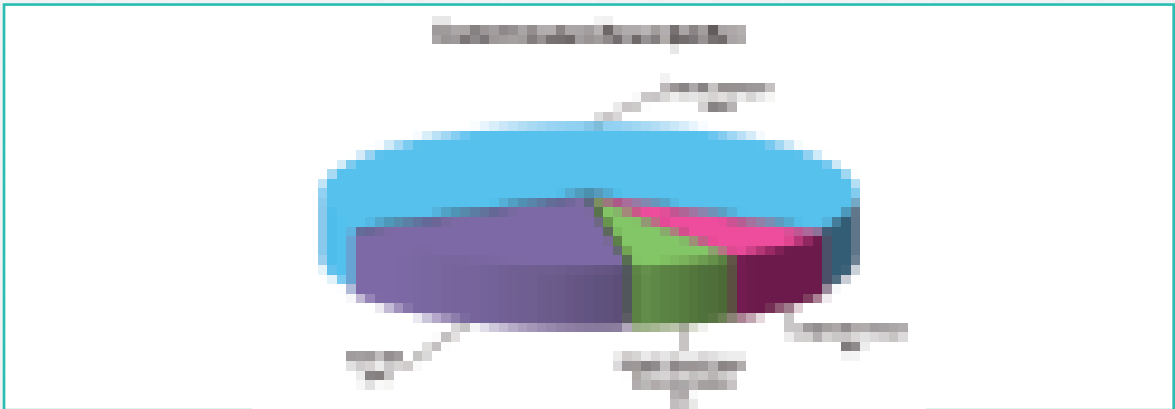
Ankete katılan firmaların üniversiteden taleplerine bakıldığında danışmanlık, personel eğitimi, ara eleman ihtiyacı ve proje desteği ön plana çıkmaktadır. İhtiyaç duyulan hizmet alanlarına bakıldığında birçok bölge sanayicisinin üniversiteden çeşitli beklentilerinin olduğu görülmektedir. Buna rağmen ankete katılan firmaların %50'ye yakınının bu soruya yanıt vermemesinin nedeni bölge sanayicisinin üniversite ile olan iletişiminin beklenen düzeyde olmadığıdır.

Firmaların İhracat Şekilleri

Tablo 37. Üretici Firmaların İhracat Şekilleri

İhracat Şekilleri	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
İhracat yapmıyor	161	67
Doğrudan ihracat	18	8
Dolaylı ihracat (aracı firma üzerinden)	15	6
Yanıt Yok	46	19
Toplam	240	100

Grafik 33. Üretici Firmaların İhracat Şekilleri Dağılımı

Ankete katılan firmaların 161 i (%67) ihracat yapmazken, 18 firma (%8) doğrudan ihracat ve 15 firmada (%6) aracı şirket üzerinden ihracat yapmaktadır. 46 firma bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Firmaların 2012 Yılı İhracat Tutarları

Tablo 38. Üretici Firmaların 2012 Yılı İhracat Tutarları (\$)

2012 Yılı İhracat Tutarı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
\$3.600	1	0,4
\$13.600	1	0,4
\$20.000	1	0,4
\$30.000	1	0,4
\$32.000	1	0,4
\$37.000	1	0,4
\$150.000	1	0,4
\$250.000	1	0,4
\$300.000	1	0,4
\$400.000	1	0,4
\$750.000	1	0,4
\$1.800.000	1	0,4
\$3.421.659	1	0,4
\$7.000.000	1	0,4
Yanıt yok	226	94,2
Toplam	240	100

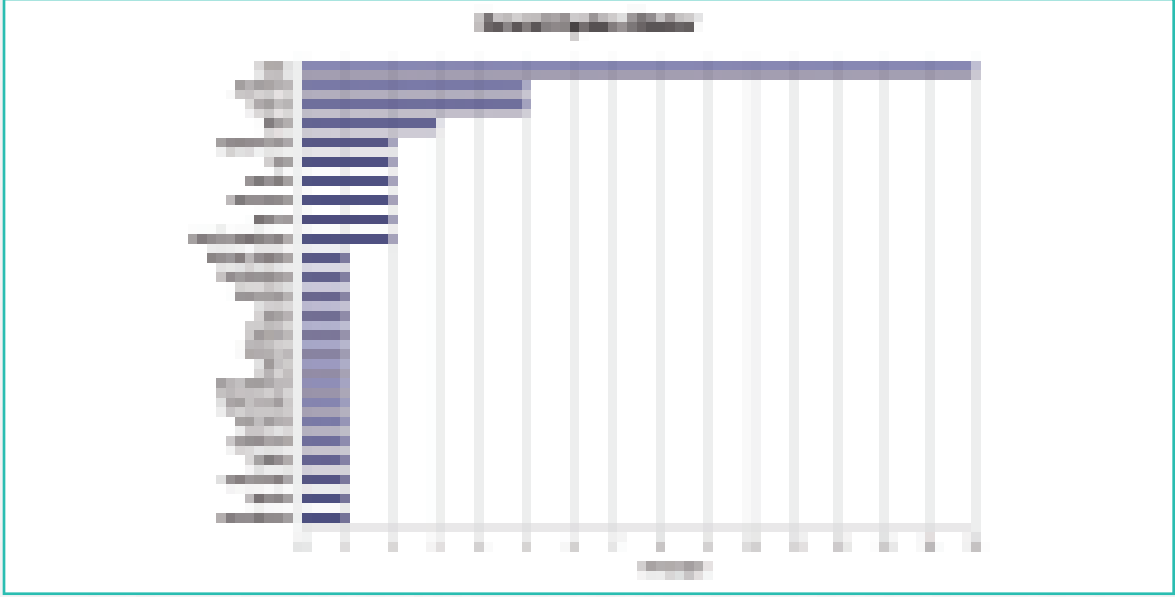
Ankete katılan firmalardan 2012 yılı ihracat tutarı sorusunu cevaplayanların 3.600 \$ ile 7.000.000 \$ arasında değişen tutarlarda ihracat gerçekleştirdikleri anlaşılmaktadır. 226 firma bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır.

Firmaların İhracat Yaptıkları Ülkeler

Tablo 39. Üretici Firmaların İhracat Yaptıkları Ülkeler

İhracat Yapılan Ülke	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)	İhracat Yapılan Ülke	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
IRAK	15	27,3	İSVEÇ	1	1,8
ALMANYA	5	9,1	İSVİÇRE	1	1,8
İTALYA	5	9,1	KOSOVA	1	1,8
İRAN	3	5,5	LİBYA	1	1,8
AZERBAJYAN	2	3,6	MACARİSTAN	1	1,8
ÇİN	2	3,6	ORTA DOĞU	1	1,8
FRANSA	2	3,6	POLONYA	1	1,8
HOLLANDA	2	3,6	ROMANYA	1	1,8
RUSYA	2	3,6	SURİYE	1	1,8
SUUDİ ARABİSTAN	2	3,6	UZAK DOĞU	1	1,8
BOSNA HERSEK	1	1,8	ÜRDÜN	1	1,8
DANİMARKA	1	1,8	YUNANİSTAN	1	1,8
İNGİLTERE	1	1,8			
Toplam				55	100

Grafik 34. Üretici Firmaların İhracat Yaptıkları Ülkelerin Dağılımı

Ankete katılan firmalar 26 farklı ülkeye ihracat gerçekleştirirken bu ülkelerin başında Irak, Almanya, İtalya ve İran gelmektedir. Azerbaycan, Çin, Fransa, Hollanda, Rusya ve Suudi Arabistan bu ülkeleri takip etmektedir.

Ankete katılan 240 firmadan sadece 33'ünün ihracat gerçekleştirdiği ve ildeki firmaların daha çok iç piyasaya yöneldiği görülmektedir. En çok ihracat yapılan ülkeler sıralamasında da Irak'ın ön plana çıkmasının temel sebebi, bu ülkeye ihracat yapmanın Avrupa Birliği normlarına göre daha esnek olmasından ve lojistik maliyetlerinin daha düşük olmasından kaynaklanmaktadır.

Firmaların İhracat Yapmama Nedenleri

Tablo 40. Üretici Firmaların İhracat Yapmama Nedenleri

İhracat Yapmama Nedenleri	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Kaynak yetersizliği (sermaye, nitelikli personel, teknoloji, malzeme..)	34	14,2
Talep edilen kalite/ miktarda ürün sunamama	4	1,7
Dış pazarları tanımama ve bilgi eksikliği	13	5,4
Aracı işletme bulmadaki zorluk	3	1,2
İç pazarlardan tatmin olma	23	9,6
Uygun fiyata ürün sunamama	3	1,3
Kaynak yetersizliği / Talep edilen kalite/ miktarda ürün sunamama	3	1,3
Kaynak yetersizliği / Dış pazarları tanımama ve bilgi eksikliği	24	10,0
Kaynak yetersizliği / Aracı işletme bulmadaki zorluk	5	2,1
Kaynak yetersizliği / İç pazarlardan tatmin olma	4	1,7
Kaynak yetersizliği / Uygun fiyata ürün sunamama	2	0,8
Dış pazarları tanımama ve bilgi eksikliği / Aracı işletme bulmadaki zorluk	8	3,3
Dış pazarları tanımama ve bilgi eksikliği / İç pazarlardan tatmin olma	3	1,3
Aracı işletme bulmadaki zorluk / İç pazarlardan tatmin olma	2	0,8
Diğer	7	2,9
Yanıt Yok	102	42,5
Toplam	240	100

Grafik 35. Üretici Firmaların İhracat Yapmama Nedenleri Dağılımı

Ankete katılan 240 firmadan ihracat yapmama nedenleri başında kaynak yetersizliği, iç pazarlardan tatmin olma ve dış pazarları yeterince tanımama gelmektedir.

Firmaların ihracat yapabilecek düzeye gelebilmesi için öncelikle kendi iç piyasalarında yerlerini sağlamlaştırmaları öngörülebilir. İç piyasada yerini sağlamlaştırma konusunda ise otomasyonlu üretim, AR-GE, reklâm, pazarlama vb konularda çalışma yapılması gerekir.

Firmaların ihracat yapmama nedenlerinin başında kaynak yetersizliği, dış pazarları tanımama, iç pazarlardan tatmin olma gibi sebepler ortaya çıkmaktadır. İşletmelerin ihracat yapabilme seviyesine gelebilmesi için üretilen ürünlerin kalitesinin artırılması, yurtdışı hedef pazarların belirlenmesi ve iç yatırım alanlarına yönelik gerekli fizibilite çalışmalarının yapılması, dış ticaret birimlerinin oluşturularak nitelikli elemanların istihdam edilmesi gibi faaliyetlere öncelik verilmesi gerekmektedir.

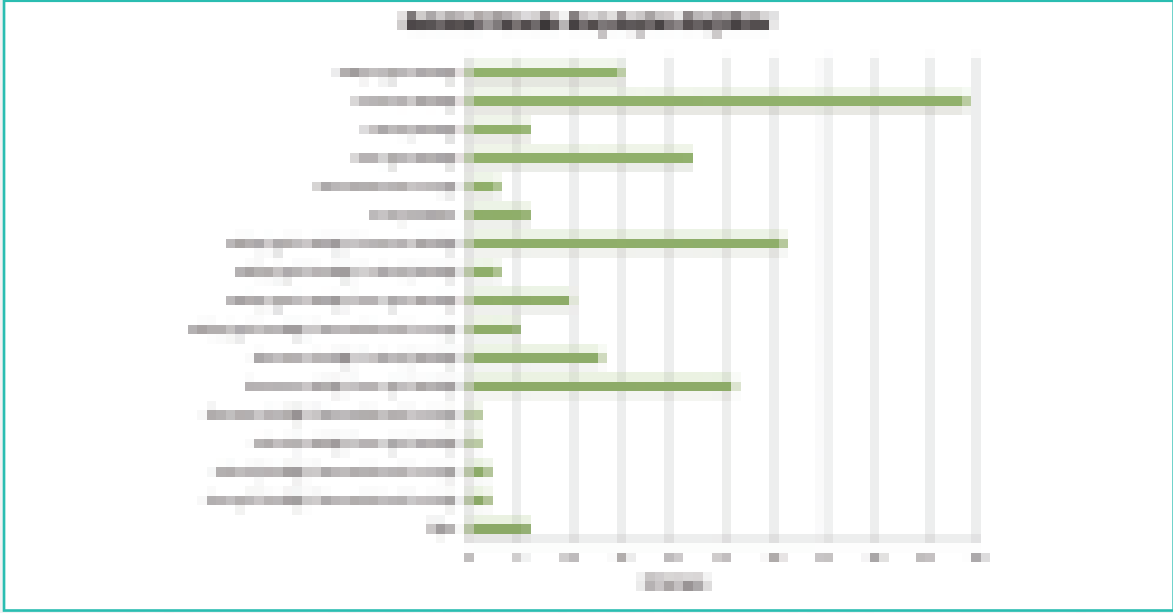
Firmaların Rekabet Etmede Karşılaştıkları Güçlükler

Tablo 41. Üretici Firmaların Rekabet Etmede Karşılaştıkları Güçlükler

Rekabet Etmede Karşılaşılan Güçlükler	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Kalifiye işgücü eksikliği	15	6,2
Finansman eksikliği	49	20,4
Teknoloji eksikliği	6	2,5
Pazar gücü eksikliği	22	9,2
Hammadde temini zorluğu	3	1,3
Yerel yönetimler	6	2,5
Kalifiye işgücü eksikliği / Finansman eksikliği	31	12,9
Kalifiye işgücü eksikliği / Teknoloji eksikliği	3	1,3
Kalifiye işgücü eksikliği / Pazar gücü eksikliği	10	4,2
Kalifiye işgücü eksikliği / Hammadde temini zorluğu	5	2,1
Finansman eksikliği / Teknoloji eksikliği	13	5,4
Finansman eksikliği / Pazar gücü eksikliği	26	10,8
Finansman eksikliği / Hammadde temini zorluğu	1	0,4
Teknoloji eksikliği / Pazar gücü eksikliği	1	0,4
Teknoloji eksikliği / Hammadde temini zorluğu	2	0,8
Pazar gücü eksikliği / Hammadde temini zorluğu	2	0,8
Diğer	6	2,5
Yanıt Yok	39	16,3
Toplam	240	100

Grafik 36. Üretici Firmaların Rekabet Etmede Karşılaştıkları Güçlüklerin Dağılımı

Finansman eksikliği, kalifiye işgücü eksikliği ve pazar gücü eksikliği firmaların rekabet etmede karşılaştıkları sorunlar arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Hammadde temini zorluğu, yerel yönetimler ve teknoloji eksikliği ise diğer nedenlere nazaran daha az önem arz etmektedir.

Adıyaman'daki üretici firmaların rekabet etmede karşılaştıkları güçlüklerin başında gelen finansman eksikliği sorununa, işletmelerin finans kaynaklarının yetersiz olmasının yanında devletin sunduğu teşvik, destek ve hibe mekanizmalarından da yeterli düzeyde bilgi sahibi olunmaması çözüm bulmayı zorlaştırmaktadır.

Yine önemli bir sorun olan kalifiye işgücü eksikliğinin en önemli nedeni ilde profesyonel çalışanlara yönelik yeterli maddi ve sosyal imkanlarının sunulamamasıdır. Pazar gücü eksikliğinin sebebi ise firmaların pazarlama, reklam, tanıtım ve markalaşma noktasında yeterli düzeyde olmadığı, rakip ürünlerle rekabet noktasında sorunlar yaşadığı söylenebilir.

İldeki işletmelerin finansman kaynaklarına erişimlerinin zayıf olması, üretimin en önemli girdisi olan nitelikli işgücünün kaybı, büyüme ve rekabet imkânlarının gelişmesini büyük ölçüde engellemektedir.

Firmaların Danışmanlık Hizmeti Alıp Almaması Durumu

Tablo 42. Üretici Firmaların Danışmanlık Hizmeti Alıp Almaması Durumu

Danışmanlık Hizmeti	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Evet	37	15,4
Hayır	193	80,4
Yanıt Yok	10	4,2
Toplam	240	100

Grafik 37. Üretici Firmaların Danışmanlık Hizmeti Alıp Almadığı Durumu Dağılımı

Üretici firmaların çok az bir kısmı (%15,4) danışmanlık hizmeti aldığını belirtirken, 193 firmanın (80,4) danışmanlık hizmeti almadığı, 10 firmanın ise bu soruyu yanıtızsız bıraktığı görülmüştür. Daha önceki yıllarda Adıyaman ilinin bölgesel durumu, üniversitenin olmaması veya mevcut olan üniversitenin üretici firmalara destek sağlayacak danışmanlık hizmetleri ile ilgili fakülte ve bölümlerin yoksunluğu danışmanlık hizmeti almamanın en büyük nedeni olarak gösterilebilir.

Firmaların Yatırımlarına Ait Finans Kaynakları

Tablo 43. Üretici Firmaların Yatırımlarına Ait Finans Kaynakları

Finans Kaynakları	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Öz kaynak	119	49,6
Kredi - Borçlanma	74	30,8
Öz kaynak / Kredi - Borçlanma	31	12,9
Yanıt Yok	16	6,7
Toplam	240	100

Grafik 38. Üretici Firmaların Yatırımlarına Ait Finans Kaynakları Dağılımı

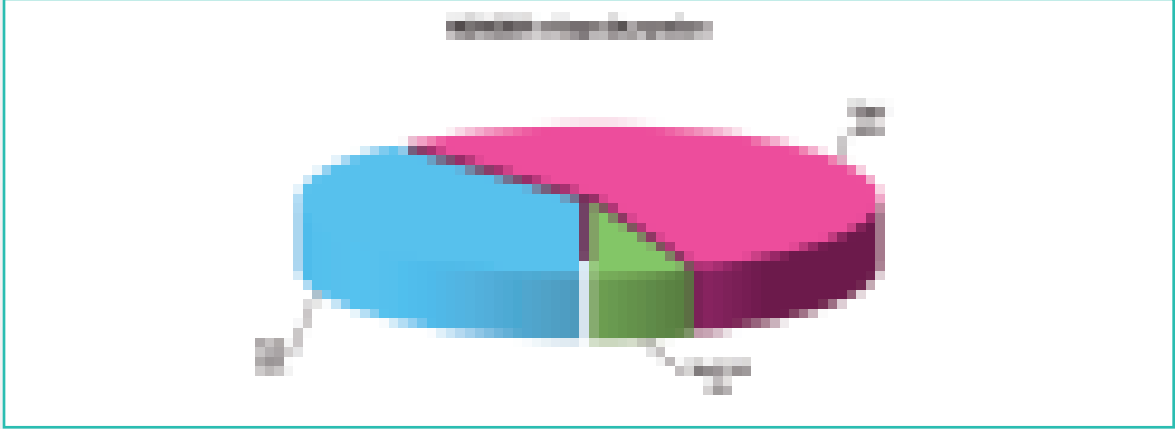
Ankete katılan 240 firmadan 119 u (%49,6) yatırımlarına finans kaynağı olarak kendi öz kaynaklarını kullanırken, 74 firma (%30,8) kredi veya borçlanma ile yatırımlarına kaynak bulduklarını ve de 31 firma (%12,9) hem öz kaynak hem de kredi veya borçlanma yolu ile yatırımlarını finanse ettiklerini belirtmişlerdir.

Firmaların KOSGEB Veri Tabanına Kayıt Durumları

Tablo 44. Üretici Firmaların KOSGEB Veri Tabanına Kayıt Durumları

KOSGEB Kayıt	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Evet	92	38,4
Hayır	134	55,8
Yanıt Yok	14	5,8
Toplam	240	100

Grafik 39. Üretici Firmaların KOSGEB Veri Tabanına Kayıt Durumları Dağılımı

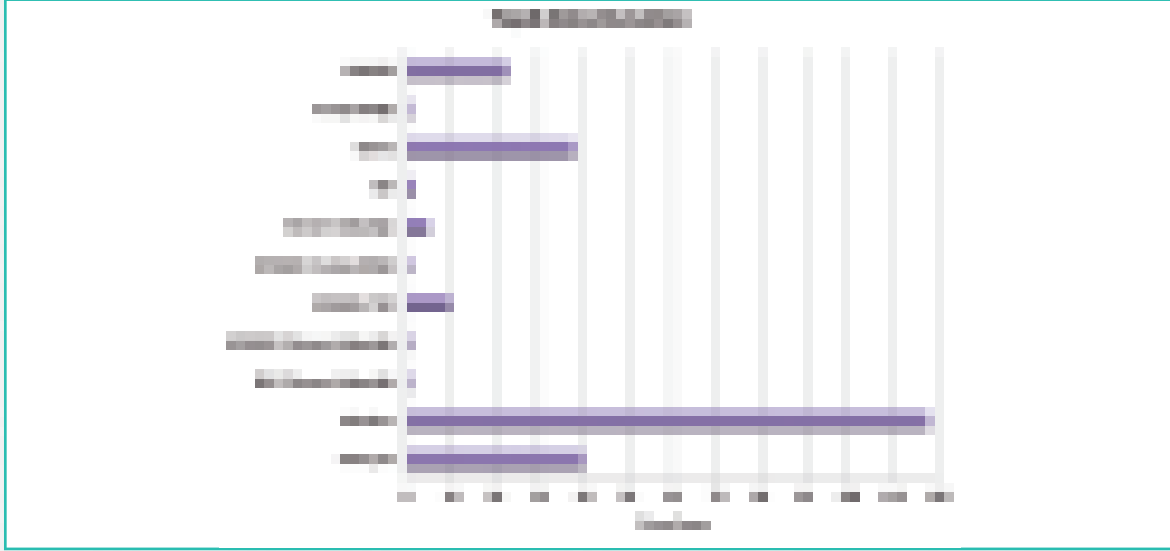
Üretici firmaların 92 si (%38,4) KOSGEB veri tabanına kayıtlı iken 134 firmanın (%55,8) KOSGEB'e kayıtlı olmadığı, 14 firmanın ise bu soruyu yanıtız bıraktığı görülmüştür.

Firmaların Hibe, Kredi ya da Teşvik Desteği Alıp Almadıkları Durumu

Tablo 45. Üretici Firmaların Hibe, Kredi ya da Teşvik Desteği Alıp Almadıkları Durumu

Teşvik Alma Durumu	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
KOSGEB	23	9,6
Avrupa Birliği	1	0,4
Banka	38	15,8
İKA	2	0,8
Ekonomi bakanlığı	5	2,1
KOSGEB / Avrupa Birliği	1	0,4
KOSGEB / İKA	10	4,2
KOSGEB / Ekonomi bakanlığı	1	0,4
İKA / Ekonomi bakanlığı	1	0,4
Almadım	118	49,2
Yanıt yok	40	16,7
Toplam	240	100

Grafik 40. Üretici Firmaların Hibe, Kredi ya da Teşvik Desteği Alıp Almadıkları Durumları Dağılımı

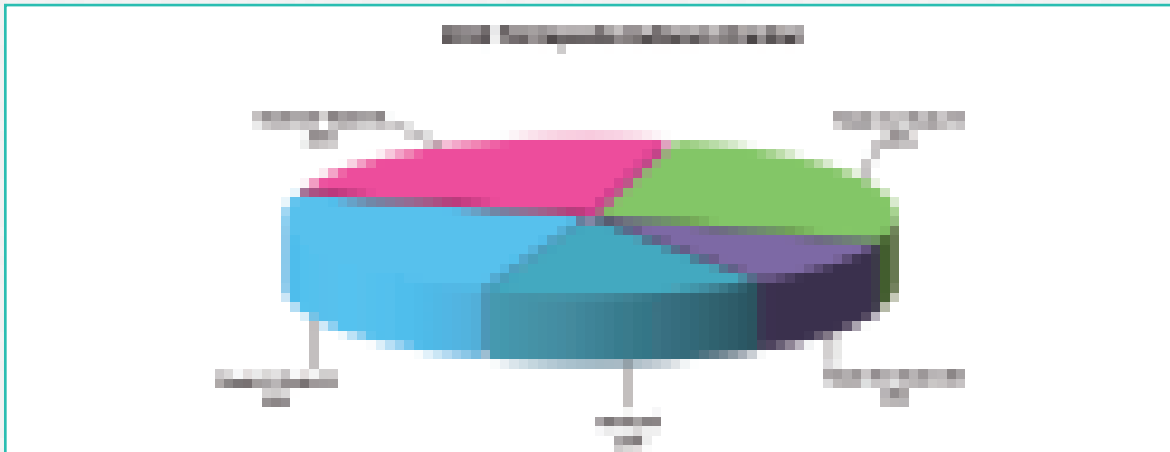
Ankete katılan 240 firmadan yarısına yakını hiçbir şekilde hibe, kredi ya da teşvik desteği almadığını belirtirken, 40 firma bu soruya yanıt vermemiştir. Hibe, kredi ya da teşvik desteği kullanım sıralamasında ise firmalar en çok banka kredisi (%15,8) kullanırken bunu KOSGEB ve İKA destekleri takip etmektedir.

Firmaların 2012 Yılındaki Ortalama Kapasite Kullanım Oranları

Tablo 46. Üretici Firmaların 2012 Yılındaki Ortalama Kapasite Kullanım Oranları

Kapasite Kullanım Oranı (%)	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
0-25	58	24,2
26-50	59	24,6
51-75	63	26,3
76-100	24	10,0
Yanıt yok	36	15,0
Toplam	240	100

Grafik 41. Üretici Firmaların 2012 Yılındaki Ortalama Kapasite Kullanım Oranları Dağılımı

Üretici firmaların 2012 yılındaki ortalama kapasite kullanım oranları bakımından %0-%25, %26-%50 ve %51 - %75 arası kapasite kullanan firma sayıları birbirine yakın iken %76 ile %100 aralığında kapasite kullanan firma sayısı 24 dür.

Firmaların Tam Kapasiteyle Çalışmama Nedenleri

Tablo 47. Üretici Firmaların Tam Kapasiteyle Çalışmama Nedenleri

Tam Kapasiteyle Çalışmama Nedenleri	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Hammadde temin yetersizliği	7	2,9
Finansal kaynak yetersizliği	19	7,9
İşgücü yetersizliği(Nicelik ve nitelik olarak)	16	6,7
Teknoloji yetersizliği	2	0,8
Talep yetersizliği	47	19,6
Hammadde temin yetersizliği / Finansal kaynak yetersizliği	23	9,6
Hammadde temin yetersizliği / İşgücü yetersizliği	11	4,6
Hammadde temin yetersizliği / Teknoloji yetersizliği	1	0,4
Hammadde temin yetersizliği / Talep yetersizliği	2	0,8
Finansal kaynak yetersizliği / İşgücü yetersizliği	19	7,9
Finansal kaynak yetersizliği / Teknoloji yetersizliği	10	4,2
Finansal kaynak yetersizliği / Talep yetersizliği	33	13,8
İşgücü yetersizliği / Teknoloji yetersizliği	3	1,3
İşgücü yetersizliği / Talep yetersizliği	4	1,7
İşgücü yetersizliği / Enerji altyapısı yetersizliği	2	0,8
Teknoloji yetersizliği,Talep yetersizliği	1	0,4
Diğer	11	4,6
Yanıt yok	29	12,1
Toplam	240	100

Grafik 42. Üretici Firmaların Tam Kapasiteyle Çalışmama Nedenleri Dağılımı

Firmaların Sahip Oldukları Kalite Belgeleri ve Standartlar

Tablo 48. Üretici Firmaların Sahip Oldukları Kalite Belgeleri ve Standartlar

Kalite Belgeleri ve Standartlar	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
ISO 9001 Kalite Yönetim sistemi	6	2,5
TSE Belgesi	4	1,7
Marka Tescil Belgesi	6	2,5
CE İşareti Belgesi	1	0,4
Sanayi Sicil Belgesi	38	15,8
ISO 9001 / TSE Belgesi	23	9,6
ISO 9001 / Marka Tescil Belgesi	3	1,3
ISO 9001 / Marka Tescil Belgesi / CE İşareti Belgesi	1	0,4
ISO 9001 / CE İşareti Belgesi	2	0,8
ISO 9001 / ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetimi	2	0,8
ISO 9001 / Sanayi Sicil Belgesi	2	0,8
TSE Belgesi / Marka Tescil Belgesi	8	3,3
TSE Belgesi / CE İşareti Belgesi	1	0,4
TSE Belgesi / Sanayi Sicil Belgesi	2	0,8
Marka Tescil Belgesi / ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetimi	1	0,4
Marka Tescil Belgesi / Sanayi Sicil Belgesi	13	5,4
CE İşareti Belgesi / OHSAS 18001 İş Sağlığı Güvenliği Yönetimi	1	0,4
CE İşareti Belgesi / Sanayi Sicil Belgesi	2	0,8
OHSAS 18001 İş Sağlığı Güvenliği Yönetimi / Sanayi Sicil Belgesi	2	0,8
Yanıt yok	122	50,8
Toplam	240	100

Grafik 43. Üretici Firmaların Sahip Oldukları Kalite Belgeleri ve Standartlara ait Dağılım

Firmaların en çok sahip oldukları kalite belgeleri ve standartlar sanayi sicil belgesi ve ISO 9000 ile TSE belgesidir.

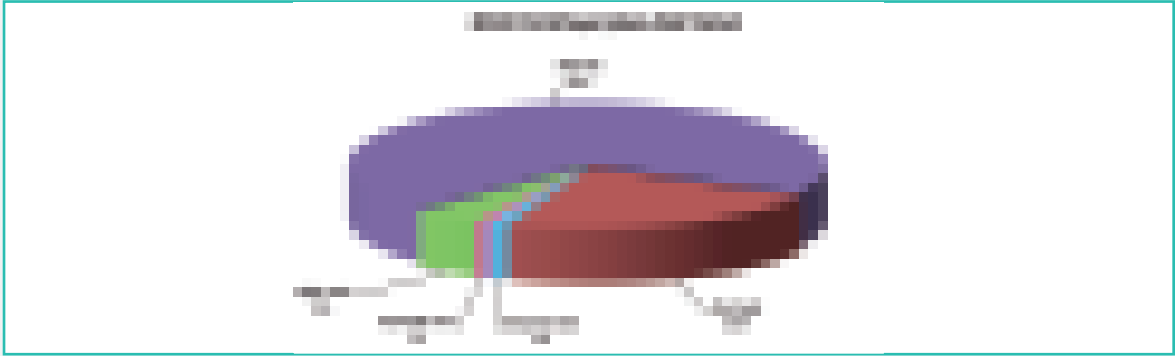
Üretici firmalar, son yıllarda ön plana çıkmış olan kalite kavramını işletmelerin varlıklarını sürdürebilmelerinin ve büyüyüp gelişebilmelerinin temel koşulu olarak görmektedirler. Ürün veya hizmetin alıcılarının gereksinim ve beklentilerini karşılamak, rekabet gücü kazanmak, ürün kalitesini artırmak, ürün standartları yükseltmek için ulusal ve uluslararası kalite belgelerini almak gerekmektedir.

Firmaların 2012 Yılında Ortaya Çıkan Atık Türleri

Tablo 49. Üretici Firmaların 2012 Yılında Ortaya Çıkan Atık Türleri

Atık Türleri	Firma Sayısı (N)	Miktar (m3)
Kimyasal atık	3	1200 m3
Biyolojik atık	2	3500 m3
Diğer atık	12	455 m3
Atık Yok	182	0 m3
Yanıt yok	58	

Grafik 44. Üretici Firmaların 2012 Yılında Ortaya Çıkan Atık Türleri Dağılımı

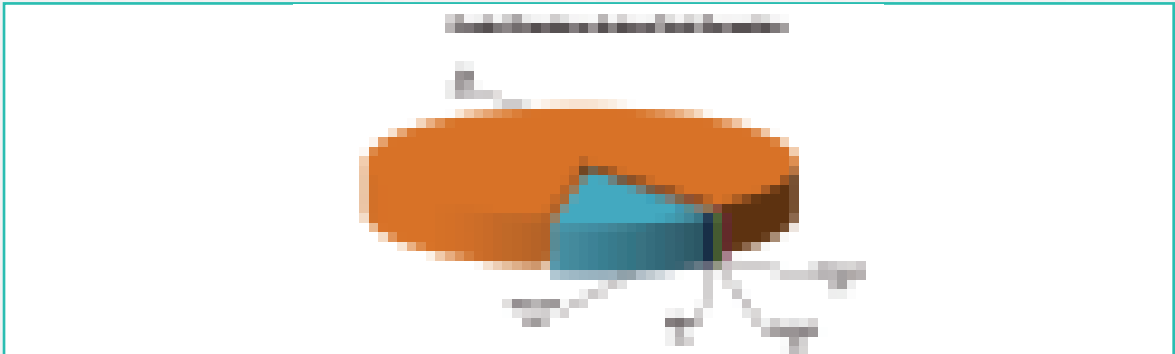
Üretici firmaların 2012 yılında ortaya çıkan atık türleri toplamda 1200 m3 kimyasal atık, 3500 m3 biyolojik atık ve 455 m3 diğer atık olarak belirtilmiştir.

Firmaların Arıtma Tesisi Olup Olmadığı

Tablo 50. Üretici Firmaların Arıtma Tesisi Durumu

Arıtma Tesisi	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Yok	207	86,3
Kimyasal	1	0,4
Biyolojik	2	0,8
Diğer	1	0,4
Yanıt yok	29	12,1
Toplam	240	100

Grafik 45. Üretici Firmaların Arıtma Tesisi Durumu Dağılımı

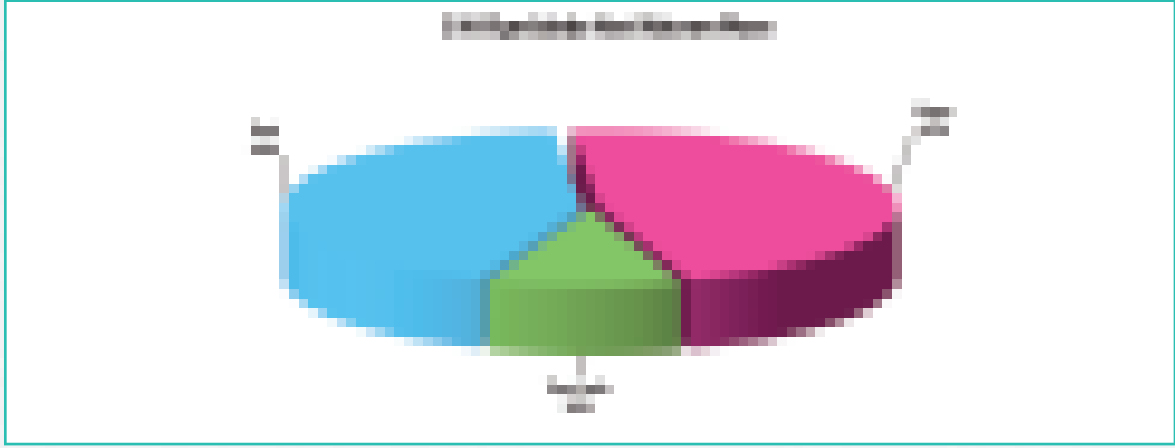
Firmaların 207 sinin (%86,3) arıtma tesisinin olmadığı, bir firmanın kimyasal, iki firmanın biyolojik ve bir firmanın da diğer türden arıtma tesisi olduğu verilen cevaplardan anlaşılmaktadır. 29 firma ise bu soruyu yanıtı bırakmışlardır.

Firmaların 5 Yıl İçerisinde Yeni Yatırım Planı

Tablo 51. Üretici Firmaların 5 Yıl İçerisinde Yeni Bir Yatırım Planı

Yeni Yatırım Planı	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Evet	103	42,9
Hayır	112	46,7
Yanıt yok	25	10,4
Toplam	240	100

Grafik 46. Üretici Firmaların 5 Yıl İçerisinde Yeni Bir Yatırım Planı Dağılımı

Firmaların 103 ü (%42,9) 5 yıl içerisinde yeni yatırım planları olduğu, 112 firma (%46,7) ise yeni yatırım planları olmadığını belirtmişlerdir. 25 firma ise bu soruyu yanıtızsız bırakmışlardır.

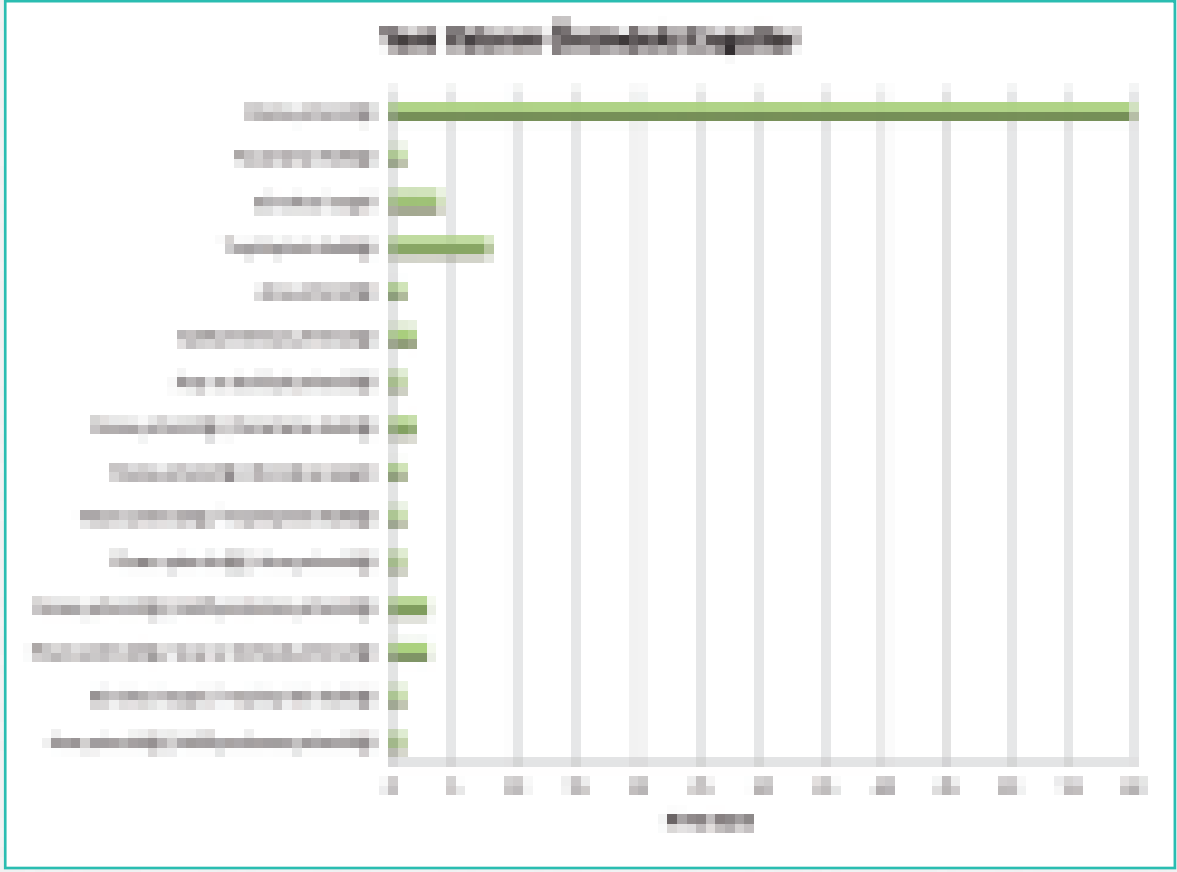
Firmaların Yeni Yatırımları Önündeki Engeller

Tablo 52. Üretici Firmaların Yeni Yatırımları Önündeki Engeller

Yeni Yatırımları Önündeki Engeller	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Finans yetersizliği	60	25,0
Pazarlama eksikliği	1	0,4
Bürokrasi engeli	4	1,7
Teşvik primi eksikliği	8	3,3
Arsa yetersizliği	1	0,4
Kalifiye eleman yetersizliği	2	0,8
Araç ve teçhizat yetersizliği	1	0,4
Finans yetersizliği / Pazarlama eksikliği	2	0,8
Finans yetersizliği / Bürokrasi engeli	1	0,4
Finans yetersizliği / Teşvik primi eksikliği	1	0,4
Finans yetersizliği / Arsa yetersizliği	1	0,4
Finans yetersizliği / Kalifiye eleman yetersizliği	3	1,3
Finans yetersizliği / Araç ve teçhizat yetersizliği	3	1,3
Bürokrasi engeli / Teşvik primi eksikliği	1	0,4
Arsa yetersizliği / Kalifiye eleman yetersizliği	1	0,4
Yanıt yok	150	62,5
Toplam	240	100

Grafik 47. Üretici Firmaların Yeni Yatırımları Önündeki Engellere ait Dağılım

Ankete katılan üretici firmalardan 90 tanesi (%37,5) yeni yatırım planları önünde bazı engeller olduğunu düşünürken, bu engellerin başında finans yetersizliği ve teşvik primi eksikliği gelmektedir. Firmaların 4 ü (%1,7) ise bürokrasi engeli olduğunu düşünmektedir.

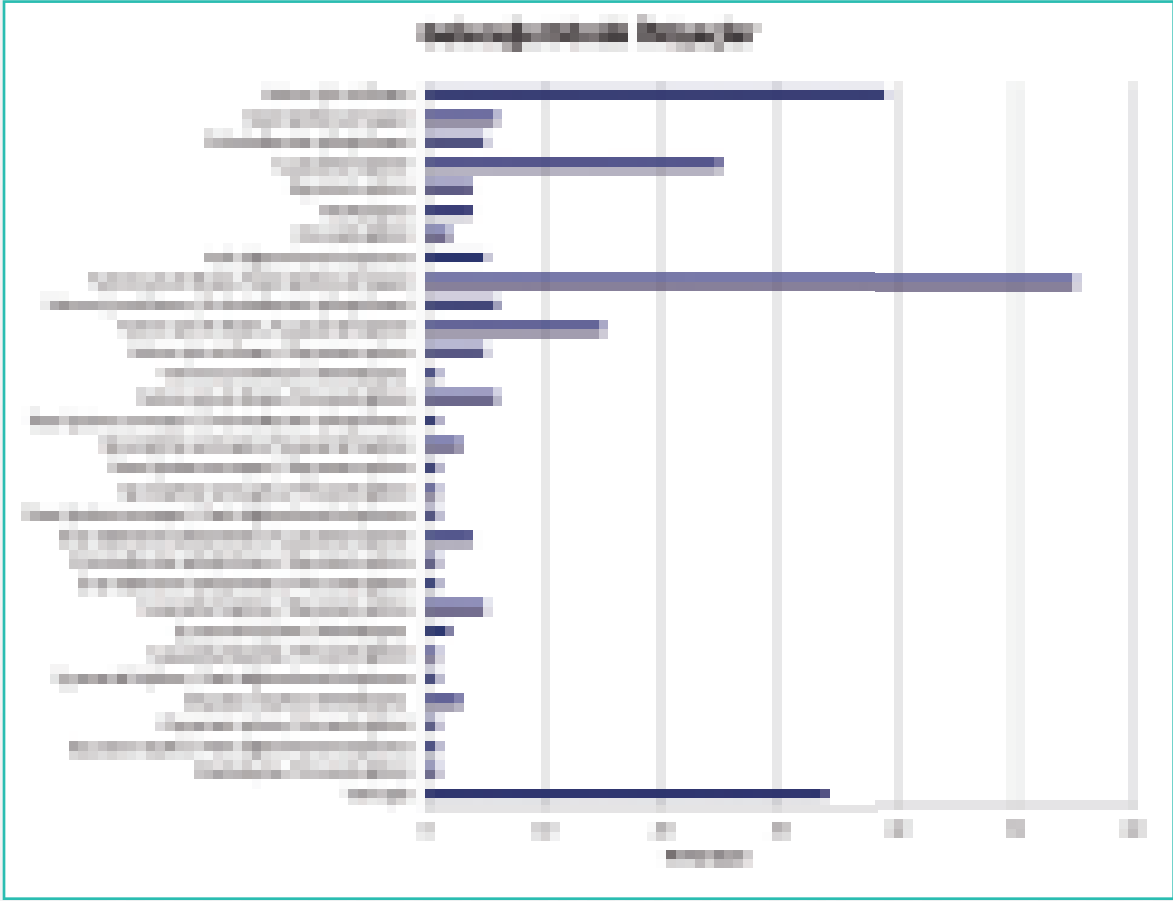
Firmaların Geleceğe Dönük İhtiyaçları

Tablo 53. Üretici Firmaların Geleceğe Dönük İhtiyaçları

Geleceğe Dönük İhtiyaçlar	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Yatırım için ek finans	39	16,2
İlave işletme sermayesi	6	2,5
Ürün kalitesinin iyileştirilmesi	5	2,1
İç pazarda büyüme	25	10,4
Dış pazara açılma	4	1,7
Markalaşma	4	1,7
Personel eğitimi	2	0,8
Yeni dağıtım kanalı oluşturma	5	2,1
Yatırım için ek finans / İlave işletme sermayesi	55	22,9
Yatırım için ek finans / Ürün kalitesinin iyileştirilmesi	6	2,5
Yatırım için ek finans / İç pazarda büyüme	15	6,3
Yatırım için ek finans / Dış pazara açılma	5	2,1
Yatırım için ek finans / Markalaşma	1	0,4
Yatırım için ek finans / Personel eğitimi	6	2,5
İlave işletme sermayesi / Ürün kalitesinin iyileştirilmesi	1	0,4
İlave işletme sermayesi / İç pazarda büyüme	3	1,3
İlave işletme sermayesi / Dış pazara açılma	1	0,4
İlave işletme sermayesi / Personel eğitimi	1	0,4
İlave işletme sermayesi / Yeni dağıtım kanalı oluşturma	1	0,4
Ürün kalitesinin iyileştirilmesi / İç pazarda büyüme	4	1,7
Ürün kalitesinin iyileştirilmesi / Dış pazara açılma	1	0,4
Ürün kalitesinin iyileştirilmesi / Personel eğitimi	1	0,4
İç pazarda büyüme / Dış pazara açılma	5	2,1
İç pazarda büyüme / Markalaşma	2	0,8
İç pazarda büyüme / Personel eğitimi	1	0,4
İç pazarda büyüme / Yeni dağıtım kanalı oluşturma	1	0,4
Dış pazara açılma / Markalaşma	3	1,3
Dış pazara açılma / Personel eğitimi	1	0,4
Dış pazara açılma / Yeni dağıtım kanalı oluşturma	1	0,4
Markalaşma / Personel eğitimi	1	0,4
Yanıt yok	34	14,2
Toplam	240	100

Grafik 48. Üretici Firmaların Geleceğe Dönük İhtiyaçlarına ait Dağılım

Firmaların geleceğe dönük ihtiyaçlarının başında yatırım için ek finans ve ilave işletme sermayesi gelirken iç pazarda büyüme, dış pazara açılma ve ürün kalitesinin iyileştirilmesi bu ihtiyaçları izleyen diğer gereklilikler olarak görülmektedir.

Ankete katılan firmaların kendilerini genel olarak değerlendirmeleri istendiğinde firmaların çoğunun üretim miktarı, satış miktarı, karlılık ve müşteri sayısı düşerken, firmaların ürün çeşitliliği, fire oranı, stok miktarı ve makine parkı değerleri sabit kalmış, üretim maliyetleri, müşteri memnuniyeti, borç miktarı ve ödenen vergiler ise yükselmiştir. Bunların yanında üretim verimlilikleri, ürün iadeleri, satış fiyatı, iş gücü verimliliği, kapasite kullanım oranı ve işletme sermayesi birçok firmada ya sabit kalmıştır veya düşme eğilimindedir. Firmalar ihracat gelirleri ve ihracat yapılan pazar sayıları sorularını ise genel olarak değerlendirmekten kaçınmıştır.

Firmaların Genel Değerlendirmesi

Tablo 54. Üretici Firmaların Genel Değerlendirmeleri

Genel Değerlendirme	Düşüyor	Sabit	Yükseliyor	Yanıt Yok
Üretim Miktarı	103 (%42,9)	64 (%26,7)	47 (%19,6)	26 (%10,8)
Ürün Çeşitliliği	36 (%15,0)	105 (%43,8)	70 (%29,2)	29 (%12,1)
Üretim Maliyetleri	19 (%7,9)	30 (%12,5)	165 (%68,7)	26 (%10,8)
Üretim Verimlilikleri	76 (%31,7)	75 (%31,3)	58 (%24,2)	31 (%12,9)
Ürün İadeleri	88 (%36,7)	90 (%37,5)	12 (%5,0)	50 (%20,8)
Satış Miktarı	98 (%40,8)	60 (%25,0)	52 (%21,7)	30 (%12,5)
Satış Fiyatı	84 (%35,0)	72 (%30,0)	52 (%21,7)	32 (%13,3)
Karlılık	157 (%65,4)	43 (%17,9)	8 (%3,3)	32 (%13,3)
İhracat Gelirleri	23 (%9,6)	45 (%18,8)	10 (%4,2)	162 (%67,5)
İhracat Yapılan Pazar Sayıları	19 (%7,9)	45 (%18,8)	16 (%6,7)	160 (%66,7)
Müşteri Sayısı	90 (%37,5)	75 (%31,3)	45 (%18,8)	30 (%12,5)
Müşteri Memnuniyeti	19 (%7,9)	64 (%26,7)	123 (%51,3)	34 (%14,2)
İş Gücü Verimliliği	64 (%26,6)	90 (%37,5)	56 (%23,3)	30 (%12,5)
Kapasite Kullanım Oranı	67 (%27,9)	97 (%40,4)	42 (%17,5)	34 (%14,2)
İşletme Sermayesi	68 (%28,3)	96 (%40,0)	40 (%16,7)	36 (%15,0)
Fire Oranı	41 (%17,1)	118 (%49,2)	37 (%15,4)	44 (%18,3)
Borç Miktarı	35 (%14,6)	53 (%22,1)	121 (%50,4)	31 (%12,9)
Ödenen Vergiler	12 (%5,0)	26 (%10,8)	172 (%71,7)	30 (%12,5)
Stok Miktarı	70 (%29,2)	103 (%42,9)	17 (%7,1)	50 (%20,8)
Makine Parkı	26 (%10,8)	114 (%47,5)	25 (%10,4)	75 (%31,3)

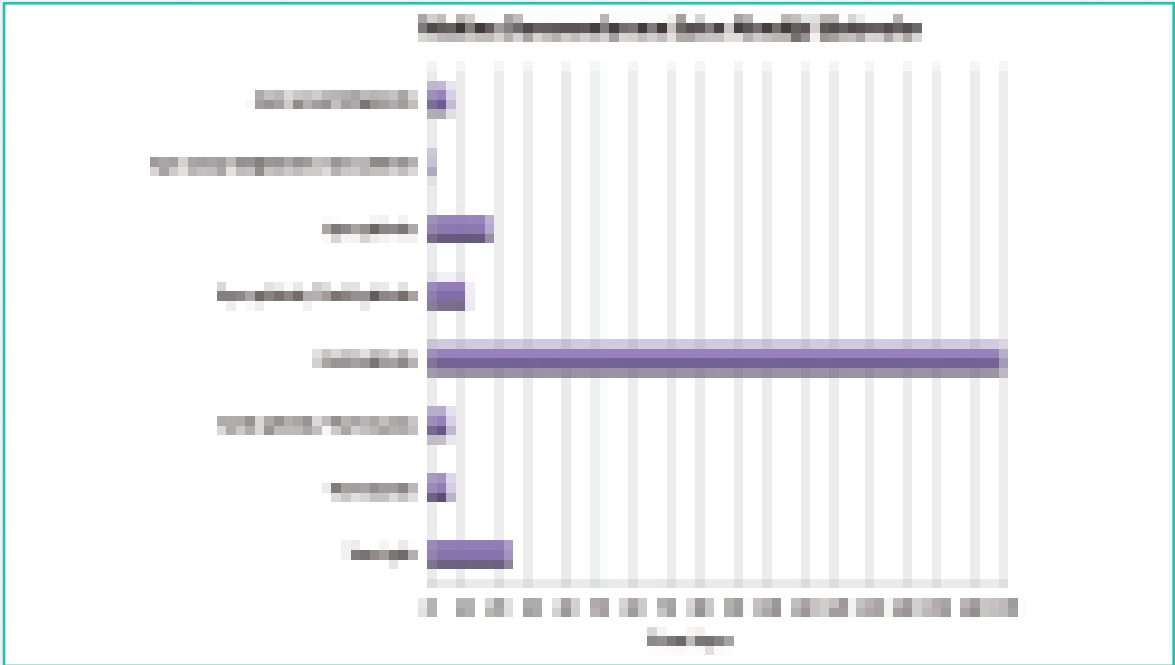

Firmaların Makine Donanımlarını Satın Aldığı İşletmeler

Tablo 55. Üretici Firmaların Makine Donanımlarını Satın Aldığı İşletmeler

Makine Donanımı Alınan İşletmeler	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Aynı sanayi bölgesinde	6	2,5
Aynı sanayi bölgesinde / Aynı şehirde	1	0,4
Aynı şehirde	18	7,5
Aynı şehirde / Farklı şehirde	11	4,6
Farklı şehirde	169	70,4
Farklı şehirde / Yurt dışında	6	2,5
Yurt dışında	6	2,5
Yanıt yok	24	10,0
Toplam	240	100

Grafik 49. Üretici Firmaların Makine Donanımlarını Satın Aldığı İşletmelere ait Dağılım

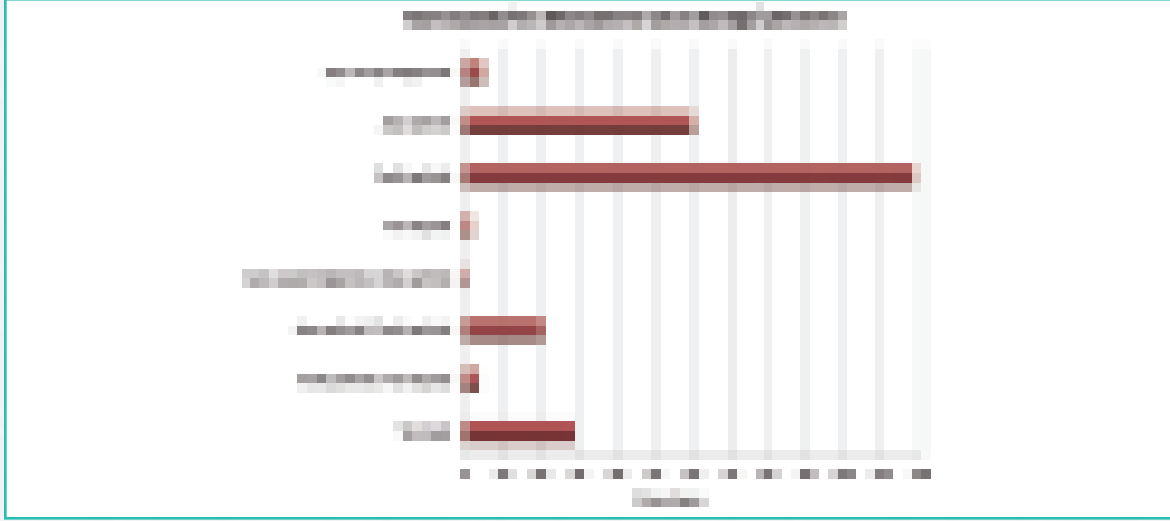
Ankete katılan firmalar makine donanımlarını genel olarak farklı şehirlerden satın almaktadırlar.

Firmaların Hammadde / Yarı Mamullerini Satın Aldığı İşletmeler

Tablo 56. Üretici Firmaların Hammadde/Yarı Mamullerini Satın Aldığı İşletmeler

Hammadde / Yarı Mamul Alınan İşletmeler	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Aynı sanayi bölgesinde	5	2,1
Aynı şehirde	60	25,0
Farklı şehirde	118	49,2
Yurt dışında	2	0,8
Aynı sanayi bölgesinde / Aynı şehirde	1	0,4
Aynı şehirde / Farklı şehirde	21	8,8
Farklı şehirde / Yurt dışında	4	1,7
Yanıt yok	29	12,1
Toplam	240	100

Grafik 50. Üretici Firmaların Hammadde/Yarı Mamullerini Satın Aldığı İşletmelere ait Dağılım

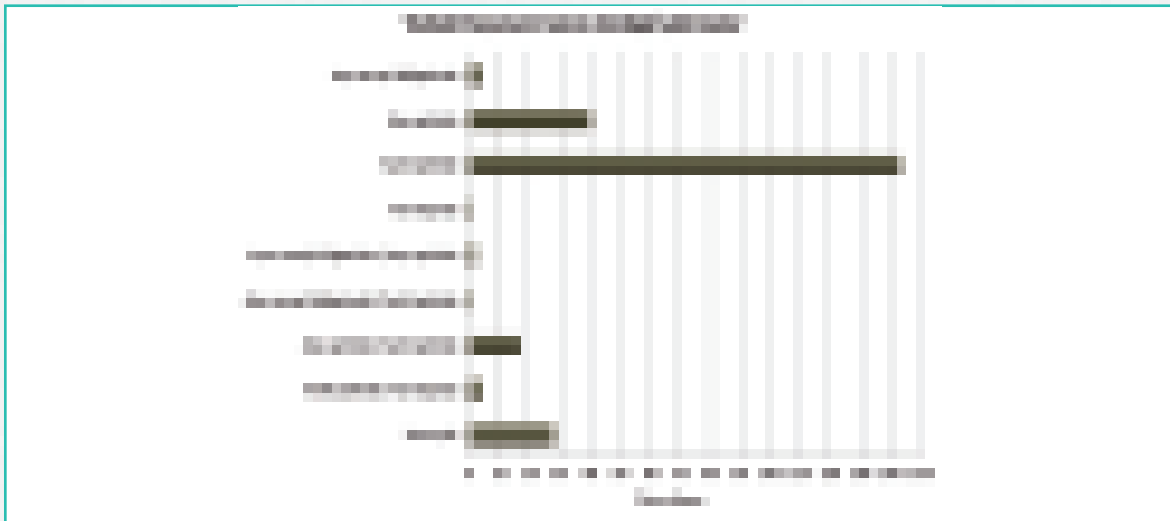
Üretici firmaların çoğu hammadde/yarı mamullerini yine farklı şehirlerden temin etmekte iken, önemli bir kısmı da aynı şehirden satın almaktadır.

Firmaların Yedek Parçalarını Satın Aldığı İşletmeler

Tablo 57. Üretici Firmaların Yedek Parçalarını Satın Aldığı İşletmeler

Yedek Parçaların Alındığı İşletmeler	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Aynı sanayi bölgesinde	4	1,7
Aynı şehirde	40	16,7
Farklı şehirde	143	59,6
Yurt dışında	1	0,4
Aynı sanayi bölgesinde / Aynı şehirde	2	0,8
Aynı sanayi bölgesinde / Farklı şehirde	1	0,4
Aynı şehirde / Farklı şehirde	17	7,1
Farklı şehirde / Yurt dışında	4	1,7
Yanıt yok	28	11,7
Toplam	240	100

Grafik 51. Üretici Firmaların Yedek Parçalarını Satın Aldığı İşletmelere ait Dağılım

Ankete katılan üretici firmalar yedek parçalarını çoğunlukla farklı şehirlerden ve aynı şehirden almaktadır.

Firmaların Bakım Hizmeti Satın Aldığı İşletmeler

Tablo 58. Üretici Firmaların Bakım Hizmeti Satın Aldığı İşletmeler

Bakım Hizmeti Alınan İşletmeler	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Aynı sanayi bölgesinde	18	7,5
Aynı şehirde	68	28,3
Farklı şehirde	97	40,4
Yurt dışında	1	0,4
Aynı sanayi bölgesinde / Aynı şehirde	2	0,8
Aynı şehirde / Farklı şehirde	20	8,3
Farklı şehirde / Yurt dışında	1	0,4
Yanıt yok	33	13,8
Toplam	240	100

Grafik 52. Üretici Firmaların Bakım Hizmetlerini Satın Aldığı İşletmelere ait Dağılım

Ankete katılan üretici firmalar bakım hizmetlerini genel olarak sırasıyla farklı şehirlerden, aynı şehirden ve aynı sanayi bölgesinden aldığını belirtmişlerdir.

Firmaların Ürünlerini Sattığı İşletmeler

Tablo 59. Üretici Firmaların Ürünlerini Sattığı İşletmeler

Ürünlerin Satıldığı İşletmeler	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Aynı sanayi bölgesinde	6	2,5
Aynı şehirde	113	47,1
Farklı şehirde	48	20,0
Yurt dışında	3	1,3
Aynı sanayi bölgesinde / Aynı şehirde	2	0,8
Aynı sanayi bölgesinde / Farklı şehirde	1	0,4
Aynı şehirde / Farklı şehirde	30	12,5
Aynı şehirde / Yurt dışında	1	0,4
Farklı şehirde / Yurt dışında	6	2,5
Yanıt Yok	30	12,5
Toplam	240	100

Grafik 53. Üretici Firmaların Ürünlerini Sattığı İşletmelere ait Dağılım

Ankete katılan üretici firmalar ürettikleri ürünleri çoğunlukla aynı şehirde satarken geri kalan kısmı da farklı şehirlere, aynı sanayi bölgesine ve yurt dışına satış gerçekleştirmektedirler.

Firmaların Rakibi Olan İşletmeler

Tablo 60. Üretici Firmaların Rakibi Olan İşletmeler

Firmanın Rakipleri	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Aynı sanayi bölgesinde	17	7,1
Aynı şehirde	107	44,6
Farklı şehirde	37	15,4
Yurt dışında	2	0,8
Aynı sanayi bölgesinde / Aynı şehirde	5	2,1
Aynı sanayi bölgesinde / Farklı şehirde	1	0,4
Aynı şehirde / Farklı şehirde	24	10,0
Farklı şehirde / Yurt dışında	2	0,8
Yanıt yok	45	18,8
Toplam	240	100

Grafik 54. Üretici Firmaların Rakibi Olan İşletmelere ait Dağılım

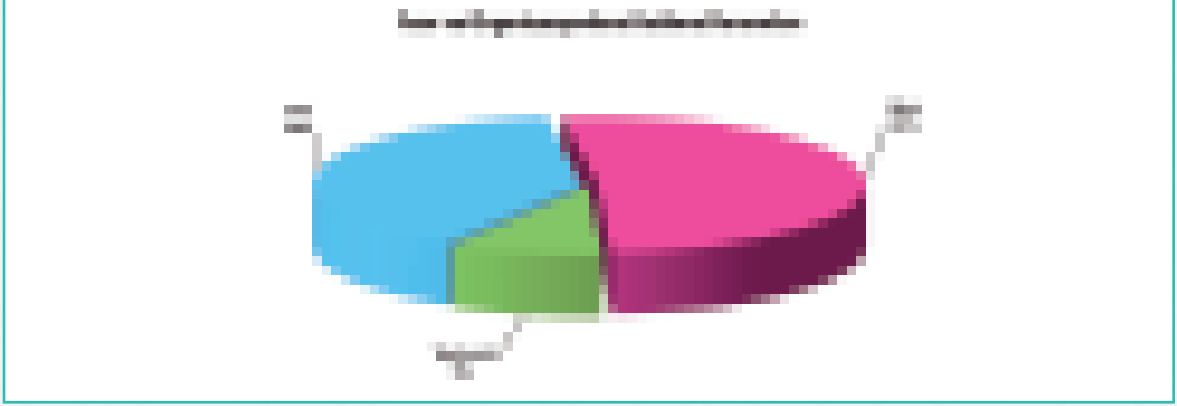
Üretici firmaların rakibi olan firmalar genel olarak aynı ve farklı şehirlere bulunurken yine önemli bir kısmı aynı sanayi bölgesinde bulunmaktadır.

Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Durumları

Tablo 61. Üretici Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Durumları

Fuar ve Organizasyonlara Katılma	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Evet	95	39,6
Hayır	123	51,2
Yanıt yok	22	9,2
Toplam	240	100

Grafik 55. Üretici Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Durumları Dağılımı

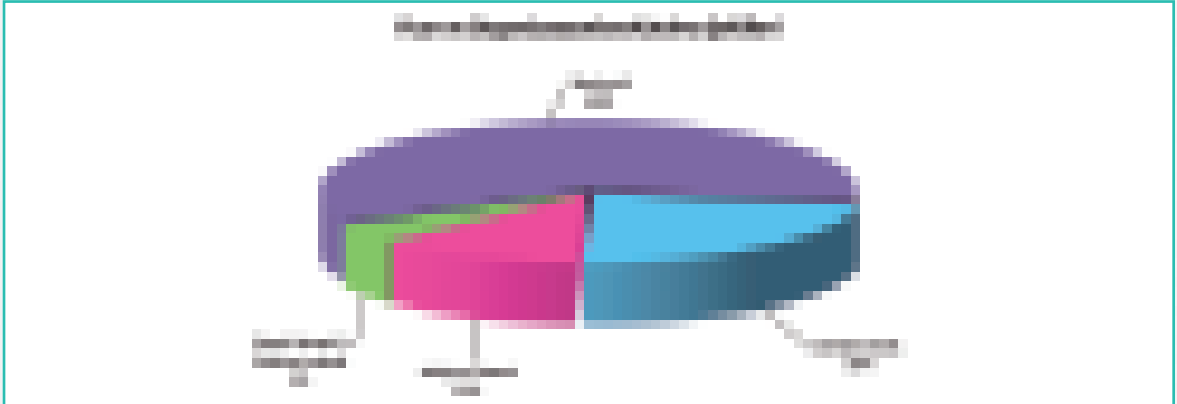
Firmaların 95 i (%39,6) fuar ve organizasyonlara katıldıklarını belirtirken, 123 firma (%51,2) fuar ve organizasyonlara katılmamaktadır. 22 firma ise bu soruyu yanıtsız bırakmıştır.

Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Şekli

Tablo 62. Üretici Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Şekilleri

Fuar ve Organizasyonlara Katılma Şekli	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
İzleyici olarak	55	22,9
Girişimci olarak	29	12,1
İzleyici olarak / Girişimci olarak	11	4,6
Yanıt yok	145	60,4
Toplam	240	100

Grafik 56. Üretici Firmaların Fuar ve Organizasyonlara Katılma Şekilleri Dağılımı

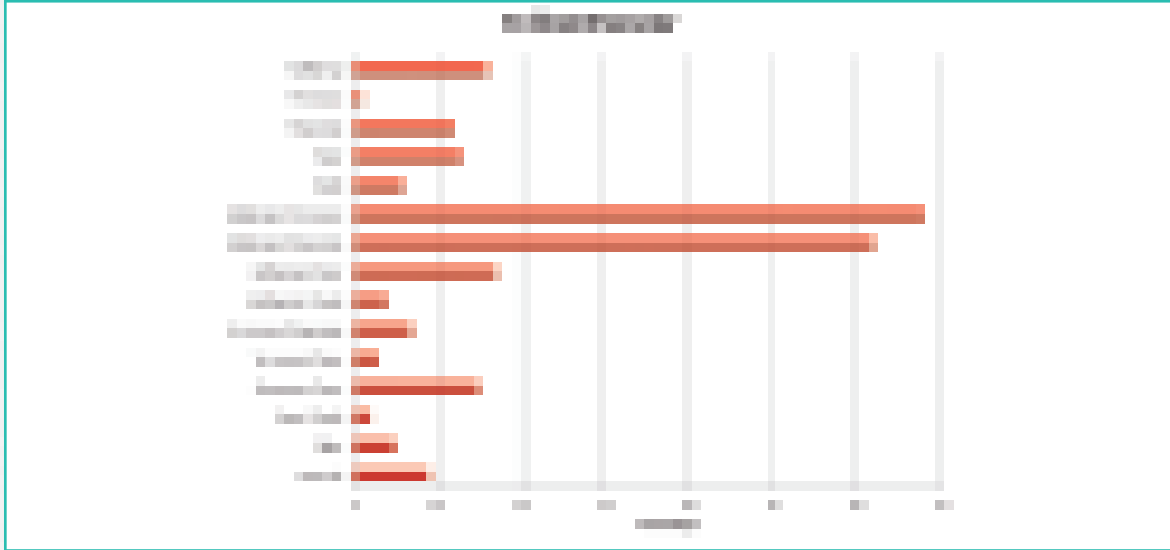
Firmaların fuar ve organizasyonlara katıldıklarını belirtenlerden 55 i (%22,9) izleyici olarak, 29 u (%12,1) girişimci olarak ve 11 i (%4,6) hem izleyici hem de girişimci olarak fuar ve organizasyonlara katılmışlardır.

Firmalara Göre Adıyaman Sanayisinin En Önemli Sorunları

Tablo 63. Üretici Firmalara Göre Adıyaman Sanayisinin En Önemli Sorunları

En Önemli Sorunlar	Firma Sayısı (N)	Yüzde (%)
Kalifiye işçi	16	6,7
Yer sorunu	1	0,4
Finansman	12	5,0
Pazar	13	5,4
Teşvik	6	2,5
Kalifiye işçi / Yer sorunu	68	28,3
Kalifiye işçi / Finansman	62	25,8
Kalifiye işçi / Pazar	17	7,1
Kalifiye işçi / Teşvik	4	1,7
Yer sorunu / Finansman	7	2,9
Yer sorunu / Pazar	3	1,3
Finansman / Pazar	15	6,3
Pazar / Teşvik	2	0,8
Diğer	5	2,0
Yanıt yok	9	3,8
Toplam	240	100

Grafik 57. Üretici Firmalara Göre Adıyaman Sanayisinin En Önemli Sorunları

Üretici firmalara göre Adıyaman sanayisinin en önemli sorunlarının başında kalifiye işçi, finansman ve yer sorunu gelmektedir. Bu sorunları pazar ve teşvik sorunları takip etmektedir.

Genel Değerlendirme ve Sonuç

Adıyaman sanayisinin üretim ve teknolojik altyapısının araştırılması için uygulanan anket sonuçlarının analizi ile elde edilen bulgular yorumlanarak Adıyaman sanayisinin üretim ve teknolojik altyapısının genel durumu anlaşılmasına çalışılmıştır. Adıyaman il sınırları içerisinde faaliyet gösteren 1067 üretici firma üzerinde araştırma çalışması gerçekleştirilmesi düşünüldükten yüz yüze yapılan görüşmeler neticesinde bu firmalardan sadece 277 sinin imalat yaparken, diğer firmaları ise sırasıyla 585 imalatçı olmayan firma ve 205 belirtilen adreste bulunamayan firmalar oluşturmaktadır. İmalatçı olmadığını belirten 585 firmanın kayıtlarda imalatçı olarak görülmesinin nedenlerinin başında firmaların kuruluş faaliyetlerinin geniş çaplı olması ve otomasyona kayıt esnasında üretici firma şeklinde kaydedilmesi gelmektedir.

Ankete imalatçı olduğunu belirten 277 firmadan 240 firma katılmış, 37 firma ise ankete katılmak istemediklerini belirtmişlerdir. Bu firmaların ankete katılmak istememelerinin sebebi ise verecekleri bilgilerin anket sonrası farklı şekillerde değerlendirilmesi kaygısıdır.

Kuruluş yılları bakımından 240 firmadan 103 ünün (%73) 2000 yılı ve daha sonrası yıllarda kurulduğu görülmektedir. Özellikle 2008 yılından sonra kurulan firma sayısının arttığı görülmektedir. 2008 yılında ve sonrasında kurulan imalatçı firma sayılarındaki artışın sebebi 2008 dünya ekonomik krizinin ülkemizdeki olumsuz etkilerini gidermek için alınan önlem paketlerinin hazırlanmasıdır. Bu önlem paketleri ile ekonomi canlandırılmış, azalan dış talep neticesinde ortaya çıkan likidite sorununu azaltmış, iç talep artırılmış, ekonomik büyüme sağlanmış ve işsizlik sorunu giderilmeye çalışılmıştır. Bu önlemler yeni işletmelerin kurulmasında önemli bir itici güç olmuştur. Son yıllarda Adıyaman da firma sayılarının artmasının diğer bir nedeni ise bölgesel teşvik paketinin yürürlüğe girmesinden, girişimcilik destek mekanizmalarının uygulamaya konmasından, yatırımcıların finansman kaynaklarına erişiminin kolaylaştırılmasından da kaynaklanmıştır.

Ankete katılan 240 firmadan 107 sinin (%45) şahıs firması olması, şahıs firmalarının diğer firmalara oranla kurulum kolaylığı, kurulum maliyeti ve kapatma işleminin kolaylığı gibi avantajlarının olması gösterilebilir.

Ankete cevap veren işletmelerin sermaye yapısına bakıldığında % 74 lük kısmının küçük, %19 unun orta büyüklükte, % 6 sının büyük sermayeli işletmeler olduğu söylenebilir.

Üretici olduğunu belirten firmalar arasında faaliyet konuları bakımından en önde gelen firmalar Tekstil (47, %20), Mobilya (40, %17) ve Gıda (14, %6) ürünleri üreten firmalar iken bu firmaları Madencilik, Lastik plastik ve diğer alanların takip ettiği görülmektedir.

Adıyaman sanayisinde kullanılan hammaddelere bakıldığında hammadde miktarlarının ilde öne çıkan sektörlerin sıralamasına paralel olduğu görülmektedir.

Adıyaman ilindeki sektörel dağılıma bakıldığında tekstil, mobilya, gıda sektörünün ön planda olduğu Tablo5 ve Tablo 6 da açıkça görülmektedir. Ankete cevap veren firmalar arasında aramalı ve tüketim malı üreten firma sayısının yüksek olması tekstil, mobilya ve gıda sektörü gibi alanlarda ilde bulunan üretici firmaların birbirini tamamlar nitelikte olduğu sonucu çıkarılabilir.

Ankete cevap veren firmalardan 149 u internet bağlantısı olmasına rağmen sadece 77 işletmenin internet sitesinin bulunması sektörel anlamda teknoloji alt yapısı bakımından istenen düzeye yakın olduğu söylenebilir. Ancak sektördeki toplam 240 firma göz önünde bulundurulduğunda, firmaların internet teknolojisini kurumsal ihtiyaçları doğrultusunda yeterince kullanmadıkları sonucu çıkarılabilir. İlin sanayileşmede istenilen hedeflere ulaşması için özellikle ağ oluşturma ve uluslararası düzeye yükseltme alanlarında bilişim altyapısından azami düzeyde faydalanması zorunluluğu yadsınamaz bir gerçektir.

Üretim şekilleri bakımından firmalar ele alındığında, tüm firmaların sadece %10 unun bilgisayarlı üretim yapıyor olması, bilgisayarlı üretime dayalı ürün çeşitlerinin Adıyaman ilinde istenen düzeyde üretilmemesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Ankete katılan 240 firmanın işletme yöneticilerinden sadece 7 sinin kadın yönetici olmasının sebepleri kız çocuklarının okullaşma oranının düşük olması, kadınlara biçilen geleneksel roller, ilde sosyal imkanların yetersiz olması ve verilen ücretlerin yeterli olmaması gibi nedenlere bağlı olduğu yorumu yapılabilir.

Yöneticilerin eğitim durumları incelendiğinde üniversite ve yüksek lisans mezunu yönetici sayısının az olması Adıyaman ilinin geçmiş yıllarda eğitim alanında yoksun bırakıldığı bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Limited ve anonim şirketlerde profesyonel yönetici istihdamı %50 nin üzerinde iken şahıs şirketlerinde bu oranın %16 gibi düşük bir oranda kalması şahıs şirketi yöneticilerinin şirket yönetiminde profesyonel yönetici istihdamından doğabilecek olan olumsuz sonuçların (güven, şeffaflık, vb...) önüne geçmek istemelerinden kaynaklanmaktadır.

İşletmelerin çoğunun şahıs şirketi olması, otomasyonlu üretim sistemi olmaması, bilgisayar sayısının az olması, internet ve web sayfasının olmaması gibi durumların paralelinde profesyonel yönetici istihdam sayısının genel olarak az olması da beklenen bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır.

Ankete katılan firmaların çoğunda personelin iş tanımının ve iş süreçlerinin tanımlanmış olması bu firmaların profesyonel anlamda üretim yapmaya çalıştığı bir göstergesidir. Fakat %35 düzeyinde firmanın hala en temel konu olan personel iş tanımı ve iş süreci tanımlarını yapmamış olması bu firmaların çok az sayıda çalışanı olduğu veya düzenli bir üretim şekilleri olmadığı gibi sebeplerden kaynaklanmaktadır.

Ankete katılan ve çalışan cinsiyeti sorusuna cevap veren firmaların bildirimleri doğrultusunda 1729 kadın ve 3328 erkek çalışan olmak üzere, toplamda 5057 çalışan olduğu anlaşılmaktadır.

Ankete katılan 240 firmadan 164 ünün verdiği cevaplara göre toplamda 1302 ilköğretim mezunu, 915 lise mezunu ve 187 üniversite mezunu çalışan bulunmaktadır. 76 firma ise bu soruyu yanıtsız bırakmıştır. Çalışanların cinsiyetleri sorusunda kadın ve erkek çalışanların toplam sayısının 5057 olduğu düşünülürse 2653 çalışanın eğitim durumu ilköğretim ya da daha düşük seviyede olduğu sonucu çıkarılabilir.

Ankete katılan 240 firmadan 194 ünün verdiği cevaplara göre tüm firmalarda toplamda çalışan yönetici sayısı 156 (%4,2), idari personel sayısı 137 (%3,8), mühendis sayısı 33 (%1), teknisyen sayısı 72 (%2), usta sayısı 379 (%11) ve işçi sayısı 2785 (%78) dir. 46 firma ise bu soruyu yanıtızsız bırakmıştır. Toplam çalışan sayısının 5057 kişi olduğu düşünülürse 1495 çalışanın pozisyonu hakkında kestirimde bulunmak zordur.

Ankete katılan firmaların işgücü teminindeki karşılaştıkları sorunların başında nitelikli eleman eksikliği ve ücreti az bulma nedenleri gelirken bu sorunları sırasıyla çalışma şekli ve işyerine uzaklık nedenleri takip etmektedir. İlde yeterli nitelikli eleman istihdamının sağlanamamasının en önemli nedeni tatminkar düzeyde gelir elde edilememesi ve ilin sosyal imkanlarının kısıtlı olması olarak gösterilebilir.

Firmaların çoğu siparişe göre üretim yapmakta olduğu bunun sebebinin ise firmaların üretim planlamasının sipariş odaklı olmasından kaynaklanırken seri üretim zincirine sahip firmaların sayısının az olması kapasite kullanım oranlarının büyük oranda siparişe göre şekillendiği sonucunu doğurmaktadır.

Ankete katılan 240 firmadan 135 i (%56,2) iş gücü-makine eşit yoğun üretim, 39 u (%16,3) makine yoğun üretim ve 24 ü (%10,0) sadece iş gücü yoğun üretim gerçekleştirmektedir.

Anket uygulanan firmaların 110 u (%45,8) kendi markası ile üretim, 53 ü (%22,1) müşterinin istediği marka ile üretim ve 33 ü (%13,7) hem kendi markası ile hem de müşterinin istediği marka ile üretim gerçekleştirmektedir.

240 firmadan 136 sı (%56,7) doğrudan (aracısız) satış, 40 ı (%16,7) aracı (toptancı, komisyoncu vs.) satış ve 15 i (%6,2) hem doğrudan hem de aracı satış gerçekleştirmektedir.

240 firmadan makine yaşı sorusuna cevap veren 160 firmaya ait toplamda 2897 adet makine olup, bu makinelerin %91 inin (2639 adet) yaşları 1 ile 10 arasında, %6 sının (166) yaşları 11 ile 20 arasında ve %3 ünün (92) yaşları 21 ve üstü yaş arasında değişmektedir. Firmaların sahip oldukları makinelerin ortalama yaşları dikkate alındığında ilde üretici firmaların büyük bir kısmı son on yılda faaliyete geçtiği ve ildeki sanayileşmenin son yıllarda ivme kazandığı anlaşılmaktadır.

Ankete katılan firmaların çoğunlukla üretim ve satış pazarlama bölümleri mevcut olup, bu bölümleri idari mali işler ve muhasebe-finance bölümleri takip etmektedir. AR-GE departmanına sahip firma sayısı ise 2 tanedir. Ankete cevap veren firmaların çoğunda üretim, satış, pazarlama gibi temel birimler bulunurken AR-GE, Kalite kontrol, satın alma gibi birimlerin olmaması işletmelerin bölgesel ve ulusal pazarlarda rekabet güçlerini azaltmaktadır. Ankete katılan firmaların AR-GE birimlerinin olmaması nedenlerinin başında ihtiyaç duyulmaması ve kaynak yetersizliği gelirken, bilgi eksikliği de bu nedenleri takip eden sebepler arasındadır.

Ankete katılan işletmelerde tüketim ve ara malı üreten firmaların çoğunlukta olması ve üretim yöntemi olarak sipariş odaklı üretim olması bu firmaların Ar-Ge'ye ihtiyaç duymadığının dolayısıyla da Ar-Ge'ye yeterince kaynak ayırmadıklarının bir göstergesi olarak yorumlanabilir. Firmaların yeterince Ar-Ge çalışması yapmamasından dolayı firmaların bünyesinde bulunan laboratuvarlarında sayısı oldukça azdır.

Ankete katılan firmaların 179 u (%74,6) kalite-kontrol veya ARGE laboratuvar hizmeti almadığı görülürken, laboratuvarı olmayan firmalardan 24 ü dışarıdan laboratuvar hizmet alımı yaptığını belirtmiştir. Firmaların çoğunun nitelikli eleman istihdam etmemeleri, Ar-Ge birimlerini oluşturmamaları, Ar-Ge yatırımlarına yeterli sermaye ayırmamaları ve laboratuvar yatırımlarının da maliyetli olmasından dolayı laboratuvar hizmetine ihtiyaçları olmadığı, ihtiyaç olması halinde de firmaların laboratuvar hizmetlerini bölgedeki diğer merkezlerden sağladığı anlaşılmaktadır.

Ankete katılan firmaların üniversiteden taleplerine bakıldığında danışmanlık, personel eğitimi, ara eleman ihtiyacı ve proje desteği ön plana çıktığı dolayısıyla da birçok bölge sanayicisinin üniversiteden çeşitli beklentilerinin olduğu görülmektedir. Buna rağmen ankete katılan firmaların %50'ye yakınının bu soruya yanıt vermemesinin nedeni bölge sanayicisinin üniversite ile olan iletişiminin beklenen düzeyde olmadığı da bir göstergesidir.

Ankete katılan firmalardan çoğunun ihracat yapmama nedenlerinin başında kaynak yetersizliği, iç pazarlardan tatmin olma ve dış pazarları yeterince tanımama gelmektedir. Firmaların ihracat yapabilecek düzeye gelebilmesi için öncelikle kendi iç piyasalarında yerlerini sağlamlaştırmaları gerekmektedir. İç piyasada yerini sağlamlaştırma konusunda ise otomasyonlu üretim, AR-GE, reklâm, pazarlama vb konularda çalışma yapılması kaçınılmazdır.

Firmaların ihracat yapamama nedenlerinin başında kaynak yetersizliği, dış pazarları tanımama, iç pazarlardan tatmin olma gibi sebepler ortaya çıkmaktadır. İşletmelerin ihracat yapabilme seviyesine gelebilmesi için üretilen ürünlerin kalitesinin artırılması, yurtdışı hedef pazarların belirlenmesi ve iç yatırım alanlarına yönelik gerekli fizibilite çalışmalarının yapılması, dış ticaret birimlerinin oluşturularak nitelikli elemanların istihdam edilmesi gibi faaliyetlere öncelik verilmesi gerekmektedir.

Finansman eksikliği, kalifiye işgücü eksikliği ve pazar gücü eksikliği firmaların rekabet etmede karşılaştıkları sorunlar arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Hammadde temini zorluğu, yerel yönetimler ve teknoloji eksikliği ise diğer nedenlere nazaran daha az önem arz etmektedir.

Adıyaman'daki üretici firmaların rekabet etmede karşılaştıkları güçlüklerin başında gelen finansman eksikliği sorununa, işletmelerin finans kaynaklarının yetersiz olmasının yanında devletin sunduğu teşvik, destek ve hibe mekanizmalarından da yeterli düzeyde bilgi sahibi olunmaması çözüm bulmayı zorlaştırmaktadır.

Yine önemli bir sorun olan kalifiye işgücü eksikliğinin en önemli nedeni ilde profesyonel çalışanlara yönelik yeterli maddi ve sosyal imkanlarının sunulamamasıdır. Pazar gücü eksikliğinin sebebi ise firmaların pazarlama, reklam, tanıtım ve markalaşma noktasında yeterli düzeyde olmadığı, rakip ürünlerle rekabet noktasında sorunlar yaşadığı söylenebilir.

İldeki işletmelerin finansman kaynaklarına erişimlerinin zayıf olması, üretimin en önemli girdisi olan nitelikli işgücünün kaybı, büyüme ve rekabet imkânlarının gelişmesini büyük ölçüde engellemektedir.

Üretici firmaların çok az bir kısmı (%15,4) danışmanlık hizmeti aldığını belirtirken, 193 firmanın (80,4) danışmanlık hizmeti almadığı görülmüştür. Daha önceki yıllarda Adıyaman ilinin bölgesel durumu, üniversitenin olmaması veya mevcut olan üniversitenin üretici firmalara destek sağlayacak danışmanlık hizmetleri ile ilgili fakülte ve bölümlerin yoksunluğu danışmanlık hizmeti almamanın en büyük nedeni olarak gösterilebilir.

Ankete katılan yarısına yakını yatırımlarına finans kaynağı olarak kendi öz kaynaklarını kullanırken, diğer firmalar kredi veya borçlanma ile yatırımlarına kaynak bulduklarını belirtmişlerdir.

Üretici firmaların 92 si (%38,4) KOSGEB veri tabanına kayıtlı iken 134 firmanın (%55,8) KOSGEB'e kayıtlı olmadığı görülmüştür.

Ankete katılan 240 firmadan yarısına yakını hiçbir şekilde hibe, kredi ya da teşvik desteği almadığını belirtmişlerdir. Hibe, kredi ya da teşvik desteği kullanım sıralamasında ise firmalar en çok banka kredisi (%15,8) kullanırken bunu KOSGEB ve İKA destekleri takip etmektedir.

Üretici firmaların 2012 yılındaki ortalama kapasite kullanım oranları bakımından %0-%25, %26-%50 ve %51 - %75 arası kapasite kullanan firma sayıları birbirine yakın iken %76 ile %100 aralığında kapasite kullanan firma sayısı 24 dır.

Üretici firmaların tam kapasiteyle çalışamama nedenlerinin başında talep yetersizliği ve finansal kaynak yetersizliği gelmekte iken bu nedenleri işgücü yetersizliği ve hammadde temin yetersizliği takip etmektedir. Üretici firmaların tam kapasiteyle çalışamama nedenlerinin başında talep yetersizliği gelmesinin önemli nedenlerinden bir tanesi, Adıyaman ve içinde bulunduğu bölgenin aynı ürün gamına sahip üretici firmaların çok olması ve iç piyasanın üretilen ürünlerde doyumluluğa ulaşmasından kaynaklanmaktadır. Bu yüzden dış pazarlara açılmak için firmaların arayış içinde olmaları gerekmektedir.

Firmaların en çok sahip oldukları kalite belgeleri ve standartlar sanayi sicil belgesi ve ISO 90001 ile TSE belgesidir.

Üretici firmalar, son yıllarda ön plana çıkmış olan kalite kavramını işletmelerin varlıklarını sürdürebilmelerinin ve büyüüp gelişebilmelerinin temel koşulu olarak görmektedirler. Ürün veya hizmetin alıcılarının gereksinim ve beklentilerini karşılamak, rekabet gücü kazanmak, ürün kalitesini artırmak, ürün standartları yükseltmek için ulusal ve uluslararası kalite belgelerini almak gerekmektedir.

Firmaların 103 ü (%42,9) 5 yıl içerisinde yeni yatırım planları olduğu, 112 firma (%46,7) ise yeni yatırım planları olmadığını belirtmişlerdir. 25 firma ise bu soruyu yanıtsız bırakmışlardır.

Ankete katılan üretici firmalardan 90 tanesi (%37,5) yeni yatırım planları önünde bazı engeller olduğunu düşünürken, bu engellerin başında finans yetersizliği ve teşvik primi eksikliği gelmektedir. Firmaların 4 ü (%1,7) ise bürokrasi engeli olduğunu düşünmektedir.

Firmaların geleceğe dönük ihtiyaçlarının başında yatırım için ek finans ve ilave işletme sermayesi gelirken iç pazarda büyüme, dış pazara açılma ve ürün kalitesinin iyileştirilmesi bu ihtiyaçları izleyen diğer gereklilikler olarak görülmektedir.

Ankete katılan firmaların kendilerini genel olarak değerlendirmeleri istendiğinde firmaların çoğunun üretim miktarı, satış miktarı, karlılık ve müşteri sayıları düşerken, firmaların ürün çeşitliliği, fire oranı, stok miktarı ve makine parkı değerleri sabit kalmış, üretim maliyetleri, müşteri memnuniyeti, borç miktarı ve ödenen vergiler ise yükselmiştir. Bunların yanında üretim verimlilikleri, ürün iadeleri, satış fiyatı, iş gücü verimliliği, kapasite kullanım oranı ve işletme sermayesi birçok firmada ya sabit kalmıştır veya düşme eğilimindedir. Firmalar ihracat gelirleri ve ihracat yapılan pazar sayıları sorularını ise genel olarak değerlendirmekten kaçınmıştır.

Üretici firmaların çoğu hammadde/yarı mamullerini yine farklı şehirlerden temin etmekte iken, önemli bir kısmı da aynı şehirden satın almaktadır. Üretici firmalar yedek parçalarını çoğunlukla farklı şehirlerden ve aynı şehirden almaktadır. Firmalar bakım hizmetlerini genel olarak sırasıyla farklı şehirlerden, aynı şehirden ve aynı sanayi bölgesinden aldığını belirtmişlerdir.

Ankete katılan üretici firmalar ürettikleri ürünleri çoğunlukla aynı şehirde satarken geri kalan kısmı da farklı şehirlere, aynı sanayi bölgesine ve yurt dışına satış gerçekleştirmektedirler.

Üretici firmaların rakibi olan firmalar genel olarak aynı ve farklı şehirlerde bulunurken yine önemli bir kısmı aynı sanayi bölgesinde bulunmaktadır.

Firmaların 95 i (%39,6) fuar ve organizasyonlara katıldıklarını belirtirken, 123 firma (%51,2) fuar ve organizasyonlara katılmamaktadır.

Firmaların fuar ve organizasyonlara katıldıklarını belirtenlerden 55 i (%22,9) izleyici olarak, 29 u (%12,1) girişimci olarak ve 11 i (%4,6) hem izleyici hem de girişimci olarak fuar ve organizasyonlara katılmışlardır.

Üretici firmalara göre Adıyaman sanayisinin en önemli sorunlarının başında kalifiye işçi, finansman ve yer sorunu gelmektedir. Bu sorunları pazar ve teşvik sorunları takip etmektedir.

Sonuç olarak Adıyaman ilinde sanayi alanında yaşanan sorunların nedenleri incelendiğinde, ilde yer alan firmaların birinci kuşak aile işletmeleri olması ve firmaların çoğunlukla 2000'li yıllardan sonra kurulmuş olması, meslek örgütlerinin organizasyon eksikliği ve ilde aynı faaliyet kolunda birden fazla şirket olması tespit edilmiştir. Bu nedenlere paralel olarak ilin bölgedeki diğer gelişmiş sanayilerle rekabet gücünün zayıflığı yine sanayinin gelişmesi önündeki engellerden biridir.

Adıyaman ilinde yakın zamana kadar tarıma dayalı üretimin ön planda olması, sermaye birikimini engellediği gibi coğrafi konumun da dış sermayeyi olumsuz yönde etkilemesi ilde sanayileşmenin önüne set çekmiştir.

Strateji Analizi ve Raporu

VİZYON				
Yüksek katma değerli ürünlerde ve tarıma dayalı sanayide bölgede üretim üssü olmak				
GENEL AMAÇ				
Adıyaman Sanayisinin rekabet gücünün artırılarak, bölgedeki üretim ve pazarlamadan daha fazla pay alan, yüksek katma değerli ürünlerin üretildiği ve tarıma dayalı sanayide ihtisaslaşmanın sağlandığı, nitelikli işgücüne sahip sürdürülebilir sanayi yapısına dönüşümü gerçekleştirmek				
STRATEJİK HEDEFLER				
Gelişime açık, teknolojiyi yakından takip eden ve rekabet gücü yüksek şirket sayısının artırılması	Düşük teknolojlili sektörlerde yenilikçi uygulamalarla katma değeri yüksek ürünlere geçilmesi	Sektörlerin pazar çeşitliliğine yönlendirilmesi ile ihracata dayalı üretimin artırılması	İyi tarım ve organik tarım uygulamalarının yaygınlaştırılarak ihracattaki paylarının artırılması.	Öne çıkan sektörlerde kümelenme faaliyetlerinin tamamlanması ve bu alanlarda markalaşma sağlanması
POLİTİKALAR				
YATAY SANAYİ POLİTİKASI ALANLARI		SEKTÖREL SANAYİ POLİTİKASI ALANLARI		
Yatırım ve İş ortamı		Bilgi ve Teknoloji		
Üniversite-Sanayi İşbirliği		Rekabet ve Ticaret		
Bölgesel Kalkınma		Yasal Düzenlemeler		
Girişimciliğin Desteklenmesi		İstihdam ve Coğrafi Boyut		
Beceriler ve İnsan Kaynağı				
KOBİ' lerin Finansmana Erişimi				
Firmaların Teknolojik Gelişimi				
Altyapı Hizmetleri				
		Tekstil ve Hazır Giyim Sektörü		
		Mobilya Sektörü		
		Gıda Sektörü		
		Madencilik Sektörü		
		Tarımsal İmalat Sektörü		
		Yapı Sanayi Sektörü		
		Makine Sektörü		

Mevcut Durum

1. Adıyaman sanayisinin üretim ve teknolojik altyapısının araştırılması için uygulanan anket sonuçlarının analizi ile elde edilen bulgular yorumlanarak Adıyaman sanayisinin üretim ve teknolojik altyapısının genel durumu anlaşılmasına çalışılmıştır. Adıyaman il sınırları içerisinde faaliyet gösteren 1067 üretici firma üzerinde araştırma çalışması gerçekleştirilmesi düşünülürken yüz yüze yapılan görüşmeler neticesinde bu firmalardan sadece 277 sinin imalat yaparken, diğer firmaları ise sırasıyla 585 imalatçı olmayan firma ve 205 belirtilen adreste bulunamayan firmalar oluşturmaktadır. İmalatçı olmadığını belirten 585 firmanın kayıtlarda imalatçı olarak görülmesinin nedenlerinin başında firmaların kuruluş faaliyetlerinin geniş çaplı olması ve otomasyona kayıt esnasında üretici firma şeklinde kaydedilmesi gelmektedir.

Eylem Planı

1. Firmaların kayıtlarının yeniden gözden geçirilmesi ve belli aralıklarla kontrollerinin yapılması firmaların üretici olup olmadıklarının ayırımı sağlayacaktır. Kurumlar arası işbirliğinin artırılması ile veri tabanları entegre edilerek firma bilgilerinin daha düzenli tutulması sağlanabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Vergi Dairesi Müdürlüğü, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası.

Mevcut Durum

2. Ankete imalatçı olduğunu belirten 277 firmadan 240 firma ankete katılmış, 37 firma ise ankete katılmak istemediklerini belirtmişlerdir. Bu firmaların ankete katılmak istememelerinin sebebi ise verecekleri bilgilerin anket sonrası farklı şekillerde değerlendirilmesi kaygısıdır.

Eylem Planı

2. Firmalara anketin asıl amacı daha iyi anlatılarak firmaların lehine olan teşvik, hibe ve destek programlarının anlaşılmasını sağlamak, firmaların genel olarak günümüz bilgi ve teknoloji düzeyleri hakkında farkındalık oluşturmak için seminerler düzenlenebilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası, İpekyolu Kalkınma Ajansı, KOSGEB.

Mevcut Durum

3. Kuruluş yılları bakımından 240 firmadan 103 ünün (%73) 2000 yılı ve daha sonrası yıllarda kurulduğu görülmektedir. Özellikle 2008 yılından sonra kurulan firma sayısının arttığı görülmektedir. 2008 yılında ve sonrasında kurulan imalatçı firma sayılarındaki artışın sebebi 2008 dünya ekonomik krizinin ülkemizdeki olumsuz etkilerini gidermek için alınan önlem paketlerinin hazırlanmasıdır. Bu önlem paketleri ile ekonomi canlandırılmış, azalan dış talep neticesinde ortaya çıkan likidite sorunu azaltılmış, iç talep artırılmış, ekonomik büyüme sağlanmış ve işsizlik sorunu giderilmeye çalışılmıştır. Bu önlemler yeni işletmelerin kurulmasında önemli bir itici güç olmuştur. Son yıllarda Adıyaman da firma sayılarının artmasının diğer bir nedeni ise bölgesel teşvik paketinin yürürlüğe girmesinden, girişimcilik destek mekanizmalarının uygulamaya konmasından ve yatırımcıların finansman kaynaklarına erişiminin kolaylaştırılmasından da kaynaklanmıştır.

Eylem Planı

3. Yeni kurulacak firmalara danışmanlık hizmetleri sağlanarak kuracakları iş alanı hakkında fizibilite çalışmaları yapılabilir ve yararlanabilecekleri finans kaynakları hakkında bilgi sahibi olmaları sağlanabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası, İpekyolu Kalkınma Ajansı, KOSGEB.

Mevcut Durum

4. Ankete katılan 240 firmadan 107 sinin (%45) şahıs firması olması, şahıs firmalarının diğer firmalara oranla kurulum kolaylığı, kurulum maliyeti ve kapatma işleminin kolaylığı gibi avantajlarının Adıyaman ilinin sosyal ve kültürel yapısına uygun olması gösterilebilir.

Eylem Planı

4. Limited ve anonim şirketin yararlarından bahsedilerek daha büyük ölçekli işletmelerin kurulmasında çok ortaklı şirketlerin özendirilmesi sağlanabilir. Ayrıca, limited ve anonim şirketlerine yönelik avantajlı kredi ve finansman olanakları sağlanabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası, Ticaret İl Müdürlüğü.

Mevcut Durum

5. Ankete cevap veren işletmelerin sermaye yapısına bakıldığında % 74 lük kısmının küçük, %19 unun orta büyüklükte, % 6 sinin büyük sermayeli işletmeler olduğu görülmektedir.

Eylem Planı

5. Küçük ölçekli sermaye'ye sahip firmaların sermayelerini artırmaları ve üretimlerini teknolojik olarak geliştirmeleri için bölgesel teşvik, hibe ve destek programlarından azami ölçüde faydalanmaları sağlanabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): İpekyolu Kalkınma Ajansı, KOSGEB, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü

Mevcut Durum

6. Üretici olduğunu belirten firmalar arasında faaliyet konuları bakımından en önde gelen firmalar Tekstil (47, %20), Mobilya (40, %17) ve Gıda (14, %6) ürünleri üreten firmalar iken bu firmaları Madencilik, Lastik plastik ve diğer alanların takip ettiği görülmektedir.

Eylem Planı

6. Tekstil, mobilya ve gıda gibi önde gelen sektörlerin mevcut durumları korunarak diğer faaliyet alanlarında var olan işletmelerin her konuda desteklenerek kendilerini geliştirmeleri sağlanabilir. Tekstil, mobilya ve gıda gibi alanlarda üretim yapan firmaların da markalaşma konusunda desteklenmeleri sağlanabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası, İpekyolu Kalkınma Ajansı, KOSGEB.

Mevcut Durum

7. Ankete cevap veren firmalardan 149 u internet bağlantısı olmasına rağmen sadece 77 işletmenin internet sitesinin bulunması sektörel anlamda teknoloji alt yapısı bakımından istenen düzeye yakın olduğu söylenebilir. Ancak sektördeki toplam 240 firma göz önünde bulundurulduğunda, firmaların internet teknolojisini kurumsal ihtiyaçları doğrultusunda yeterince kullanmadıkları sonucu çıkarılabilir. İlin sanayileşmede istenilen hedeflere ulaşması için özellikle ağ oluşturma ve uluslararası düzeye yükseltme alanlarında bilişim altyapısından azami düzeyde faydalanması zorunluluğu yadsınamaz bir gerçektir.

Eylem Planı

7. Müşteri nabzını ölçmek, kullanıcıların beklentilerini öğrenmek, ürünler hakkında yapılan yorumları takip etmek için internet ve internete bağlı e-ticaret gibi günümüz bilgisayar teknolojilerinden azami ölçüde yararlanmaları konusunda firmaların yönlendirilmesi sağlanabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası, İpekyolu Kalkınma Ajansı, KOSGEB.

Mevcut Durum

8. Üretim şekilleri bakımından firmalar ele alındığında, tüm firmaların sadece %10 unun bilgisayarlı üretim yapıyor olması, bilgisayarlı üretime dayalı ürün çeşitlerinin Adıyaman ilinde istenen düzeyde üretilmemesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Eylem Planı

8. Daha az işçilik, hatasız üretim ve zamandan tasarruf gibi üretim maliyetini azaltan bilgisayarlı üretim yöntemi konularında firmalara danışmanlık hizmetleri sağlanabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası, İpekyolu Kalkınma Ajansı, KOSGEB.

Mevcut Durum

9. Ankete katılan 240 firmanın işletme yöneticilerinden sadece 7 sinin kadın yönetici olmasının sebepleri kız çocuklarının okullaşma oranının düşük olması, kadınlara biçilen geleneksel roller, ilde sosyal imkanların yetersiz olması ve verilen ücretlerin yeterli olmaması gibi nedenlere bağlı olduğu yorumu yapılabilir.

Eylem Planı

9. İlerleyen dönemlerde bölgesel olarak yapılan yatırım, olanaklar, artan eğitim imkanı ve sosyal alanlarda görülen gelişmelerle birlikte kadınların işletmelerde gerek girişimci olarak gerekse de yönetici olarak daha fazla sayıda yer almaları sağlanabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Kadın Sivil Toplum Kuruluş Örgütleri, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, Çalışma ve İş kurumu Müdürlüğü.

Mevcut Durum

10. Yöneticilerin eğitim durumları incelendiğinde üniversite ve yüksek lisans mezunu yönetici sayısının az olması Adıyaman ilinin geçmiş yıllarda eğitim alanında yoksun bırakıldığının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Eylem Planı

10. Üniversite ve sanayi işbirliği ile var olan sanayi sektörlerine paralel olarak uzaktan eğitim, yüksek lisans ve doktora programları çerçevesinde yöneticilere eğitim durumlarını geliştirme imkanları sunulabilir. Orta ve yükseköğrenim gören öğrencilerin mesleki alanlarda yaz stajları uygulamaları çoğaltılabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası, Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığı.

Mevcut Durum

11. Limited ve anonim şirketlerde profesyonel yönetici istihdamı %50 nin üzerinde iken şahıs şirketlerinde bu oranın %16 gibi düşük bir oranda kalması şahıs şirketi yöneticilerinin şirket yönetiminde profesyonel yönetici istihdamından doğabilecek olan olumsuz sonuçların (güven, şeffaflık, vb...) önüne geçmek istemelerinden kaynaklanmaktadır.

Eylem Planı

11. Üretici firmaların profesyonel yönetici çalıştırılması konusunda işletmeye sağlayacağı avantajları hakkında detaylı bilgilendirme toplantıları yapılabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): KOSGEB, Adıyaman Üniversitesi, Çalışma ve İş kurumu Müdürlüğü.

Mevcut Durum

12. Ankete katılan firmaların işgücü teminindeki karşılaştıkları sorunların başında nitelikli eleman eksikliği ve ücreti az bulma nedenleri gelirken bu sorunları sırasıyla çalışma şekli ve işyerine uzaklık nedenleri takip etmektedir.

Eylem Planı

12. İlde Üniversite bünyesinde bulunan, Mühendislik Fakültesi, Meslek Yüksekokulu ve Adıyaman Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (ADYÜSEM) tarafından teknik anlamda Sanayi'nin ihtiyacı olan nitelikli ara elemanın yetiştirilmesi konusunda kurslar, seminerler ve toplantılar düzenleyebilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Üniversitesi, Çalışma ve İş kurumu Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlüğü.

Mevcut Durum

13. Ankete katılan firmaların çoğunlukla üretim ve satış pazarlama bölümleri mevcut olup, bu bölümleri idari mali işler ve muhasebe-finance bölümleri takip etmektedir. AR-GE departmanına sahip firma sayısı ise 2 tanedir. Ankete cevap veren firmaların çoğunda üretim, satış, pazarlama gibi temel birimler bulunurken AR-GE, Kalite kontrol, satın alma gibi birimlerin olmaması işletmelerin bölgesel ve ulusal pazarlarda rekabet güçlerini azaltmaktadır. Ankete katılan firmaların AR-GE birimlerinin olmaması nedenlerinin başında ihtiyaç duyulmaması ve kaynak yetersizliği gelirken, bilgi eksikliği de bu nedenleri takip eden sebepler arasındadır.

Eylem Planı

13. Firmalara üniversite sanayi işbirliğiyle AR-GE konuları hakkında bilgilendirme toplantı ve seminerleri düzenlenerek devletin AR-GE çalışmalarına verdiği destek ve teşvik konularında farkındalık oluşturulabilir. Sanayinin ihtiyacı olan teknolojik araştırma konuları doktora ve yüksek lisans tez konuları haline getirilebilmelidir. Bu şekilde üniversiteler de sistemin içerisine dahil edilerek, üniversite sanayi işbirliği kavramı da doğru amaca yöneltmiş olur.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Üniversitesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, İpekyolu Kalkınma Ajansı, KOSGEB.

Mevcut Durum

14. Ankete katılan firmaların 179 u (%74,6) kalite-kontrol veya ARGE laboratuvar hizmeti almadığı görülürken, laboratuvarı olmayan firmalardan 24 ü dışarıdan laboratuvar hizmet alımı yaptığını belirtmiştir. Firmaların çoğunun nitelikli eleman istihdam etmemeleri, Ar-Ge birimlerini oluşturmamaları, Ar-Ge yatırımlarına yeterli sermaye ayırmamaları ve laboratuvar yatırımlarının da maliyetli olmasından dolayı laboratuvar hizmetine ihtiyaçları olmadığı, ihtiyaç olması halinde de firmaların laboratuvar hizmetlerini bölgedeki diğer merkezlerden sağladığı anlaşılmaktadır.

Eylem Planı

14. Teknolojiyi yakından izlemek ulusal ve uluslararası sanayi kuruluşlarındaki üretici firmaların üretim tesislerinde yaşanan problemlerin çözümüne yönelik ya da üretim aşamalarında ihtiyaç duyulan ürünlerin hazırlanmasından üniversitenin ilgili birim laboratuvarlarından veya kendi üretim aşamalarına uygun maliyeti düşük laboratuvar kurulumu konusunda destek alınabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Üniversitesi.

Mevcut Durum

15. Ankete katılan firmaların üniversiteden taleplerine bakıldığında danışmanlık, personel eğitimi, ara eleman ihtiyacı ve proje desteği ön plana çıktığı dolayısıyla da birçok bölge sanayicisinin üniversiteden çeşitli beklentilerinin olduğu görülmektedir. Buna rağmen ankete katılan firmaların %50'ye yakınının bu soruya yanıt vermemesinin nedeni bölge sanayicisinin üniversite ile olan iletişiminin beklenen düzeyde olmadığı da bir göstergesidir.

Eylem Planı

15. Üniversite-Sanayi ilişkisinin pekiştirilmesi konusunda üretici firmaların ihtiyaç duydukları araştırma ve geliştirme konularında ortak projelerin yapılması ve Üniversite-Sanayi Ortak Araştırma Merkezleri Programı kurularak karşılıklı üretim ve araştırma işbirlikleri kurulmalıdır.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Üniversitesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, KOSGEB.

Mevcut Durum

16. Ankete katılan firmalardan çoğunun ihracat yapmama nedenlerinin başında kaynak yetersizliği, iç pazarlardan tatmin olma ve dış pazarları yeterince tanımama gelmektedir. Firmaların ihracat yapabilecek düzeye gelebilmesi için öncelikle kendi iç piyasalarında yerlerini sağlamlaştırmaları gerekmektedir. İç piyasada yerini sağlamlaştırma konusunda ise otomasyonlu üretim, AR-GE, reklâm, pazarlama vb konularda çalışma yapılması kaçınılmazdır.

Eylem Planı

16. İhracata başlamadan önce "ihracat iş planı" geliştirilmelidir. İhracat iş planı kapsamında; ihracat potansiyeline sahip ürünler; firmanın yerli ve yabancı rakiplerine göre hedef pazardaki avantajlı yönleri, hedef müşteriler, satış taktikleri, dış pazarlara giriş yolları, dağıtım kanalları belirlenmeli pazarlama stratejisi, uluslararası fiyatlandırma stratejisi oluşturulmalıdır. Sektörel ticaret heyetleri oluşturularak çevre ülkelerle işbirliği ve ticaret ağının güçlendirilmesi sağlanabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Meslek Örgütleri ve Demekler, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası.

Mevcut Durum

17. Üretici firmaların çok az bir kısmı (%15,4) danışmanlık hizmeti aldığını belirtirken, 193 firmanın (80,4) danışmanlık hizmeti almadığı görülmüştür. Daha önceki yıllarda Adıyaman ilinin bölgesel durumu, üniversitenin olmaması veya mevcut olan üniversitenin üretici firmalara destek sağlayacak danışmanlık hizmetleri ile ilgili fakülte ve bölümlerin yoksunluğu danışmanlık hizmeti almamanın en büyük nedeni olarak gösterilebilir.

Eylem Planı

17. Üretici firmalar üretim sektörlerine, pazarlama, muhasebe, nitelikli eleman işgücü ve teknolojik gelişim stratejileri konusunda akademisyenlerden veya üniversite birimlerinden destek ve danışmanlık hizmetlerinden faydalanabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Üniversitesi.

Mevcut Durum

18. Ankete katılan 240 firmadan yarısına yakını hiçbir şekilde hibe, kredi ya da teşvik desteği almadığını belirtmişlerdir. Hibe, kredi ya da teşvik desteği kullanım sıralamasında ise firmalar en çok banka kredisi (%15,8) kullanırken bunu KOSGEB ve İKA destekleri takip etmektedir.

Eylem Planı

18. Üretken, rekabetçi, yenilikçi, modern bir üretim firması ve küresel rekabetin yoğunlaştığı günümüz dünyasında, üretici firmanın büyümesi için Avrupa Birliği (AB) başta olmak üzere, devlet tarafından oluşturulan tüm Eylem Planlarında KOBİ'lerin ihtiyaçlarını ön planda tutmayı amaçlayan, devletin vermiş olduğu, hibe, teşvik, kredi ve desteklerden en iyi şekilde faydalanmaları gerekir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, İpekyolu Kalkınma Ajansı, KOSGEB.

Mevcut Durum

19. Üretici firmaların 2012 yılındaki ortalama kapasite kullanım oranları bakımından %0-%25, %26-%50 ve %51 - %75 arası kapasite kullanan firma sayıları birbirine yakın iken %76 ile %100 aralığında kapasite kullanan firma sayısı 24'dür.

Eylem Planı

19. Üretici firmalar; işletmenin eksiklerini (AR-GE, kalite, belgelendirme, tanıtım ve reklam, pazarlama, ihracat vb.) tamamladıktan sonra pazar paylarını artırıp daha fazla sipariş alarak kapasitelerini artırabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası.

Mevcut Durum

20. Firmaların en çok sahip oldukları belge sanayi sicil belgesi olup, en çok sahip olunan standartlarda ISO 9001 ile TSE standartlarıdır.

Eylem Planı

20. Üretici firmaların rekabeti, sürdürülebilirliği, müşterilerine kalite ve güveni sağlayabilmesi için uluslararası standartlara uygun olduğunu belgelendirecek çalışmaları yapması konusunda teşvik edilmesi gerekir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası.

Mevcut Durum

21. Firmaların 103 ü (%42,9) 5 yıl içerisinde yeni yatırım planları olduğu, 112 firma (%46,7) ise yeni yatırım planları olmadığını belirtmişlerdir. 25 firma ise bu soruyu yanıtızsız bırakmışlardır.

Eylem Planı

21. Gelecekte yeni yatırım yapmayı düşünen şirketlere, yatırımlarına yönelik organize sanayi bölgesi gibi alanlarda uygun yer tahsisi, girişim sermayesi ve yatırım fonları konularında danışmanlık hizmetleri sağlanabilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, İpekyolu Kalkınma Ajansı, KOSGEB.

Mevcut Durum

22. Üretici firmalar hammadde/yanı mamullerini, yedek parçalarını, bakım hizmetlerini çoğunlukla farklı şehirlerden alırken, ürettikleri ürünleri çoğunlukla aynı şehirde satmakta ve yerel rakipleriyle aynı piyasada mücadele etmektedirler. Bu durum ilin cari dengesini bozmaktadır.

Eylem Planı

22. İşletmelerin ticari anlamda katma değer elde edebilmesi için pazar çeşitliliğini artırması, Adıyaman İline özgü tüketim malı üretimine ek olarak çevre illerde yer alan diğer üretim merkezlerine rakip olacak nitelikte aramalı ve tüketim malı üretme eğiliminde olmaları gerekir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Meslek Örgütleri ve Demekler, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası.

Mevcut Durum

23. Firmaların 95 i (%39,6) fuar ve organizasyonlara katıldıklarını belirtirken, 123 firma (%51,2) fuar ve organizasyonlara katılmamaktadır.

Eylem Planı

23. Fuarlar, ürün ve hizmet üreticileriyle, tüketicilerin, belli bir zaman ve mekan dilimi içerisinde buldukları bir pazar niteliği taşır. Bununla birlikte, fuarlar, şirketlerin, ticari, ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan birbirlerini tanıyarak, aralarındaki ilişkileri ve dayanışmayı üst seviyede gerçekleştirmeleri açısından önemli yararlar sağlar. Fuarlar, farklı ülke ve kültürlerden insanları bir araya getirmesi, bunlar arasında iletişim kurulması ve kültürel paylaşımlar gerçekleştirilmesine yardımcı olması açısından da önem kazandırabilir. Firmaların fuar ve organizasyonlara katılımları teşvik edilerek, Adıyaman İlinde de fuar ve organizasyonlar düzenlenebilir.

Sorumlu Kuruluş(lar): Meslek Örgütleri ve Demekler, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası, KOSGEB.

KAYNAKLAR

1. Bakanlık 2011-2014 Türkiye Sanayi Strateji Belgesi.
2. İpek yolu Kalkınma Ajansı TRCI Bölge Planı
3. Adıyaman Valiliği Web Sitesi (www.adiyaman.gov.tr)
4. Kahramanmaraş sanayisinin üretim ve teknolojik alt yapısının araştırılması sonuç raporu

“İpekyolu Kalkınma Ajansı 2013 yılı Doğrudan Faaliyet Destek Programı kapsamında hazırlanan bu yayının içeriği İpekyolu Kalkınma Ajansı ve/veya Kalkınma Bakanlığının görüşlerini yansıtmamakta olup, içerik ile ilgili tek sorumluluk Adıyaman Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü'ne aittir”

Anketör Adı Soyadı:	Anket No (Lütfen bu kısmı boş bırakınız)
---------------------	--

Görüşülen Kişinin Adı/Soyadı:		Firmanın Kaşesi	
Firmadaki Görevi:			

1. Kuruluş Yılı		2. Hukuki Yapı	1) Limited 2) Şahıs 3) Anonim 4) Diğer _____	
3. Kuruluş Sermayesi (TL)		1) 0-50.000 2) 50.001-100.000	3) 100.001-250.000 4) 250.001-500.000	5) 500.001-1.000.000 6) 1.000.001 ve üzeri
4. Faaliyet Konusu		1- Ambalaj 2- Gıda 3- Madencilik 4- Mobilya 5- Makina İmalatı 6- Yem	7- Çelik Mutfak Eşyası 8- Lastik ve Plastik 9- Tarımsal İmalat 10- Yapı Sanayi	11- Tekstil Konfeksiyon-Hazır giyim Dokuma Boya-Kasar Çırcır İplik Örme 12- Diğ- ğer _____
5. Temel ürünleriniz ve 2012 yılı ortalama üretim miktar		1) Ürün _____ Miktar: _____ ton kg adet m ² 2) Ürün _____ Miktar: _____ ton kg adet m ² 3) Ürün _____ Miktar: _____ ton kg adet m ² 4) Ürün _____ Miktar: _____ ton kg adet m ²		
6. Temel ürünlerinizde kullanılan ana hammaddeler ve miktarları		1) Ürün _____ Miktar: _____ ton kg adet m ² 2) Ürün _____ Miktar: _____ ton kg adet m ² 3) Ürün _____ Miktar: _____ ton kg adet m ² 4) Ürün _____ Miktar: _____ ton kg adet m ²		
7. Firmanın ürünü		1) Ara mali 2) Tüketim mali 3) Sermaye Mali 4) Makina Teçhizat		
8. Bilişim Altyapısı:		İnternet Bağlantısı: 1) Var 2) Yok		Üretim Şekli
	İnternet Sitesi: 1) Var 2) Yok	Bilgisayarlı otomasyon		
	Bilgisayar Adedi:	İnsan gücüne dayalı üretim		
9. İşletme yöneticisinin;		Yaşı:		
	Cinsiyeti: 1) Kadın 2) Erkek			
	Eğitim Durumu: 1) İlköğretim 2) Lise 3) Üniversite 4) Yüksek Lisans ve üzeri			
10. Firmanızda profesyonel yönetici istihdam ediliyor mu?	1) Evet 2) Hayır			
11. Firmanız bir "Aile Şirketi" mi?	1) Evet 2) Hayır			
12. Firmanızda personelin iş tanımları yapılmış, iş süreçleri tanımlanmış mı?	1) Evet 2) Hayır			
13. Çalışan sayısının cinsiyete göre dağılımı	Kadın:	Erkek:		
14. Çalışan sayısının eğitim durumuna göre dağılımı	İlköğretim:	Üniversite ve Üzeri:		
	Lise:			

15. Çalışan sayısının pozisyona göre dağılımı	Yönetici: İdari: Mühendis:	Teknisyen: Usta: İşçi:	
16. İşyerinin işgücü temininde karşılaştığı sorunlar nelerdir	Nitelikli eleman eksikliği Ücreti azbulma	Çalışma Şekli İşyerine uzaklığı	diğer.....
17. İşyeri mülkiyeti	1) Kendi mülkü 2) Kira		
18. İşyeri büyüklüğü	Kapalı: _____ m ² Açık: _____ m ² Toplam: _____ m ²		
19. 2012 yılı satış cironuz	1) Üretimden satış cirosu: _____ TL 2) Toplam satış cirosu: _____ TL		
20. Üretim yöntemi	1) Siparişe göre üretim 2) Parti üretimi 3) Sürekli (Seri) üretim		
21. Üretim teknolojisi:	1) İşgücü yoğun 2) Makine yoğun 3) İşgücü-makine eşit yoğunlukta		
22. Satış şekli:	1) Kendi markası ile 2) Müşterinin istediği marka ile 3) Her ikisi		
23. Dağıtım kanalları	1) Doğrudan satış (Aracsız) 2) Aracılı satış (Toptancı, perakendeci, komisyoncu vb.)		
24. Makinelerin ortalama yaşları	1) 1-10 yaş Adet: _____ 2) 11-20 yaş Adet: _____ 3) 20 yaş üzeri Adet: _____		
25. Makine parkının değeri	_____ TL		
26. Departmanlar	1) Üretim 2) Satış/Pazarlama 3) Satın Alma 4) İdari İşler 5) Muhasebe-Finansman		6) Kalite Kontrol 7) İnsan Kaynakları 8) Planlama/Kontrol 9) AR-GE (Mutlaka sorulacak) 10) Diğer:
27. Firmanızda ARGE çalışmaları yapılmıyor ise nedenleri nelerdir?	1) Kaynak yetersizliği 2) İhtiyaç duyulmaması		3) Bilgi eksikliği 4) Diğer: _____
28. Kalite-kontrol, ARGE vb. amaçlı kullanılan laboratuvarınız var mı?	1) Evet 2) Hayır		
29. Dışarıdan kalite-kontrol, ARGE vb. laboratuvar hizmetleri alıyor musunuz?	1) Evet 2) Hayır		
30. Üniversiteden işletmenizle ilgili bir talebiniz var mı?	Danışmanlık Ara eleman Diğer...	Analiz Proje Desteği	Tanıtım Personel eğitimi
31. İhracat şekli	1) İhracat yapmıyor 2) Doğrudan ihracat 3) Dolaylı ihracat (Aracı firma üzerinden)		
32. İhracat yapıyor ise 2012 yılı ihracat tutarı	Tutar: _____ Dolar		
33. En çok ihracat yapılan ilk 4 ülke	1) _____ 2) _____	3) _____ 4) _____	

34. İhracat yapmama nedenleriniz? (Enfazla 3 seçenek)	1) Kaynak yetersizliği (Sermaye, nitelikli personel, teknoloji, malzeme...) 2) Talep edilen kalite/miktar da ürün sunamama 3) Dış pazarları tanımama ve bilgi eksikliği	4) Aracı işletme bulmadaki zorluk 5) İç pazarlardan tatmin olma 6) Uygun fiyatta ürün sunamama 7) Diğer: _____
35. Rekabet etmede karşılaşılan güçlükler	Kalifiye işgücü eksikliği Finansman eksikliği teknoloji eksikliği	Pazar gücü eksikliği hammadde temini zorluğu yerel yönetimler Diğer
36. Firmanız danışmanlık hizmeti alıyor mu?	Evet	hayır
37. Yatırımlarınızı nasıl finanse ediyorsunuz?	1) Özkaynak	2) Kredi ve/veya borçlanma
38. KOSGEB veritabanına kayıtlı mısınız?	1) Evet	2) Hayır
39. Daha önce hibe, kredi ya da teşvik desteği alındı mı?	1) KOSGEB 2) TÜBİTAK 3) Avrupa Birliği 4) Banka	5) İKA 6) TGGV 7) Ekonomi Bakanlığı 8) Almadım
40. 2012 yılındaki ortalama kapasite kullanım oranı (%)	1) 0-25 2) 26-50	3) 51-75 4) 76-100
41. Firmanızın tam kapasiteyle çalışmamasının nedenleri (enfazla 3 seçenek)	1) Hammadde temin yetersizliği 2) Finansal kaynak yetersizliği 3) İşgücü yetersizliği (Nicelik ve nitelik olarak)	4) Teknoloji yetersizliği 5) Talep yetersizliği 6) Enerji altyapısı yetersizliği 7) Diğer _____
42. Sahip olunan kalite belgeleri ve standartlar	1) ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi 2) TSE Belgesi 3) Marka Tescil Belgesi 4) CE İşareti Belgesi	5) ISO 22000 Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi 6) OHSAS 18001 İş Sağlığı Güvenliği Yönetim Sistemi 7) Sanayi Sicil Belgesi
43. Üretim sonucu 2012 yılında ortaya çıkan atık türleri	1) Atık yok 2) Kimyasal atık: _____ m ³	3) Biyolojik atık: _____ m ³ 4) Diğer atık: _____ m ³
44. Antma tesisiniz var mı?	1) Yok 2) Kimyasal	3) Biyolojik 4) Diğer _____
45. 5 yıl içerisinde yeni bir yatırım yapmayı düşünüyor musunuz?	1) Evet 2) Hayır	
46. Yapmayı düşündüğünüz yatırımın önündeki engel var mı? Varsa belirtiniz	evet hayır	

47. Firmanızın belirtilen hangi alanlarda geleceğe dönük ihtiyacı bulunmaktadır?	1) Yatırım için ek finans	5) Dış pazara açılma
	2) İlave işletme sermayesi	6) Markalaşma
	3) Ürün kalitesinin iyileştirilmesi	7) Personel eğitimi
	4) İç pazarda büyüme	8) Yeni dağıtım kanalı oluşturma

48. Aşağıdaki konuları firmanız açısından genel olarak değerlendirip uygun seçeneği işaretleyiniz.							
	Düşüyor	Yükseliyor	Sabit		Düşüyor	Yükseliyor	Sabit
Üretim Miktarı				Müşteri Sayısı			
Ürün Çeşitliliği				Müşteri Memnuniyeti			
Üretim Maliyetleri				İşgücü Verimliliği			
Üretim Verimliliği				Kapasite Kullanım Oranı			
Ürün İadeleri				İşletme Sermayesi			
Satış Miktarı				Fire oranı			
Satış Fiyatı				Borç Miktarı			
Karlılık				Ödenen Vergiler			
İhracat Gelirleri				Stok Miktarı			
İhracat Yapılan Pazar Sayısı				Makine Parkı			

49. Lütfen aşağıdaki soruları cevaplayınız.				
	Aynı Sanayi Bölgesinde	Aynı Şehirde	Farklı Şehirde	Yurt Dışında
Makine donanımlarınızı satın aldığınız işletmeler?				
Hammadde/yan mamullerinizi satın aldığınız işletmeler?				
Yedek parçalarınızı satın aldığınız işletmeler?				
Bakım hizmeti satın aldığınız işletmeler?				
Ürünlerinizi sattığınız işletmeler?				
Firmanızın rakibi olan işletmeler?				
50.Fuar ve organizasyonlara katılıyor musunuz?	Evet		Hayır	
Cevap evet ise	İzleyici olarak		Girişimci olarak	
51. Adıyaman sanayisinin en önemli sorunları nelerdir? (birden fazla seçenek işaretlenebilir.)	Kalıfıye işçi Yer sorunu Finansman Pazar Alt yapı			
	Diğer			
	1-			
	2-			
	3-			
4-				
5-				

